

A522.

No 5. HERMES

EESTI KAUBANDUSE JA
KUULUTUSTE LEHT

DAS ESTNISCHE HANDELS-
UND ANNONCENBLATT

„Polaris“

Eesti Kinnituse Aktsia Selts, Tallinnas

(Berliini Kinnitusseltsi „Deutscher-Lloyd-Konzern“ kaasvastu-
tusel. Vastutuskapitaal üle 100.000.000 Saksa marga).

— Toimetab kõiksugu —

tule- & weokinnitusi linnas ja maal

Juhatus: Tallinnas, Wana Wiru tänav nr. 12
(Eestimaa Wabrikantide Ühisuse majas.)

Kõnetraat 14-41. — Agendid igas linnas. — Telegr. aadr.: „Polaris“.

Eesti Kodumaa Kinnitus Aktsia Selts „Eesti Lloid“

Peakontor Tallinnas, Pikk tänav 28. Telefon 6-24.

Wõtab igasugu elu-, tule- ja weokinnitusi vastu.

Teateid annawad igal ajal peakontor ja agendid.

Kinnitage oma elu ja warandus kunni weel aega.

Kaubandus- ja Tööstuskontor „SAMP O”

Tallinnas, W. Pärnu mt. 9.

Telegramm address:
SAMPO TALLINN.

Kõnetraat 1-19.

L I N A E K S P O R T

Kontoril on esialgu järgmistes kohtades wolinikud ja ostupunktid:

1. Tartus — H. Wiira.	9. Abjas — P. Möisawald.
2. Walgas — J. Pödder.	10. " — J. Täks.
3. Petseris — O. Warrik.	11. " — T. Pops.
4. " — J. Pallo.	12. Wiljandis — J. Taar.
5. Pärnus — R. Martens.	13. " — M. Weldemann.
6. " — J. Ottosson.	14. " — J. Jaanson.
7. " — O. Ruubel.	15. Wõhmas — J. Mangulson.
8. " — H. Wuht.	16. Wõrus — O. Warrik.

Linade wastuwõtmine ülemalnimetatud kohtades iga päew

Kirjutusmasinate Kontor ja parandustöökoda Vennad E. & A. LOUN & V. SCHITIKOFF

Tallinn, Rataskaevu tänav 12. Tel. 13-37.

Müüb:

Kirjutusmasinaid,
Arvemasinaid,
Numeraatoreid,
Kirjutusmasina linte,
Kopeerpaberit,
Vahapaberit,
Schapirograafi paelu, j. n. e.

Verkauf:

Schreibmaschinen,
Rechenmaschinen,
Numeriermaschinen
Schreibmaschinen Farbbänder,
Kohlepapier,
Wachspapier,
Schapirograph Bänder etc.

Ainsam Eestis täiesti sisseseatud
parandustöökoda kirjutusmasi-
nate, arvemasinate jne. parandamiseks.

Einzige in Eesti vollständig eingerichtete
Reparatur-Werkstätte für Schreibmaschinen,
Rechenmaschinen etc. etc.

Kodumaa sulg- ja väikeloomakaswatajad!

- 1) Kõigeparemaid tagajärgi annavad **elektri haudumise apparaadid**. Mahutus 60—25.000 muna.
- 2) Üle ilma kuulsad on „**Standard**“ **Kondiweskid**. 17 suurust.
- 3) „**Garantol**“ on wana tuntud **munade Konserveerimise** aine.
- 4) „**Antityphoid**“ on tuntud **differiitse, koksidioosi** ja teiste haiguste vastu.

Lähemaid teateid annab

Rud. Zero,
Tallinn, Lai tän. 5, Kontor.

Bernhard Mäns'i trükikoda

Tallinn — Lai tän. nr. 5 — Telefon nr. 704
walmistab trükitoõsid maitserikkalt ja hästi
kaubandusele, tööstusele, ametiasutustele,
: : seltsidele, koolidele, eraisikutele jt. : :

Eritööstus: Wärwitrukik :: Reklaam-trükitoõd

Spezialität: Farbendruck, Reklame-Druckarbeiten

Anfertigung von Drucksachen aller Art in
mustergiltiger moderner Ausstattung für Han-
del, Gewerbe, Behörden, Vereine, Schulen,
: : private und andere Zwecke : :

Bernhard Mäns Buchdruckerei

Tallinn — (Reval) — Lai tän. nr. 5 — Telephon 704

Harju Pank A.S., Tallinnas

Harju uul. nr. 33, omas majas.

Aksia kapital Mk. 25.000.000.—

Jaoskonnad Narwas ja Rakweres.

Toimetab kõiksugu panga talitusi sise- ja väljamaal, kus iseäranis laialdane ühendus suuremate ettevõtetega.

Wõtab hoiule: kõiksugu kallid asju, mis panga teras-

kambris alal hoitakse.

Ja sularaha, kas tähtajaliste arwete peale ehk ilma tähtajata ja maksab nende eest 5 kuni 7 protsenti aastas.

Panga juures on **Kinnitus Agentuur**, kus tule-, elu- ja weo-kinnitusi toimetatakse ja kaupade weo ja tolli-puhastuse osakond üldiseks tarwituseks.

Harju Bank, Reval Estonia.

Harju tänav 33.

Capital: Emk. 25.000.000.— Branches: Narva & Wesenberg.

Transacts a general Esthonian & Foreign Banking Business, and is in contact abroad with leading commercial enterprises.

Connected with the Banking Business are a Forwarding & Clearance Department and the Agency of a Fire, Life & Transport Insurance Company.

Harju Bank, Reval, Eesti.

Schmiedestrasse 33.

Aktien-Kapital: Emk. 25.000.000.— Filialen in Narva und Wesenberg.

Ausführung jeder Art von Bankoperationen im In- und Auslande. — Spedition und Zollklarierung, sowie Agentur einer Feuer-, Lebens- und Transport-Versicherungs-Gesellschaft.

Likööri- ja napsivabrik

Esimene

EKSPORT-firma

Eestis.

„REKORD“

Tallinnas,

Siimeoni tänaval nr. 19.

Telefon 4-34.

Likör- u. Schnaps- Fabrik

Erste

EXPORT-Firma

Eestis.

„REKORD“

Reval,

Simeon-Strasse № 19.

Fernspr. 4-34.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Ida-osakond, Tallinna harubüroo Ostabteilung, Zweigbüro Reval

Telegramm-Adresse:
OSTLANZ - REVAL

Harju tänav 29
Schmiedestr. 29

Telephon Nr. 487.

Stationsaarsed lokomobiilid

kõigiks tegevusharudeks 7—650 H. J-ni iga kütte jaoks, nagu kivisüsi, puu, kännud, hõvellaastud, turvas, õli.

Sõitvad lokomobiilid

väljatõmmatawate ja lokomotiiv-kateldega.

Isesõitjad

üldtunnustatud ehituses mitmes suuruses.

Traktorid

bensiooni ja bensooli jaoks mitmeteraliste atrade, veoriistade vedamiseks ja masinate käimapanemiseks.

Maakorraldus-mootorid

Lagendikkude ja turvasmaa kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Isesõitvad mootorlokomobiilid

raskeõlide küttega, rehepeksu- ja teiste masinate käimapanekuks.

Aurupeksu-garnituurid

üldtunnustatud ehitusega ja sõitvate lokomobiilide ja isesõitjatega, kohaliste olude kohased. Mootor-peksumasinad, Göpel-peksumasinad, Käsi-peksumasinad, Puhastusveskid, Toidulõikajad, Hobu-Göpelid, Nairi-lõikajad, Toidu parandusmasinad, Sõre- ja pehmejahu masinad, Jahupuhastus-apparaadid.

Piimaseparaatorid

vähemaist suuremaini.

Lõikusmasinad

Viljaniitjad, Heinaniitjad, Hoburehad. Kõik masinad paremas ehituses, sündsad kohalistes oludes.

Stationäre Lokomobilen

für alle Betriebszwecke von 7—650 P S für jedes Brennmaterial, wie Steinkohle, Holz, Stubben, Sägespäne, Torf, Oel.

Fahrbare Lokomobilen

mit ausziehbaren u. Lokomotivkesseln.

Selbstfahrer

in bewährtester Ausführung in mehreren Grössen.

Traktore

für Benzin und Benzol zum Ziehen von Mehrscharpflügen, Lastfahrzeugen und für den Betrieb anderer Maschinen.

Landbaumotore

zur Urbarmachung und Kultivierung von Oedländereien und Torfland.

Selbstfahrende Motorlokomobilen

mit Schwerölen arbeitend, für den Betrieb von Dresch- und anderen Maschinen.

Dampfdreschgarnituren

bewährtester Bauart mit fahrbaren Lokomobilen und Selbstfahrern, den örtlichen Verhältnissen angepasst.

Motor-Dreschmaschinen, Göpel-Dreschmaschinen, Hand-Dreschmaschinen, Putzmühlen, Futterschneider, Pferde-Göpel, Rübenschneider, Futterverbesserungsmaschinen, Schrot- und Backmehlmühlen, Mehlsichtapparate.

Milchseparatoren

von den kleinsten bis zu den grössten.

Erntemaschinen

Getreidemäher, Grasmäher, Pferderechen. sämtliche Maschinen in vorzüglicher Bauart passend für die örtlichen Verhältnisse.

Peksugarnituuride edustajad Eestis: Vertreter für Dreschgarnituren:

C. A. Wirkhaus. Tartus, Peterburi tän. 42.
Dorpat Petersburgerstr 42.

**Tallinna Eesti Majandus-Ühisus,
Revaler Estnische Oekonomische
Genossenschaft.**

Tallinn, Viruvärava-puiestee 21.
Reval, Lehmportentboulevard № 21.

I. Hubel, Rakwere (Wesenberg).

Christian Sander, Viljandis (Fellin).

I. D. Ammende, Pärnus (Pernau).

Ühisus Koit (Walgas).

Genossenschaft Koit, Walk.

I. Kiesler, Võrus (Werro).

✦ **En - gros pudu ja moekauba ladu.** ✦

Wene t. nr. 1.

H. HIRSCHMANN

Kõnetr. 14-64.

ОПТОВЫЙ складъ галантерейныхъ и модныхъ товаровъ.

Никольская № 1.

Г. ГИРШМАНЪ

Телефонъ 14-64.

A. J. TRANKMANN & Co,

REVAL, alte Hafenstrasse No. 5,

Telegr. Adr.: „TRANCO.“ Telefon No. 3-59, 16-89.

SCHIFFSMAKLER. — SPEDITION.

Eigene Schlepper. Speicher mit Gleisanschluss.

Transportübernahme von und nach allen Richtungen.

The Eastern Trading Company Ltd.

Aktiebolag-Stockholm

IMPORT-EXPORT

Osakonnad: (Abteilungen):

London, Helsingfors, Tallinn-(Reval),

Riga, Warshaw, Konstantinopol.

Telegrammi address:

Telegramm-Adresse:

„Esternco“.

Shokolaadi ja kompveki vabrik BRUNO REIT

Tallinn, Pikk tänav № 4.

Suur valik paremaid
shokolaadi-, kompveki- ja
igasugu suhkrukaupe.

Parem ostu-, ja tellimiskoht!
Soodsaim ladu jällemüüjaile!

Esineb näitusel oma paviljoonis, suure
hoone kõrval.

Laevatalitus ja Ekspediitori-kontor

TALLINN.

OSKAR STUDE

TALLINN.

Suur Brookumägi 14. - Telegr. adr. „STUDEOS“
Kirjakast 63. - Kõnetraat Nr. 705, 12—48, 118.

Toimetab kaupade sisse- ja väljavedu
ühes kinnitamisega, kaupade tolli-
mist, edasisaatmist raudteega.

Oma laduruumid sadamas
ja kaanali juures
raudtee ühen-
dusega.

PRAAMID ja PUKSIIRLAEVAD.

EESTIEN

EESTI

ESTONIA

Tööstuse ja kaubanduse

Industrie- & Handels

Adressraamat. 1921.

Adressbuch.

Väljaantud Kaubandus- ja Tööstusministri
loaga Eestimaa Vabrikantide Ühisuse ja
Büroo „I. R. A.“ poolt, Tallinnas.

Herausgegeben mit Genehmigung des Herrn
Handels und Industrie-Ministers vom Estl.
Fabrikanten-Verbande und dem Büro
„I. R. A.“, Reval.

SISU.

- I. Majandus-statistiline ülevaade.
- II. Riigi- ja omavalitsuse asutused; andmed liikumise üle.
- III. Tähtsamate seaduste ja määruste nimestik; tariifid.
- IV. Seltsid, ühisused, advokaadid, arstid jne.
- V. Süstemaatiline eriharude register.
- VI. Eestimaa firmade kuulutused.
- VII. Väljamaa firmade kuulutused.
Kaardid ja linnaplaanid.

Hind: Peale ilmumist — 600 EMK.
Ettetellimisel ja ettemaksmisel — 450 EMK.
Ettetellimisi võtab vastu raamatu toimetus.

INHALT.

- I. Wirtschaftlich-statistische Übersicht.
 - II. Staats- und Selbstverwaltungs-Behörden; Verkehrs-
angaben.
 - III. Verzeichnis der wichtigsten Gesetze und Verordnun-
gen; Tarife.
 - IV. Vereine, Genossenschaften, Advokaten, Ärzte usw.
 - V. Systematisches Branchenregister.
 - VI. Inländische Inserate.
 - VII. Ausländische Inserate. Karten und Stadtpläne.
- Preis: Nach Erscheinen — 600 EMK.
Bei Vorbestellung und Vorausbezahlung — 450 EMK.
Vorbestellungen nimmt entgegen: die Schriftleitung

BÜROO „I. R. A.“

Tallinn (Reval) — Raatuse plats 13. Telef. 8—94.

KOMPWEKI JA BISKWIIDI WABRIK

KONFERT- UND BISQUITFABRIK

Wabriku kõnet. 16—37.

Ladu kõnet. 15—54.

„ORJOL“

Tel. Fabrik: 16—37.

Tel. Lager: 15—54.

Soowitab

igasugu kompwekke paraja hinnaga ja
koloniaal-kaupade ladust:

suhkrut,
jahu,
riisi jne.

jaoti ja huupi.

TALLINNAS

Suur Tartu maantee nr. 7

omas majas.

Empfiehl verschiedene Sorten

Konfekte zu günstigen Preisen und
ab Kolonialwaren-Lager

Zucker,
Mehl,
Reis usw.

en gros und en detail.

REVAL

Gr. Dörptsche Str. Nr. 7

eigenes Haus.

VENI. VIDI. VICI!

KÕIGE PAREMAD
PABEROSSID

„LOYD“

10 TÛKKI 20 MARKA

PABEROSSI TEMAS
SEEBERG & KIRSCH.
TALLINN. SUUR TURG 13. TEL: 8-38.

Levin & Salomonsen Levin & Salomonsen

Kasuka- ja ilunahad, vill, niit, lõng.

Nordisk Laederfabrik
saapanahka igaseltsi.

Nordisk Klaedefabrik
mees- ja naisterahwa riideid.

Kõik firmad asuvad Kopenhaagenis — Daanis.

Edustaja Eestis:

Eksport-import kontor
Emil Kumenius, Tallinn.

Vana Viru tän. nr. 3. Telefon 12-86.

Häute, Felle, Wolle, Garne.

Nordisk Laederfabrik
Leder aller Art.

Nordisk Klaedefabrik
Herren und Damenstoffe.

Sämtlich in Kopenhagen — Dänemark.

Vertreter für Estland:

Export-Import Kontor.
Emil Kumenius, Tallinn.

Vana Viru tän. nr. 3. Telefon 12-86.

KARL SCHOEME

TALLINN, WIRUWÄRAWA PUIESTEE 17.

IMPORT

Igasugused kaubad.
Разные товары.

EXPORT

ERIALA:

Igasugused tööriistad kingseppade, sadulseppade, tiserite, puuseppade, lukuseppade j. n. e. tarwis. Tööstusmasinad, teraskaubad, pudukaubad, wärwid, põllutööriistad, raudkaubad.

СПЕЦИАЛЬНО:

Всевозможные инструменты сапожникамъ, обойщикамъ, столярамъ, плотникамъ, слесарямъ и т. д. Машины, стальные издѣлія, галантерея, краски, земледѣльческія орудія, желѣзные издѣлія.

Saksa wabrikantide esitaja.

Представитель германскихъ фабрикантовъ.

Lloyd Dynamo Werke A. G. Bremen

Elektermootorid, elekterpuurmasinad j. n. e.
Электромоторы, электрическія сверлильныя машины и т. д.

Hansa Lloydwerke A. G. Bremen

Sõiduaudod, weoaudod, traktorid.
Автомобили, грузовики, тракторы

C. H. Jucho Dortmund — Hamm

Sildade ehitustöökojad, Mastid elekterwalgustuse jaoks, telegraafi juhede jaoks; raud wagonetid, tõstekranad. Постройки мостовъ. Мачты электрическихъ проводовъ, телеграфныхъ проводовъ, вагонетки; подъемные краны.

Dürrkopp Bielefeld Отдѣлъ центрофугъ.

Koorelahutajad igas suuruses. Dürrkopp jalgrattad, Dürrkopp õmblusmasinad.

Сепараторы разныхъ величинъ; Dürrkopp велосипеды, Dürrkopp швейныя машины.

Alaline ladu nõelu mitmesugustest wabrikutest.

Постоян. складъ разныхъ иглоковъ различныхъ фабрикъ.

Schleischer u. Söhne, Schönthal bei Aachen, Deutsch beim Euskiehn bei Düren :

Haaknõelad.

Английска булавки.

Hans Wichmann,

Tallinnas, Baltiski maantee 20.

Saapakreemi ja küünla-tööstus.

Kõige paremat sorti nahapuhastuse läikewõie

„Newa“

ja

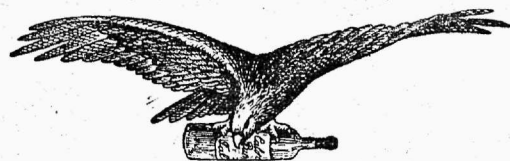
„Okeaan“

Must, kollane ja pruun. Nimetatud saapakreemid on laboratooriumides järele waadatud ja leitud, et nad nahale täiesti kasulikud on. Wärid kollaste kingade jaoks.

Esimest sorti naha määreid weesaabaste ja hobuseriistade tarwis.

Kingapuhastuskiwe walgeid ja kollaseid. Steariinküünlaid igas suuruses jne. jne.

Tellimused täidetakse ladust korralikult. —

ROOTSI PUNSCHITEHAS

„Calorica“

(Ainus Rootsi Punsch valmistaja, väljamaa arakist, Eestis).

Wõistluseta oma suurepäralise maitse, aroomi ja mõju poolest

ROOTSI PUNSCH

Prima Punsch 40 kraadi kange

Caloric Punsch 35 „ „

Swensk Punsch 28 „ „

Saadawal igast restoraanist ja wiinakauplusest.

Aktiisivalitsuse loaga võib Rootsi Punsch saada ka suuremal arwul otsekohe „CALORICA“ punschitehase ladust: Tallinnas, LAI tän 23, kõnetr. 15-53.

Telegrammide aadr: „Tallinn Calorica“.

Uuesti asutatud

Manufaktuur Import Ko.

Tallinn, Suur Karja tänav nr. 5
(sissekäik väravast.)

Soowitab kaupmeestele:

en-gros ladust mõõdukate hindadega ja suures valikus igaseltsi

manufaktuur- ja pudukaupa.

Palume meid peatsete tellimustega austada.

Manufaktuur Import Ko.

Tallinn, Suur Karja tänav nr. 5
(sissekäik väravast.)

„Progress“

Export - Import - Gesellschaft.

Berlin, W30., Motzstr. 8.

Handelshaus

Mark Schenderoff & Ko.

Reval, Langstr. 36.

IMPORT-EXPORT.

Kabaree „Must Kass“

Meripuiestee nr. 10, Tallinnas.

Esmaväärse tähtsusega artistid igast rahvusest. Huvitavamad ettekanded, esinemised ja atraktsioonid Tallinnas ja Eestis.

Igal õhtul lõbustusi enam kui mujal. Võrratu ettevõte!

Juhatus.

Kabarett „Chat-Noir“

Seepromenade Nr. 10, Reval.

Erstklassige Artisten verschiedener Nationalität. Die interessantesten Aufführungen und Attraktionen in Reval und in ganz Eesti.

Allabendlich mehr Belustigungen als anderswo.

Konkurrenzloses Unternehmen. Die Direktion.

Pudukauba ladu

asutatud 1900 aastal

B. GOLDMANN

Wiruwärawa
puiestee 13.

TALLINN

Wiruwärawa
puiestee 13.

Eesti kaubandus- ja „HERMES“ Das estnische Handels- und Anzeigenblatt

Tallinnas, Vana Posti tänav nr. 7. — Tallinn(Reval), Eesti, Alte Poststr. nr. 7.

„Kus on võimaldatud kõige kasulikum reklaam Eestis?“ — küsite Teie, ja iga vähegi õiglane võistleja ja ärisõber vastab Teile otsekoheiselt: „Hermes“is, sest „Hermes“ saadetakse laiali väga suurel arvul üle kodu- ja väljamaa.

Kodumaal tungib „Hermes“ igasse tähtsamasse valitsus- ja omavalitsusasutusse, muu seas — igasse vallavalitsusse, igasse raamatukogusse ja lugemisringi, linna- ja maaseltsidesse, arstide ja advokaatide ootetuppa, ärimehed kontori, büroosse ja kabinetti, sest kõigile poole saadetakse „Hermes“.

Välisriikidesse läheb „Hermes“ kõigile tähtsamatele äridele ja iga eririigi kaubandusliste keskastutustele, ajalehtede toimetustele jne.

Veelgi enam tiheneb „Hermes“i teenete rida hiljuti avatud aadresside ekspeditsiooniga, mille ülesandeks on väljamaad varustada Eesti tähtsamate äride aadressidega kirjateel ja maksuta. Igal Eesti ärimehel on võimalus, „Hermes“i vahetalitust sel alal kasutada, ilma et keegi temalt selle eest maksu nõuaks.

Sellest kõigest järgneb, et õigus on igal ühel, kes tõendab, et kasulik on kuulutada nimelt „Hermes“is.

Ja õige samm on ka Teie poolt, kui Teie veel täna oma kuulutuse „Hermes“i ära annate.

„Wo hat man in Eestis die beste Möglichkeit zur Reklame?“ — fragen Sie, und ein jeder rechtfertige Konkurrent und Geschäftsfreund erwidert Ihnen gewissenhaft: „Im Hermes“ da „Hermes“ über ganz Eestis und dem Auslande Verbreitung findet.

In Eestis dringt „Hermes“ in alle wichtigeren Institution der Regierung und der Selbstverwaltung, unter anderem — in jede Gemeindeverwaltung, in alle Bibliotheken und Lesezirkel, in alle Vereine in Stadt und Land, in die Warteräume der Ärzte und Advokaten, in des Geschäftsmannes Kontor, Büro und Kabinett, da überallhin der „Hermes“ zugesandt wird.

Ins Ausland versendet man den „Hermes“ an alle Zentralinstitutionen für Handel und Industrie und allen grösseren Firmen, den Redaktionen der Zeitungen.

Die Verdienste des „Hermes“ ergänzt die kürzlich eröffnete Adressen-Expedition, deren Aufgabe ist, die ausländischen Staaten mit Daten über das estnische Handelsleben und mit Adressen estnischer Firmen zu versorgen, und zwar unentgeltlich. Jeder Kaufmann hat die Möglichkeit die Dienste des „Hermes“ in Anspruch zu nehmen.

Daraus folgt, dass jeder Mensch im Recht ist, wenn er behauptet, dass die praktische Reklame durch den „Hermes“ zuwege gebracht wird.

Und Sie tun es gut, wenn sie noch heute Ihre Anzeige aufgeben werden.

L. Aronowitsch

Kellad, briljandid, kuld- ja hõbe asjad.

Tallinnas, Harju tän. 28. Tel. 1705.

L. Aronowitsch

Uhren, Brillianten, Gold- u. Silberwaren.

Reval, Schmiedestrasse 28. Tel. 1705.

Rätseppade tarvitajate kauplus

Tallinn, Suur Karja tän. 10.

Soovitab mõõdukate hindadega: lastingi, varuka-voodrid, flanelletti, püksiriidet jne., nõõpe kõigis suuruses, pandlaid ja muud pudukaupa.

Omanik S. S. ORLOFF.

Tallinnas,
Pikk tän. nr. 17,
Börsekelder.

„EMLO“

Reval,
Langstr. № 17,
Börsenkeller.

Telefon nr. 1602.

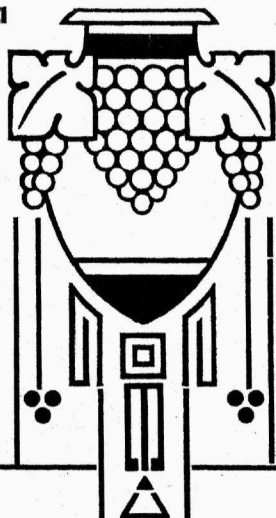
Eesti marjawiina ja likööriwalmistamise o.ü. — Estl. Ges. für Beerenwein & Likörfabrikation.

Esimene ja kõige wanem ettevõtte Eestis.

ERIALA:

K o d u m a a
marjaliköörid,

walmistatud ainult puhastest
omatehtud marjamahladest.

Erstes & ältestes Unternehmen in Estland.

SPEZIALITÄT:
Einheimische
Beerenliköre,

verfertigt nur aus reinen selbst-
zubereiteten Säften.

E k s p o r t.

E x p o r t.

„Sakala“

Riidekauba ladu

Tallinnas, Vana Posti tänav nr. 8.

Soovitab:

Naisterahva tualettideks

igaseltsi siidi, poolsiidi,
villast ja poolvillast riidet.

**Meesterahva ülikonna-, palitu-
ja voodririidet**

Inglise, Prantsuse, ja kodu-
maa paremaid vabrikuid.

Kasulik ostukoht
leerilastele ja pruutpaaridele.

Manufakturwaren Lager

Reval, Vana Posti tänav № 8.

Empfiehl:

Für Damen-Toiletten

verschiedene Sorten von: sei-
denen, halbseidenen, wollenen
und baumwollenen Stoffen.

**Für Herren: Anzug-, Paletot-
und Futterstoffe**

aus besten englischen, französischen
und einheimischen Fabriken.

Günstige Einkaufsstelle
f. Konfirmanden u. Brautpaare.

EESTI KAUBANDUS- JA
KUULUTUSLEHT
ILMUB
6 KORDA AASTAS

HERMES

DAS ESTNISCHES HAN-
DELS U. ANNONCENBLATT
ERSCHEINT
6-MAL JÄHRLICH

WÄLJAANDJA JA TOIMETUS: EESTI, TALLINN, WANA POSTI TÄNAW 7.
J. W. ABRELTHAL.

KIRJADE ADDRESS: TALLINN, POSTKAST 60

POSTADRESSE: TALLINN, EESTI, POSTFACH 60

Kuulutuste hinnad:

Kaante küljel:		Kuulutusküljel:	
Terve külg Emk. 8000.—		Terve külg Emk. 4000.—	
1/2 " " 4000.—		1/2 " " 2000.—	
1/4 " " 2000.—		1/4 " " 1000.—	
1/8 " " 1000.—		1/8 " " 500.—	
		1/10 " " 300.—	
Kuulutused tekstis 100% kallimad.			
Kuulutused teksti vastas 50% kallimad.			
Tellimishind: 100.—Emk. aast., poolaastas 60.—Emk. üksiknumber 20.—Emk.			

HERAUSGEBER: J. W. ABRELTHAL.

Geschäftsstelle und Schriftleitung:
TALLINN, EESTI, WANA POSTI TÄN. 7

Erfüllungsort: Tallinn, Handels &
Industrie Bank, Girokonto Nr. 587.

Manuskriptsendungen an die Schrift-
leitung des „Hermes“.

Nachdruck mit genauer Quellenangabe
gestattet.

Anzeigenpreise:

Umschlagseiten		Anzeigenseiten:	
1/1 Seite Rmk. 2000.—		1/1 Seite Rmk. 1200.—	
1/2 " " 1000.—		1/2 " " 600.—	
1/4 " " 600.—		1/4 " " 350.—	
		1/8 " " 200.—	
		1/16 " " 100.—	
Im Text um 100% höher.			
Gegenüber dem Text 50% höher.			
Abonnement: jährlich: 25.—Rmk., halbjährlich: 15.—Rmk.,			

№ 5

September 1921.

№ 5

Eesti üleriiklise tööstuse ja põl- lutöö näituse puhul.

Tallinnas, 10—19. septembrini 1921.

Eesti riiklus löi awaramad võimalused ka meie näitusele. Juba minewast aastast saadik on Eestis olnud kõneaineks kas näitus või messe? — Kumbagi tüüpi kaitsetakse. Kuid ülekaalu wõttis lõpulikult sedapuhku see ringkond, kes mõtleb korraldada näitust.

Sellega pole aga weel öeldud, nagu peaks see alatiselt nii jääma. Siht on mõlemal poolel üks: messe; teed aga, mis kaudu tuleb saawutada see siht — on erinewad. Wõit jäi sellele poolele, kes mõtleb läbi wiia messe ewolutsiooni, arenemise teel.

Selle waate õigustuseks pakub täna wune suur näitus palju. Waadeldge kas wõi ainult pawiljoone, mil iga messe puhul suur tähtsus.

Messe ja näituse wahe on õige wäike, eriti meie näitust arwesse wõttes, kuna ju praegune näitus on muutunud — kõigi kawatsuste kiuste — rahwuswaheliseks näituseks. Rahwuswaheline näitus on aga messe modern mõistes.

Peaasi on täna wune nimes. Mida wähem nimi, seda wähem ka osawõttu wälispoolt. Antagu meile aega, et harjuksime korraldustes — siis on meil kord võimalik laiemaltki esineda.

Täna wuste pawiljoonide plaanid ja asetus on hea; kuid wähe oleks neid olnud suuremaks ette wõtteks, nagu messe. Aastat 3—5 tööd, siis wõime juba wastu wõtta kõiki. Ja pole meil siis niisugust fiaskot, kui minewaaastasel Läti messel; kus tuli peagi käia wähi-käiku.

Oma pawiljoonidega esinewad muu seas: a/s. „Silwa“, a/s. „Promit“, kaubanduskontor Rud. Koll, a/s. „Atlanta“, „Tallinna Eesti majandusühisus“, Aju-tisi pawiljoone ehitawad: a/s. W. Schneider ja Ko, „Veritas“, „Maamees“, „Heinrich Lanz Mannheimist“, „Kawe“, „Calorica“, „Artos Ltd“. Kokku on pawiljoone umbes 30.

Enne näitust — jalutades üle näituswälja — näeme kihawat tööd; seda silmpaistwam on selle töö ülesehitaw, rajaw tähtsus, kuna Eestis wiimastel aastatel hoonete ehitust näha pole saadudki. See on, nagu oleks tulemas mingi tõuseng, millest ammu oleme

Zur allestnischen Industrie- und Landwirtschafts-Ausstellung.

Reval, 10—19. September 1921.

Die estnische Selbstbestimmung hat auch unserer Ausstellung breitere Möglichkeiten geboten: Schon seit dem vorigen Jahr erörtert man die Frage, ob Ausstellung oder Messe? — Beide Typen finden ihre Verteidiger. Aber die Oberhand gewann endgiltig diese Gruppe, die eine Ausstellung zu organisieren beabsichtigte.

Damit ist aber noch lange nicht gesagt, dass das so immer bleiben soll. Das Ziel ist das gleiche bei beiden Teilen: eine Messe; die Wege aber, die zu diesem Ziel führen sollen, sind verschieden. Den Sieg errang die Seite, die eine Messe auf dem Wege der Entwicklung, der Evolution veranstalten möchte.

Zur Berechtigung dieser Ansicht bietet die dies-jährige Ausstellung sehr viel. Wir brauchen bloss die Pavillone zu betrachten, die auf einer jeden Messe eine grosse Rolle spielen.

Der Unterschied zwischen einer Messe und einer Ausstellung ist ein kleiner, nämlich in Anbetracht der estnischen Ausstellung, da diese Ausstellung — allen Vorbereitungen zum Trog — sich als eine richtige internationale Ausstellung entpuppt hat. Eine internationale Ausstellung ist aber schon im modernen Sinn — eine Messe.

Die Hauptfrage von heute ist der Name. Je kleiner, winziger der Name, desto weniger Teilnehmer von auswärs. Gibt man uns mehr Zeit, so werden wir später alles gut organisieren können und alles gut ausrichten.

Die Pläne und die Aufstellung der dies-jährigen Gebäude sind gut; aber ihrer wäre zu wenig für ein grosses Unternehmen, wie eine Messe. 3—4 Jahre Arbeit, dann werden wir schon alle empfangen können. Und wir brauchen kein solches Fiosko zu befürchten wie die Letten im vorigen Jahr erlitten. Der Krebsgang musste da angetreten werden.

Mit eigenen Pavillons schmücken das Ausstellungs-gelände unter anderen: A/G. „Silwa“, A/G. „Promit“, das Handelskontor Rud. Koll, A/G. „Atlanta.“ Der Revaler Estnische Ökonomische Verein. Zeitwei-

unistanud, kuid mis siiski tänini pidi puhkama endises rammetuses.

Suurte aegade wärawale on meid wiinud praegusegi näituse korraldaja: „Tallinna Eesti Põllumeeste eltsi“ mitmekümne-aastane tegewus samal alal.

Soowime kõigile näitusekorraldajatele ja osawõtjatele-äridele selle suursüdmuse puhul kordaminekut ja jällenagemist järgmisel aastal, weelgi hiilgawamates oludes, kui tänapäew.

„Hermesi“ wäljaandja.

Ainult kord

vaadate ajakirja „Hermesi“ silmapaistvalt kokkuseatud kuulutuste peale ja **Teie olete kindel**, et kuulutusi, mis „Hermesi“ ilmuvad, ei saa silmapaari vahele jätta, vaid et nad kahtlemata head tagajärjed saavutavad.

Ein Blick genügt

auf die auffallend ausgeführten Annoncen in der Zeitschrift „Hermes“ um **die Überzeugung zu gewinnen**, dass die Inserate im „Hermes“ nicht übersehen werden können und zweifellos guten Erfolg haben müssen.

Maailma õlitööstus ja põlewkiwi.

Nüüd, kus Eesti õlikiwitööstus kontsessiooniga osalt belglaste kätte on antud, ja see tööstus lepingu järele õige häid lootusi töötab anda õlitoodangu alal Eestis, oleks huwitaw pilku heita, kudas suures maailmas õli-probleemi arutatakse. Ekspertid on kõik ühel arwamisel, et praegu teadulolewad maailma õliallikad ei suuda warsti enam nii palju prodütseerida, kui seda nõuab suurelt kaswaw õlitarwitus. Uusi õliallikaid muidugi võib ju juure leida, kuid praeguste allikate wiljakust enam tõsta ei saa, ning tänini leitud uued allikad pole suutnud weel kõiki nõudmisi täita.

Juba praegu on petrooleumi puudust ilmaturul tugewasti märgata; see oleks õige tõsiseks wõinud saada kui mitte Ameerika inseneeridel korda ei oleks läinud — jämedast õlist — puhastamise läbi tarwitus-kõlbulist petrooleumi walmistama hakata.

Ameerika kaewanduste keemik, David Day, kes kui ekspert sealsete kaewanduste uurimistöid tegelikult juhatab, kirjutab „American Review of Reviews“ huwitawa kirjatöö: „Õlipuudus ja selle wastu wõitlemine.“

Suuresti kaswaw nõudmine õli ja petrooleumi järele, ütleb ta, on meid sundinud uusi allikaid otsima. Kuna juba õlipuudus ennast Ameerikas tunda annab, siis pole ka wäljastpoolt abi peale palju lootust.

Wäljamaa õliallikad on wõistlejate riikide käes, kelle nõudmine õli järele alaliselt weelgi enam kaswab, kui Ameerikas, kus õli juba ammugi üldiselt tarwitusele on wõetud. Abinõu õlipuuduse wastu wõitlemiseks, on leitud määratumatel põlew-wõi õlikiwi lademetes, mis hiljuti Ameerikas üles on leitud. „On kindel, arwab Day, me wõime õlitoodangut kümnekordselt suurendada, kui hakata õlikiwist õli walmistama.“

Sarnane tööstus on juba kaua aastaid Shotimaal ja Lõuna-Ida Prantsusmaal õli prodütseerimas. Eriti Shotimaal on see tööstus hästi edenenu ja töötab imekspanemiseväärt heade tagajärgedega.

Ameerikas on teada wäga rikkad põlewkiwi lademed ja kui Shotimaad eeskujuks wõtta, oleks Ameerikas wäga lihtne kiwist õli destilleerima hakata, et hiiglatarwitamist kõige suuremal määral rahuldada. Aga

lige Pavillons sind von folgenden Firmen errichtet worden: A/G. W. Schneider & Co, „Veritas“, „Maamees“, „Heinrich Lanz Mannheim“, „Kawe“, „Calorica“, „Artos Ltd.“ zusammen sind ca. 30 Pavillons errichtet worden.

Vor der Eröffnung der Ausstellung sticht es uns in die Augen, wie emsig hier gearbeitet wird. Dieser Fleiss ist umso beachtenswerter, wo man doch in Eesti schon seit langen Jahren keine Neubauten hat sehen können. Es ist, als ob erwartete man das Antreten einer Glanzperiode, von der man schon lange geträumt hat, aber die bis heute noch ausgeblieben ist.

Die Veranstalterin der heutigen Ausstellung, der Revaler Estnische Landwirtschaftliche Verein — hat uns mit ihrer jahrzehntelangen Arbeit auf demselben Gebiet — an die Pforte grosser Zeiten geführt.

Wir wünschen allen Veranstaltern und Exponenten zum Anlass dieses grossen Ereignisses das Beste und rufen ihnen ein „Auf Wiedersehen im nächsten Jahr“ zu, und zwar in noch glänzenderen Verhältnissen, wie heute.

Der Herausgeber des „Hermes“.

Die Öl-Industrie der Welt und der Brennschiefer.

Im Augenblick, wo ein Teil der estnischen Brennschiefer-Industrie laut Konzession den Belgiern abgetreten worden ist, und diese Industrie dem Verträge zufolge zu guten Hoffnungen Anlass geben kann — wäre es wünschenswert, einen Blick in die Welt zu werfen, um sich einen Einblick in die Öl-probleme zu verschaffen. Die Experten sind alle der Meinung, dass die heutigen Ölquellen bald nicht mehr soviel produzieren können, wieviel Öl der stets wachsende Ölbedarf verschlingen wird. Neue Quellen kann man ja entdecken, aber die Produktion der jetzigen Quellen kann man wohl kaum noch heben; alle bisher neu entdeckten Quellen können mit dem wachsenden Bedarf nicht Schritt halten.

Schon jetzt sticht uns die Petroleumnot ins Auge; die Lage wäre eine äusserst peinliche, wäre es den amerikanischen Ingenieuren nicht gelungen aus Rohöl durch Reinigung gutes Petroleum herzustellen.

Der Chemiker der amerikanischen Bergwerke David Day, der als Expert die Untersuchungsarbeiten der dortigen Bergwerke leitet, berichtet uns im „American Review of Reviews“ von interessanten Einzelheiten. Die Überschrift des Artikels lautet: „Die Ölnot und ihre Bekämpfung.“

Die grosse Nachfrage nach Öl und Petroleum, sagt er, — hat uns gezwungen, neue Quellen zu entdecken. Da die Ölnot sich auch in Amerika fühlbar macht, so haben wir auf eine auswärtige Hilfe schon keine Hoffnungen mehr.

Die ausländischen Ölquellen gehören den konkurrierenden Staaten, deren Nachfrage nach Öl in noch weit grösserer Masse im Aufgehen begriffen ist, als in Amerika, wo man das Öl schon seit langer Zeit für Industriezwecke herangezogen hat. Ein Mittel für die Bekämpfung der Ölnot hat man in den riesigen Brennstein-Ablagerungen Amerikas entdeckt. „Es ist sicher“, meint Day, „dass wir die Ölproduktion auf das Zehnfache steigern können, wenn wir mit der Produktion des Öles aus Brennschiefer beginnen werden.“

KINNITAGE oma töölisi õnnetu juhtumuse eest: Eestimaa Kinnitus A.-S. „EKA'S”

Kõige suurem kodumaa selts

Juhatus Tallinnas

Pikal tän. nr. 6, omas majas

Kõnetraat 12 - 59

Awatud kl. 10-2 enne lõunat

E K A

Põhikapitaal 10.000.000 Mk.

3. osakonnaga:

- I. Tulekinnitus.
- II. Transportkinnitus.
- III. Kinnitus õnnetu juhtumuse eest.

Agendid linnades:

Tallinnas:

Peaagentuur „G. Scheel & Co.”
„Grünberg & Co.”, Pikk tän. 57.
Tallinna Kaupmeeste Koda, Karja tän. 6.

Kuressaares:

Konsul Viktor Lange, Kauba tän. 8.
Friedrich Sohn, Suur Sadama tän. 24.

Baltiskis:

Oskar Ahlmann (Allmann).

Tartus:

Ramiro Berg, firma „Eduard Friedrich”,
Riia tän. 2.
Robert Brock, Suur turg.
Jacob Aron Jacobsohn, Aleksandri tän. 3.

Wiljandis:

Woldemar Trühl, Lossi tän. 17.

Haapsalus:

Aleksander C. Dehn, Suur Lossi tän. 18.
Hugo Holmberg, firma „Leopold Holmberg”.

Narwas:

Erich Ilwes, Joala tän. 175.
E. Wiik, Juhkental, Kiriky tän. 123.

Pärnus:

Richard Erler, Lõuna tän. 6.
Jacob Jacke Co., Kuninga tän.
Heinrich Puls, Kuninga tän.

Walgas:

Harald Rehmann, firma „L. Rehmann”,
Moskwa tän. 9.

Paides:

Alexis Auer, Weski tän. 12.

Wõrus:

Peter Kompus, Postikontor.

Rakweres:

Erich Behse, Tallinna tän. 4.

Agendid maal ja alewites:

Harju maakonnas:

Keila kihelkonnas	N. Luchsinger	—	Klooga mõisas
Kuusalu	E. Brockhausen	—	Kotka
Juuru	Aun	—	Kuimetsa
Jüri	A. Oebius	—	Kurna

Järwa maakonnas:

Ambla kihelkonnas J. Tõnnuri — Ambla alewis
Tapa ja Lehtse mõisates — S. Hoyningen — Kurge mõisas

Lääne maakonnas:

Lihula alewis ja kihelkonnas E. Fabricius. — Lihula alewis
Martna kihelkonnas E. Boustedt — Putkaste mõisas
Märjamaa „ R. Hansen — Nõmme peres
Nigula „ K. Hunnius — Paliwere mõisas

Wiru maakonnas:

Haljala	kihelkonnas	N. Dehn	—	Weltse mõisas
Jaagupi	„	C. Dehn	—	Rägawere
Kadrina	„	C. Dellingshausen	—	Hulja
Wäike Maarja	„	W. Harpe	—	Antu
Simuna	„	Th. Koik	—	Määri

Ed. Poola Mehaanika tööstus

ja

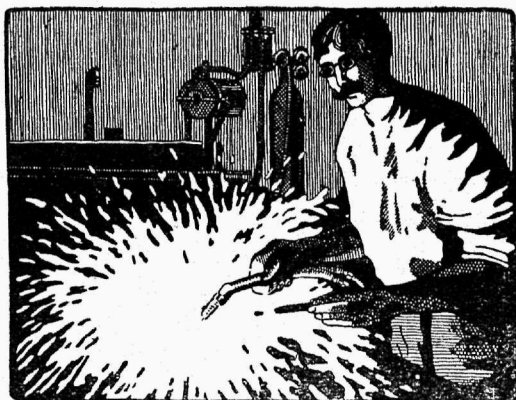
Auto-transport-äri, Tallinnas

Wiruwärawa puiestee 17
Laulupidu tänaw nr. 22

kõnetraat 16-23.
„ 16-24.

Tööstusala:

Remont töökodades, autode, mootorpaatide, lokomobiilide, põllu-tööriistade parandused ja **kõiksugu võimalikud** mehaanika tööd toimetatakse korralikult ja ruttu.

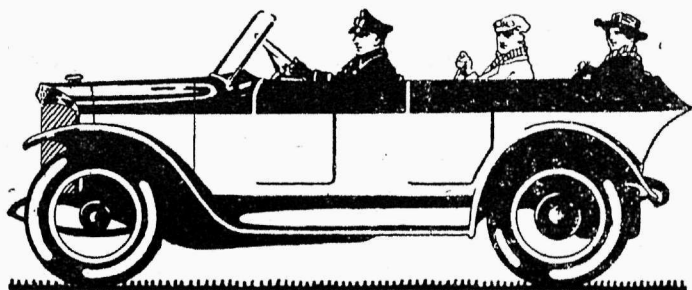
Autogeeniline metallide kokkukeetmise spetsialosakond:

wõtab oma peale murdunud masinaosade ja lõhkiste tsilindrite kokkukeetmise, aurukataldele uute tükkide sissepanemisi, pragude ja lõhede parandusi toruseinte ja leektorude sees ja muid raud-, teras-, malm-, wask- ja alumiinium-asjade parandusi. Tööd tehakse korralikult, ruttu, mõõdukate hindadega ja wastutust oma peale wõttes.

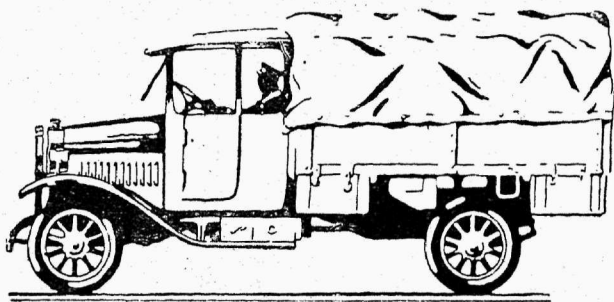
Auto-transport-osakond:

Korralikud kergesõidu-autod igal ajal ja igasuguse kauguse peale walmis.

Weoautud, kandejõud kuni 200 puuda, wõtawad oma peale kõiksugu kaupade ja materjalide wedu. Ka reisijate tarwis sisseseatult suurematele seltskondadele lõbureisiks: kohalikke tellimusi wõetakse kauguse peale waatamata igal ajal wastu.

Lihula jaoskond.

On korraldatud läbikäimine Risti jaama ja Lihula wahel.

Weoauto reisijate tarwis esialgu iga teisi-päew ja laupäew. Peale nimetatud päewade on auto iga päew kaubawoeks walmis. Wõtab ka teistesse kohtadesse sõitusid ette. Auto kandejõud 150—200 puuda. Weohinnad mõõdukad.

Kõnetraat: Lihula keskjaama.
Teleg. adr.: Transport Poola, Lihula.

O. MOLLER

Spedition, Kommission,
Inkasso

TALLINN, Wana Sadama tän. 7

Telegrammadr.: Baltport.

Repräsentant der Firmen:

Baltisk Transport Kompagni A-B,
Kopenhagen.

Hugo Minack Nachf.,
Stettin.

Koloniaal-, delikatess-
ja tubakakauplus.

JOHANN SIRMANN

Tallinnas.

Müük suurel ja väikesel arwul.

Ühendus wälja- ja omamaa
wabrikutega ning kaubaäridega.

Alati saadawal ladus kõigepare-
mad ja wärskemad kaubad.

Johann Sirmann

Harju tän. nr. 26. Kõnetraat nr. 14-42.

„Turg“, end. Schmidt „Turg“, vorm. Schmidt

S. Pärnu maantee nr. 5

Gr. Pernausche Str. № 5

Kõige kasulikum ostukoht maakaupmeestele!

Soovitab jaoti ja huupi:

- 1) Klaas-, kivi-, alumiinium- ja emalleeritud nõusid; koore-
lahutajaid, kultivaatorid, vedruäkkeid jne.
- 2) Katuspappi, tõrva, naelu, heeringaid, soola ja kõiksugu
nahakaupa.
- 3) Kõiksugu sepa, lukkseppa ja laudsepa tööriistu.
- 4) Manufaktuur-osakonnast: ühikonna-, kleidi- ja pesuriiet
suures valikus ja kõiksugu pudukaupa.

Günstigste Einkaufsstelle für Landkaufleute!

Bei besonderem Rabatt und besonderen Vorzügen
empfiehlt ab Lager:

- 1) Glas-, Stein-, Aluminium- und emailliertes Geschirr;
Kultiwatoren, Separatoren, Eggen usw.
- 2) Dachpappe, Teer, Nägel, Heringe, Salz und verschiedene
Lederwaren.
- 3) Verschiedene Schmiede-, Schlösser- und Tischler-
instrumente.
- 4) Rus der Manufaktur-Abteilung: Anzug-, Kleider- und
Wäschestoffe in grosser Auswahl und alle Sorten von
Galanteriewaren.

INGLISE AKTSIA - SELTS

Tallinna
osakond

S. Paley, M. Liber & Co., Ltd. London, England.

Tallinna
osakond

VIRU TÄNAV NR. 3, 2. KORRAL.

Kättejõudvaks sügiseseks hooajaks on olemas suur valik **Kalevi- ja manufaktuurkaupe**,
nimelt ainult **Inglise tööstuse saadused** ja odava hinnalised.

Eriti on olemas Inglise sheviot, boston, palitu- ja püksiriided kõige paremates värvides ja mustrites.

HINNAD VÄLIASPOOL VÕISTLUST. PALUME SISSE ASTUDA, ET KOHA PEAL TUIVUNEDA.

Võistlusest väljaspool tingimused.

Import & Eksport-osakond

Igasugu kauba operatsioonid
Eesti ja välisriikide vahel.

Speditsioon - osakond

Kõigi transportide, tollimise ja spedi-
tsiooni korralik ja hoolikas täitmine.

Head kuivad laageruumid.

Konkurrenzlose Bedingungen

Import & Export-Abteilung

Jegliche Warenoperationen zwischen
Estland und dem Auslande

Speditions - Abteilung

Prompte u. sorgfältige Erledigung von
Transporten-Verzollungen & Spedition
aller Art.

Gute trockene Lagerräume.

Finska Affärs - Kompaniet

Tallinn

Address: **V. Karja tän. 7.**

Telegramm Adr.: **Wiik-Reval.**

Reval

Adr.: **Kl. Karrisstr. 7.**

Telefon 12-65. Postfach 288.

A. BRANDMANN'I

esimene kompweki tööstus Eestis

soovitab omast ladust tuntud väärtuses mitmetsorti

shokolaadi, shokolaadi komp-

wekke ja karamelle. ✨ ✨ ✨ ✨

Wäike Tartu maantee nr. 4, TALLINN.

tegelikult ta nii wäga lihtne ei olegi, sest õlikiwi - ladedem on wäga vähe tuntud.

Ameerikas leiti õlikiwi üles Lõuna - Colarados ja Ida - Utahas umbes seitse aastat tagasi ja praegu pole veel kindlaks tehtud, kui suurel määral teda seal olemas on. Peale selle kui Ameerika walitsus teada andis õlikiwi olemas-olemisest, tormas suur kari ettewõtjaid lademeid uurima, ja seda haruldase agarusega. Nad arwasid, et kui Shotimaal õlikiwi - tööstus häid tagajärgi annab, et see ka Ameerika kohta mõju wõiks awaldada. Nende lootused olid aga liig ülistatud; tööstusline teadmatuse pole õlikiwi kasutamisel veel häid tagajärgi toonud. Imekspanemiswäärt suur kogu ekspertidest olid n. n. keemikud ja inseneerid, kes õnneküttidena lootsid kergesti rikkaks saada. See on wäga iseloomulik ja häbistaw nähtus Ameerika elus, mille all tõsine õlikiwi-tööstus on pidanud kannatama. Olgugi, et need hullustajad kõwasti kihutustööd tegid, jäid õliettewõtte suurtöösturid leigelt kaugele.

Hariliku õlitööstuse käik on lihtne, puuri auk maa sisse ja õli purskab wälja, ilma et waja oleks teda enne veel läbi kulukate protsesside lasta. Puurimise tagajärjel saadakse mõnikord 10,000 kuni 50,000 aami õli päewas, mis miljonid rikkust kiires korras ettewõtjale tasku wõiwad tuua. Wastand sellele on õlikiwi ümbertöötama hakata, mis muidugi otsekohest kasu nii pea ja suurelt näha ei lase; See ongi põhjuseks, miks õli ettewõtjad praegu veel õlikiwi wastu Ameerikas leiged wõiwad olla. Olikiwi - tööstus ei too rutulist kasu, aga kui õliallikad juba tõsiselt üles ütlemata hakkawad, siis ilmub ka uus klass õlist huwitatud ettewõtjaid; ja seda enne, kui praegused õliproduktseerijad selle heaks midagi ära teewad.

Eine diesbezügliche Industrie arbeitet seit vielen Jahren in Schottland und in Südost-Frankreich. Besonders gut entwickelt ist die schottische Industrie: hier hat man sehr gute Resultate zu verzeichnen.

In Amerika kennen wir ausserordentlich ergiebige Brennschiefer-Ablagerungen und nehmen wir Schottland als Beispiel, so wäre es in Amerika sehr leicht aus Brennschiefer Öl zu produzieren, um die riesige Nachfrage zu befriedigen. Die Durchführung ist aber nicht so einfach, da die Brennschiefer-Ablagerungen noch nicht genügend untersucht worden sind.

In Amerika fand man den Brennschiefer in Süd-Colorado und Ost-Utah vor ungefähr sieben Jahren und heute noch hat man es nicht festgestellt, in wie grosser Menge der Brennschiefer da auftritt. Nachdem die amerikanische Regierung vom Vorhandensein des Brennschiefers berichtet hatte, eilten grosse Mengen von Unternehmern hin, um die Ablagerungen zu untersuchen. Alle waren sie der Meinung, dass wenn die Brennschiefer-Industrie in Schottland gute Resultate zeitigt, so muss es sich unbedingt genau ebenso auch in Amerika vorhalten. Diese Hoffnungen waren aber zu rosig, und die industrielle Unsicherheit ist für die Brennschiefer-Industrie nicht zunutze gekommen. Eine grosse Menge von Experten bildeten die sogenannten Chemiker und Ingenieure, die mit Hilfe des Brennschiefers sich schnell begütern wollten. Das war eine charakteristische und beschämende Seite im amerikanischen Leben und unter ihr hat die ernste Brennschiefer-Industrie schwer zu leiden gehabt. Obgleich diese Fanatiker viel Propaganda machten, blieben alle Grossbetriebe der Ölindustrie dieser Sache fern.

Der Gang der gewöhnlichen Ölindustrie ist ein einfacher: in die Erde wird ein Loch gebohrt, und das

Aktsia Selts „SILVA“

1. Täielik põllutöomasinate, põllutööriistade, raua, terase, naelte, kunstpõllurammu jne. ladu ja müük.
2. Igasuguste ehitusmaterjalide, nagu laudade, palkide, lubja, tsemendi, gipsi jne. ladu ja müük.
3. Oma wabrikud metsamaterjalide ümbertöötamiseks, mis tellimuste pääle uksi, aknaid, poodi sisseseadeid, krohwimise mattisid, puunarmaid jne. walmistawad.
4. Oma lubjawabrik Tamsalus.

Ainuesitajaks Eestis:

1. Th. Flöther'i põllutööriistade masinate wabrikule, missuguse wabriku rehepeksu masinad, aurukatlad, adrad, wedruäkked, kultiwaaatorid jne. üleüldiselt oma kõrge wäärtuse poolest tuntud on.
2. Carl Beermann'i heina ja wiljaniitjate wabrikule.
3. Saksamaa traktorite wabrikule (Deutsche Kraftpflug-Gesellschaft).
4. Kirchner & Co. metsamaterjalide ümbertöötamise masinate wabrikule.

Tellimise pääle igasugused spetsiaal-
masinad ja terwed wabrikute ja töö-
kodade sisseseaded ruttu ja korralikult.

Tänavusel Tallinna näitusel oma kiosk.

A-S. „Silva“

Tallinn, Meripulestee 17.

Telef. 9-29 & 13-80.

Nahawabrik „HELIUS”

Kohilas, Tohisoo mõisas.

Walmistab kõige paremat

Kroomnahka

ja kõiksugu teisi nahku wäljamaa meistri juhatusel wõistlemata headuses. Pargib pealse-nahku ning wahetab ka wasika- ja lambanahku.

Pealadu: Tallinnas, Gonsiori tän.nr. 2.

Wene turu nurgal.

Wabriku Juhatus.

Export-Handelshaus

Export-Trade House

A. Eerick & Co.

A. Eerick & Co.

Reval, Eesti.

Seepromenade 15.

Reval, Estonia.

Seepromenade 15.

Export des estnischen
Kartoffelsprits und
anderer Spirituosen.

Exporters of Estonian
Potato-Spirits and
other strong Liquers.

Vermittlung jeder Art.

All qualities in circulation.

Narwa kalewi manufaktuur ühisus

end. parun A. L. v. Stieglitzi Kalewiwabrik.

Wabrik ja walitsus Narwas, telefon nr. 26.

Wabrik walmistab:

Kalewit, woodiwaipasid ja rätikuid.

Ladu ja engrosmüük, Tallinnas, Pikk tän. 68, telefon nr. 13-84.

Telegrammi adress : Tuchmanufaktur — Tallinn.

NARWAER TUCHMANUFAKTUR

ehemals Tuchfabrik Baron A. L. v. Stieglitz.

Fabrik und Verwaltung in Narwa, Telephon Nr. 26.

Produktion :

Tuche, Decken und Umschlagtücher.

Niederlage und Engrosverkauf in Reval, Langstr. 68, Telephon 13-84.

Telegramm-Adresse : Tuchmanufaktur—Reval.

Kaubamaja

J. W. Prshibôshewsky & L. J. Brenjew

Wiru tänaw nr. 15, kõnetraat 1008,

soowitab austatud ostjatele oma töökodades walmistatud :

kondiitri kaupasad nagu mitmesuguseid kooke, torte, küpsiseid, kompwekke jne. ;

saiadest igasuguseid salu ja leibu ;

worsti mitmet seltsi ja oma suitsutamiseahjust mitmesuguseid lihakaupe ;

puuwiljasid, kohalikke ja wäljamaalt, mitmesuguseid keediseid suhkruga, oma keedetud ;

maiustusi, mitmekesiseid ;

konserwid lihast ja kalast sise- ja wäljamaa kaubad.

Koloniaalkaubad.

Kõik müügil olewad kaubad walmistatakse wärsketest, kõige parematest ainetest.

≡ **Hinnad parajad!** ≡

Ligemal ajal awame **martsipaani osakonna** eriteadlase meistri juhatusel.

Tallinna Krediitpank A.-S.

Suur Karja tän. nr. 23, omas majas.

Telegrammi aadress: Kreditbank.

Telefonid: nr. 4—36 ja 12—49.

Pank toimetab kõiksugu pangaoperatsioonid sise- ja väljamaal.

Piima Tööstus- ja Kaubanduse O-Ü.

Kõnetraat 11-06.

„LACTA“

Kõnetraat 11-06.

Aadress: Tallinn, Narwa m. 37.

Paljud oma tööstused,
oma esitus väljamaal.

Soovitab kodu ja väljamaal suuremal mõõ-
dul mitmesuguseid häid juustu-sortid ja võid.

BIRK'I

wärwimise ja keemialik
puhastuse äri. Tallinnas

Asutatud 1820 a.

Maakri tän. 23.

7 kuldauraha ja Grand-Prix 1904—8.

Wõtab värwimiseks ja puhastuseks riideid vastu —
wanutab, pressib, shäärrib, dekateerib
ja apreteeerib.

Töö korralik ja hinnad mõõdukad.

Awaldatakse ka arwamist, et praegused saurtöösturid õlalal ka sellepärast asjast kinni ei hakka, et liig suured õlitagawarad hindade peale mõju ei awaldaks.

Kõigest hoolimata, on kaunis palju siiski edasi jõutud. Seda nimelt Ameerikas. Kui Shotimaad aluseks wõtta, siis on Ameerikas weel palju täiendusi läbi wiidud, mis õli wäljaajamist märksa odawamaks on suutnud teha. Üks tonn õlikiwi annab wälja ühe aami õli. Ameerika õlikiwi ühingu uurimuste tagajärjed osutawad, et Ameerika horisontaal retort - süsteemi tarwitades ühe aami õli walmistamine isegi poolt dollari maksma ei lähe. Kõige kallimad kulud oleksid 1,25 dollari. Et puhastamata Pennsylvania - õli hind juba üle 6 dol. aam on, siis wõib järeldada, et õlikiwi destilleerijad ilusat raha wõiksid teenida.

Kakskümmend aastat tagasi oli õli - tarwitus wõrdlemisi wäikene. Kõige enam tarwitas Ameerika, kes 1900 aastal 70 miljoni aami nõudis, just niisama palju, kui seal ka õli samal aastal allikatest wälja wõeti. Minewaaastane Ameerika tarwitas ära 433 miljoni aami ja aasta enne tarwitati juba seal enam õli ära, kui seda omal maal produtseeriti. Sarnane hiiglanõue õli järele on wäga laialt tarwitusele wõetud; õliga käitawad masinad, nagu mootortraktorid, automobiilid j. n. e. ja ka laewad ning isegi Ameerika sõjalaewad on ehitatud õliga käitawatena. Ameerika raudteed üksi tarwitawad juba aastas 50 miljoni aami õli ära.

Nii kirjutab "Worlds Work" Standart Oil Company irectory andmetel, kelle arwates Ameerika wiis aastat edasi 650 miljoni aami õli aastas ära peab tarwitama, s. o. umbes 200 miljoni enam, kui minewal aastal produtseeriti. Kust see hiiglasumma tuleb wälja wõtta? Järjesti kaswaw tarwidus on sundinud uusi allikaid otsima, aga samal ajal annawad wanad allikad ikka wähem ja wähem wälja. Ameerika geoloogide arwamiste järele on Ameerikas maa all õli kuus ja pool miljardi aami. Kuni 1919 aasta lõpuni oli sellest 3 miljardi wälja wõetud, seega enam kui 40%; ja kui sarnasel määral edasi töötada kui praegu, siis ei kesta see 18 aastatki kui tagawarad otsas on. Asi wõib kriitiliseks muutuda, Muidugi, kui Ameerika omad allikad kuiwaks jooksewad, siis trööstitakse ennast Mehiko tagawaradega. Kes nii arwasid, said 18 kuud tagasi haleda hoobi. Sel ajal kõige suurem maailma õliallikas Potrero del Llano purskas 16 miljoni aami õli aastas wälja ja oli seda juba 8 aastat muutmata teinud. Selle aja jooksul saadi sealt umbes 110 miljoni aami. Korraga juhtus midagi ootamatut; 3 dets. 1918 tuli õli asemel soolast wett ja allik tuli maha jätta. Ka teised kuulsad allikad jooksid samal kombel õlist kuiwaks; minewal aastal now. kuul hakkas soolawett wälja ajama ka maailma suuruse poolest teine õliallikas Casino № 7, mis 9 aastat korralikult oli õli annud. Uute allikate juure leidmine wõrreldes õli tarwitusega ei jõua wanade kuiwaksjäämisele järele.

Need on peajasjalikult Ameerika mured. Aga nad on huwitawad sellepärast, et Euroopagi kaswaw õlitarwimine enam kaua Ameerika õlist ei wõi osa saada, waid ta peab enese peagi rippumatuks tegema ja isegi weel Ameerikale abi pakkuma. Selleks tuleb tõsiselt tööle hakata.

Maailma petrooleumi toodang a. 1918 olid 70 miljoni tonni. Inglisriigi ja asumaade kogusaak oli 2,080,000 tonni ja Persias 1½ miljoni tonni. Sellega oleks Inglise ja Persia petrooleumi saak umbes kakskümnes osa terwe maailma saagist, kuna aga Ameerika ühes Mehikoga umbes 80% terwest maailma petrooleumi toodangust oma arwele wõtab. Et seda summat

Õl strömt heraus, ohne dass man ihn durch verschiedene kostspielige Prozesse zu leiten hat. Dank den Bohrarbeiten erhält man zuweilen täglich 10.000 bis 50.000 Tonnen Öl, die den Unternehmern Millionen Reingewinn in die Hand spielen. Einen Gegensatz bildet die Bearbeitung des Brennschiefers — hier bleibt der grosse Reingewinn fürs Erste aus. Das ist der eigentliche Grund, warum die Öl-Unternehmer sich gegen den Brennschiefer ausgesprochen haben: die Brennschiefer-Industrie verspricht keine schnellen Erfolge; sollten die Ölquellen aber mal versiegen, so wird selbstverständlich bald eine neue Unternehmerklasse entstehen, die sich ausschliesslich mit Brennschiefer befassen wird; und zwar früher, als die heutigen Ölproduzenten zu diesem Zweck etwas ausgerichtet werden haben können.

Man gibt auch der Meinung Ausdruck, dass die Ölproduzenten von heute sich darum mit dem Brennschiefer nicht befassen, damit die grösseren Ölmengen nicht auf die Preise ihren Einfluss ausüben können.

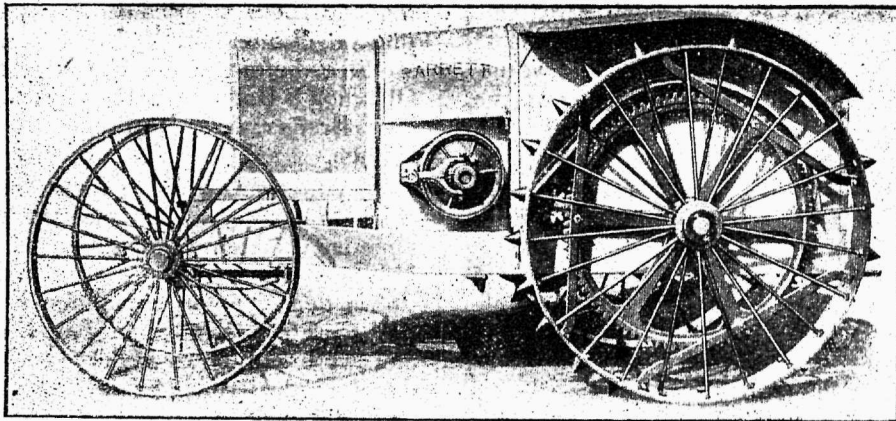
Ungeachtet dessen, hat man doch Fortschritte gemacht. Zwar auch in Amerika. Wenn wir Schottland in Betracht ziehen, so hat man in Amerika viele neue Vervollständigungen gemacht und die Produktion von Brennschiefer viel billiger eingerichtet. Eine Tonne Brennschiefer gilt uns ein Fass Öl. Den Ergründungsarbeiten der Amerikanischen Brennschiefer-Vereinigung zufolge betragen die Kosten der Herstellung von 1 Fass Öl nichtmal einen halben Dollar, wenn man die Arbeiten nach dem amerikanischen Horizontal-Retorten-System eingerichtet hat. Die Höchstkosten würden evtl. 1 Dollar 25 c. betragen. Da das ungereinigte Pennsylvania-Öl schon 6 Dollar pro Fass kostet, so folgt daraus, dass die Brennschiefer-Destillateure sehr gut verdienen können.

Vor zwanzig Jahren war der Ölbedarf der Welt ein sehr geringer. Am meisten verbrauchten die Vereinigten Staaten Nord-Amerikas, so z. B. 1900—70 Millionen Fass, d. h. genau so viel, wie man in diesem Jahre den Quellen entnahm. Das vorjährige Amerika verbrauchte 433 Millionen Fass und schon ein Jahr früher verbrauchte man dort mehr Öl, als das eigene Land produzieren konnte. Diese Riesennachfrage ist erklärlich; Maschinen mit Ölheizung, wie Motor-Traktoren, Automobile usw., auch Schiffe und sogar amerikanische Kriegsschiffe sind für die Ölheizung eingerichtet worden. Die amerikanischen Eisenbahnen verbrauchen im Jahr schon allein 50 Millionen Fass Öl. So schreibt die „World Work“ den Daten der „Standard Oil Company“ directory zufolge, dass Amerika nach fünf Jahren schon 650 Mill. Fass Öl jährlich verbrauchen wird, d. h. schon ca. 200 Mill. Fass mehr, als man im vorigen Jahr in Amerika überhaupt produzierte. Wo wird man diese Riesensumme herbringen? Der ständig wachsende riesige Bedarf heisst neue Quellen entdecken, aber zur selben Zeit geben die alten immer weniger und weniger Öl. Laut den Berechnungen der amerikanischen Geologen enthält der Erdboden Amerikas 6½ Milliarden Fass Öl. Bis zum Ausgang des Jahres 1919 hatte man davon schon ca. 3 Milliarden Fass zum Tagesschein befördert, somit mehr als 40%; — und sollte man im heutigen Tempo weiter arbeiten, so wird es keine 18 Jahre dauern, wo die Reserven verbraucht sind. Die Lage kann bald kritisch werden. Natürlich hat man hier auch seinen Trost; sollten die amerikanischen Quellen versiegen, so werden die mexikanischen an die Reihe kommen. Wer so dachte, musste vor 18 Monaten zur Verzweiflung ge-

Kõige suurema töövõimega
Kõige vähem kütteainet
Tarvitab lihtsat ümberkäimist

Maailma kõige parem

Traktor „PARRETT“

3 sahaga. Töö laius 100 cm. Sõidukiirus 1,1 m/s. Künnab tunnis 34 tiinu.
 „Parrett“ traktorit võib ka igasugu teise töö peale, kui jõe masinat tarvitada.

Ainuesitaja Eestis

„Balti Traktorite ja Atrade Ühing“

Tallinn, Harju tän. nr. 29. Postkast nr. 312.

KROONITUD 28 AUHINAGA JA 5 KULD AURAHAGA
 1901 - 1902 - 1903 - 1904 - 1905 -

KULD AURAHAGA
 NUII DIPLOM
 NUII DIPLOM
 KULD AURAHAGA

1914 A. 1902. PARISI ILMANÄITUSEL KÕRGE AUHIND "GRAND PRIX" JA KULD AURAHAGA.

KARJUDE JA KASSAKAPPIDE TEHAS
 O-S.
OTTO HEINRICH KABER

TALLINNAS, BALTISKI MAANTEE № 46.
 KONTOR KULLASEPA TÄN. № 10.

Asut. 1883 a.

KÕIKSUGU KAALUD.
 TERASKAPID
 JA NENDE PARANDUS.

OSAKONNAD:
 GRUUSIAS, ASERBEIDSHANIS
 JA VENEMAAL.

„HERMES“ № 6 ilmub oktoobrikuus s. a.
 Rutake kuulutuste äraandmisega.

„HERMES“ № 6 erscheint im Oktober d. Jahres.
 Eilen Sie mit der Einsendung Ihrer wertigen Annoncen.

MAX JOHANNSON, Rätsepmeister, Peterburist.

Tell misi wõtan vastu kõikisugu meesterahwa riiete peale, töötan maitserikkalt ja ilustawalt.

Olen wäljamaal wiibides sealsetes rätsepaärides juureloikajana tegew olnud, Peterburis kaua aega omas äris töötanud. Hea töö eest mitmed diplomid ja aurahad saanud

Lühikejalg nr. 6, Tallinnas.

Kõige suurem tarwitajateühisus Eestis
„OMA“

Peakauplus ja kontor W. Posti uul. nr. 7. telef. 10-19;
 abikauplused Baltiski mnt. 11. Uue Kalamaja Põikuul. nr. 6, Tallinnas.

Ostab suuremal arwul:
 Wõid, juustu, sealiha, põletispuid.

Müüb
 kõikisugu elutarbeaineid

Wõtab liigetelt raha hoiule ja maksab tähtjaliste hoiusummade pealt 8% — jookswal arwel — 6%

Spetsiaal õmblusmasinate mehaanik
N. P. KOLJO

Peeterburist, 20-aast. praktika.

Tulin koju ja wõtan oma juures kõikiselti õmblusmasinaid parandada, hästi ruttu ja odawalt.

On olemas kõikiselti, kõige wanemaist — uuemani süsteemini masinate süste, jagusid ja nõelu.

Tallinn, Tsehi tän. nr. 5, krt. 8, Tõnismäe lähedal.

Palun adressi tähele panna!

A. G. KULL'i
hülssi-wabrik

W. Pärnu maantee nr. 6, Tallinn

Soovitab kõikisugu pikkuses hülse, kõige odawama hinnaga Eestimaal.

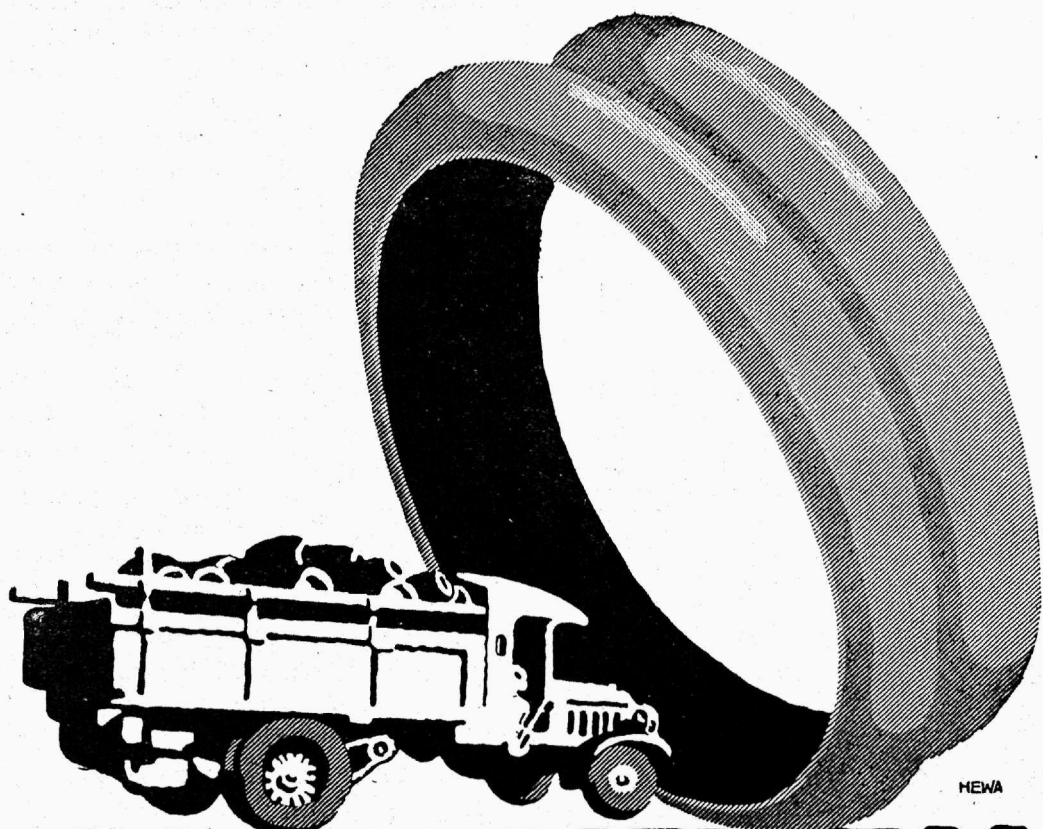
Tähtis kaupmeestele!

Walter Tegeler

Tallinnas, Suur turg № 17.

Kirjutus- ja joonistusmaterjalid, kantselei ja kooli tarvitused

suures väljavalikus

HEWA

CONTINENTAL

Wabriku ladu Eestis: Tallinnas, Kuninga tän. 2.

Kinofilm Verleih-Kontor

„ROYAL-FILM“

Reval — Riga — Kowno

Telegrammadresse : Royalfilm

Beständig auf Lager grosse Auswahl von ausländischen Schlagern der neuesten Ausgaben.

Nikeldamise tööstus

Vernickelungs-Anstalt

PLANET

Võtab oma peale igasugulisi nikeldusi

Übernimmt jegliche Art von Vernickelung aller Metalle.

Kerge

väikeste massartiklite,

Leichte

für kleine Massenartikel.

Sollid

kunstteoste,

Solide

für Kunstgegenstände

Raske

tarvitusasjade alal.

Schwere

für Gebrauchsgenstände.

Nikeldamine

Vernickelung

Tallinn, Suur Karja tän. nr. 19.

TEHNIKA JA TÖÖSTUSE ÜHING

„METALLIK“

Tallinnas,

Kõnetraat 3-43

Kontor ja ladud Uus t. nr. 16.

Täielikud vabrikute ja töötubade sisseeaded, masinad, mootorid, vedurid, vagunid, raudteematerjaal ja tarbeasjad; raud, teras, terastrossid, tööriistad, masina- ja tehn.-õli, katuspapp, laeva ja katustõrv jne.

Edustused:

James Arnott & Sons, Ltd, Newcastle on Tyne Oil Importers; Thos. & Wm. Smith Ltd. Newcastle on Tyne, Steel Wire Rope Manufacturers Wächter & Schorisch, Hamburg, tööriistade-optiliste- ja maamõõdu aparaatide tehased.

Telegrammi aadress

„METALLIK“ Tallinn**Eestlased ostavad**

kuld-, hõbe, ja kalliskividega kaunistatud iluasju

A. Malmstein'i

kuld- ja hõbeasjade kaupluses.

Pikal tänaval nr. 31.

Asutatud 1864 a.

Ges. geschützte Handelsmarke.

Shokolaadi- ja martsipaani-tööstus**GEORG STUDE**

Tallinnas, Pikk tän. 16.

Kõnetraat 10-95.

Asutatud 1864 a.

Schokolade- & Marzipan-Fabrikation.

Grosse Auswahl gebrannter u. bunter Holzschatullen in eigener Werkstatt hergestellt.

Seebitööstus „Stomatol“

Tallinn, Vana Kalamaja tän. 33. Telef. 15-29

Soovitab hästi pesevat ja vahutavat saepi. On olemas järgmised sordid:

- 1) Kärnseep
- 2) Marmorseep
- 3) Mottledseep
- 4) Mandelseep.

Tualettseepe mitmes lõhnas. Proovige ja õppige ise tundma.

Saapaliistu tööstus „Kalew“

soovitab kõige moodsamaid

saapaliistusid

Wõetakse ka mudeli tööd vastu.

Tallinnas, Uus Kalamaja tän. nr. 9a

Mehaaniline kivitööstus

Aleks. Ed. Jürgens

Tallinn, Kaupmehe tänav nr. 7
 valmistab graniidist ja marmorist:
 riste, mälestus-
 sambaid, haua-
 plaate j. n. e.
 Elektri jaotuslaudud
 (Schalltafeln).
 Jaoti ja huupi.

Artos Limited

Viruvärava puiestee 25. Telefon 13—73

Esmaväärise Inglise firmade edustused.

Meie pakume oma ladust:

Palitu-, ülikonna- ja pesuriiet,
 gummipaelu igas valmistuses,
Sunlight-seepi, pesusinet,
Velvet Skin seepi, Pears seepi,
 paremat kõigist saapakreemidest:
 Kivi ja muid esmaväärseid kaupe.

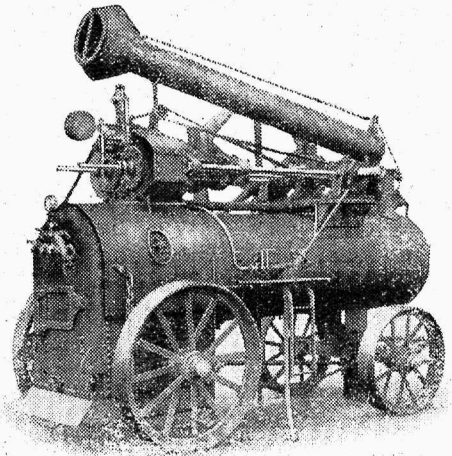
Näitusel oma paviljoon.

Iseõitjaid lokomobiile, 10 HP.

ennesõjaaegses headuses.

Rehepeksu garnituure

meie oludele vastavalt niiske wilja peksmiseks ehitatud

4 kuni 14 hobuse jõuni.

„FORDSON“ Traktorid

20 HP. 2 Oliver sahaga, mis Põllutööstusministeeriumi poolt Kehtnas toimepandud traktorite võistlustes esimese koha omandas, iseäranis kõige vähema kütteenite tarvitamise ja kõige suurema protsendilise maa väljakundmise poolest. Oma lihtsa ehitusviisi, kerge kaalu ja suure liikuvuse tõttu meie maa oludele kõige kohasem, nagu seda ka kogu meie ajakirjandus tõendanud on.

Niidumasinaid ja koorelahutajaid

soovitab hinnaväärtiselt kõige paremate ostutingimustega

Hans Winnal'i kontor,

Tallinnas, S. Tatari t. 1.

„Hermes“ № 3—4 awaldas artiklis „Commercial Activities of the Port of Reval“ arwamist, nagu oleks „Balti Päästeselts“ — Gerhard & Hey järeltulija. Nagu meile **Eesti Transport Aktsia-Selts „Gerhard & Hey“** teatab — pole neil selle äriiga midagi ühist. Direktoriteks on „Gerhard & Hey“ äris herrad: A. Wirkhaus, J. Laidoner, W. Lender, A. Jürmann, W. Kasan. Äri asub Tallinnas, asjaajaja direktor on herra Ado Soo.

enesele ette kujutada, siis ütleme, et seda hulka ei jõuaks terwe Inglise laewastik kui ta korraga Ameerika õli järele läheks, ühe käiguga ära mahutada. Ameerika õlitorude pikkus üksi on juba nii suur, et ta neli korda ümber maakera wõiks ulatada, s. o. üle 100,000 penikoorma pikkune.

Need suurend numbrid ei wõi kuidagi uskuma panna, et Ameerikas kord õlipuudus kätte wõiks, jõuda, kuid siiski wõib seda oletada, kui hiiglatarwitamist arwesse wõtta. Nii, näituseks, kirjutab keegi ameeriklane White, et 8 miljonist automobiilist maailmas on 7,600,000 Ameerikas. Nendest miljonitest oli kõigest ligi 200,000 weoautot ja tööstuses tarwitusel olewat sõiduriista; nii ollakse arwamisel, et Ameerika päris palju lõbu peale raiskab. Sellepärast ongi kalkuleeritud, et õliallikad weel 18 aastat wastu peawad, ja siis õlikiwi-lademed maailmas tähtsat osa hakkawad etendama.

trieben werden. Die damalige grösste Ölquelle Portrero del Llano ergab jährlich 16 Millionen Fass Öl und hatte das so schon seit 8 Jahren gemacht. In dieser Zeit hatte man der Industrie im Ganzen 110 Millionen Fass Öl liefern können. Doch mit einem Mal geschah etwas Unerwartetes; am 3. Dez. 1918 erhielt man anstatt Öl — Wasser, und die Quelle musste aufgegeben werden. Auch die anderen berühmten Quellen werden hier und da öl-leer; im vorigen Jahr geschah das mit der zweitgrössten Ölquelle der Welt: Casino 7, die 9 Jahre lang ausserordentlich gut funktioniert hatte.

Die Entdeckung neuer Quellen vermag mit dem Versiegen der alten nicht Schritt zu halten.

Das sind hauptsächlich amerikanische Sorgen. Doch sind sie auch für uns von Interesse, da auch der europäische Ölbedarf im Wachsen begriffen ist, — und wir bald nicht mehr von Amerikas Öl Anteil haben können. Wir müssen uns recht bald selbständig machen, um nicht nur unsere Industrie zu gestalten, sondern auch, um der amerikanischen Industrie unsere hilfreiche Hand zu bieten.

Die Weltproduktion von Petroleum war im J. 1918 — 70 Millionen Tonnen. Auf England und die Kolonien entfallen 2,080,000 Tonnen, auf Persien — 1 1/2 Millionen Tonnen. Somit bildet die englisch-

K-m. H. Tirmann & Co.

Export — Import — Transit.

Peakontor: Raatuse plats 13, kõnetraadid 894 ja 601. Telegr. aadr.: Tirmann—Tallinn.

Arwatakse, et Euroopa wõitlused wiimase päri põlwe jooksul on järjest kaswawa raua-aine tähtsuse tagajärg. Siis kui alles puuwill tähtis rahwuswaheline kaubandusartikkel oli, oli ka rahu palju kestwam. Terase - ajajärk on ekspluaterimise - ajajärk, raudteede wõidukäik ja sõjariistade - wõistlus. Nüüd on tulnud õli - ajajärk, uue jõu ajajärk ja lähemas tulewikus wõib Eestiski õlikiwi tööstus selles ajajärgus silmapaistwat osa etendada.

* Observer.

„Hermes“ № 2 tõi lühikese saksakeelse ülewaate Eesti äridest; eksikombel jäi sellest ülewaatest wälja **tehnilis-kaubandusline kontor Tööstus,**

mis on I. järgu firma ja mille läbimüük oli a 1920: 40 miljoni Emk. Äri asub Tallinnas, Meripuiestee № 12.

Laewasõidu firmade hulgas „Hermes“ № 2 puudub tuntud firma

Carl F. Gahlnbäck.

persische Produktion bloss 1/20 der Weltproduktion; Amerika und Mexiko stehen aber mit 80% der Gesamtproduktion der Welt an der Spitze der Petroleumlieferanten. Um das bildlich zu sagen, was diese Zahl bedeutet, so sagen wir, dass die ganze englische Flotte — sollte sie nach Amerika nach diesem Petroleum fahren — diese Ladung nicht bewältigen würde. Die Länge der amerikanischen Ölröhren ist allein schon so gross, dass sie viermal um die ganze Welt reichen könnte, d. h. mehr als 100.000 Meilen.

Diese grossen Zahlen vermögen wohl kaum dazu beizutragen, dass wir glauben könnten, dass die Ölnot Amerika wirklich bedrohen könnte, aber doch können wir es voraussetzen, wenn wir den Riesenbedarf in Betracht ziehen. So z. B., schreibt ein Amerikaner, White, dass von 8 Millionen Automobilen 7,600.000 sich in Amerika befinden. Von diesen Millionen sind bloss 200.000 Lastautos und der Industrie dienende Fahrzeuge; er gibt der Meinung Ausdruck, dass Amerika zu viel Ausgaben für Luxusangelegenheiten mache. Daraus entstehen die Kalkulationen, dass das amerikanische Öl für bloss 18 Jahre ausreichen wird. Dann aber werden die Brennschiefer-Ablagerungen in der Welt eine grosse Rolle spielen.

Endine tuntud Ruhja-Balti kompweki ja shokolaadi wabrik „EFFEKT“ Tallinnas,

on oma kontori ülewinnud Wene tänawalt nr. 11.

Müüriwahe tän. nr. 40.

Lugijaid palume, et nad lugedes „EFFEKTI“
kuulutust wiimasel kaaneküljel — seda muutust
lahkelt tähele paneksid.

Ühistegelise liikumine Eestis.

Kui tahetakse pilku heita Eesti majanduselu praeguse olukorda, siis osatagu orienteeruda Eesti ühistegelises liikumises, millest teatud mõttes wälja on kaswanud tänapäewa Eesti ühes oma tööstuse ja kaubandusega.

Iga rahwa rahwuslik iseteadwus kaswab materiaalse waranduste rohkenemisega, mis rahwas omaks tohib nimetada. Sel põhjusel on arusaadaw, miks olid Eestis kultuurilise iseseiswuse eest wõitlejate kõrwal ka omad wõitlejad ainelise jõukuse ja edu heaks.

Kui nägid ilmawalgust esimesed Eesti ühistegelised asutused, siis ei wõinud weel keegi wõidurõõmsalt loota, et nad hiljem kaswawad wälja sääraseks wõimuteguriks, nagu meie seda praegu näeme, liiati, et sel alal oli nii kurbi kogemusi, nagu laewandus ühingu „Linda“ pankrott, kuna ometi wiimase ettewõtte jaoks oli rahwas kopikahaawal raha kokku kannud.

Ma ei saa mööda, kui pean nimetama üksikud teated Eesti esimeste ühissetewõtete kohta: a. 1898 asutatatakse esimene piimaühisus Restus, a. 1902 esimene laenu- ja hoiuühisus Tartus ja esimene tarwitajasing Antslas, 1908 — esimene majandusühisus Tartus, 1905 — esimene wastastikku krediitühisus, 1907 — esimene piimatalituse keskühing „Estonia“ Tallinnas, 1917 — tarwitajasingute keskühisus Tallinnas, 1917 — laenu- ja hoiuühingute keskühisus 1919 — Eesti Ühistegelise liit, 1920 — Rahwapank, kõigi ühistegeliste asutuste keskpangana.

Ühistegeliste asutuste aastaraamat „Ühistegewuse Kalender“ (1920) toob huwitawad andmed, mis ma siin lühidalt — laiematele ringkondadele kättesaadawaks püüan teha.

Esimesel kohal seisawad aastaraamatus laenu- ja hoiuühisused. Kõige arwurikkam on nende ühingute pere Tartu maakonnas: 18; sellele järgnewad: Pärnu (14), Wirumaa (12), Harjumaa (10), Läänemaa (1), Wiljandi (7), Wõru (7), Järwamaa (6), Saaremaa (2), — nii siis kokku 84. Neist ühinguist kuulusid a. 1919 Eesti Ühistegelisse Liitu kõigest 9; see arw on arusaadaw, kui arwesse wõtta selle Liidu asutamise aasta.

15. Eesti wastastikku krediitühisusest asusid 11 linnades, neli alewites; neist kõigest olid 4 ühistegelise liidu liikmed.

Wahepeal on sündinud suur muudatus; nii mõnigi hoiuühisus on muutunud põhikirja-laiendamise teel krediitühisuseks; ja paljudest krediitühisustest on saabunud aktsiapangad, nii, näituseks, krediitpank Tallinnas, kaubapank Tartus, Wiru-Pank Rakweres, Tallinna kaupmeeste pank jne.

Man meint, dass die europäischen Kämpfe der letzten paar Generationen das Resultat der Eisenverwertung sind. Als die Baumwolle noch ein wichtiger Verkehrsartikel war, war der Friede viel dauernder. Die Stahlperiode ist eine Exploitationsperiode, der Fortschritt der Eisenbahnen ist ein Kampf der Waffen. Jetzt folgt die Ölperiode — der Anfang einer neuen Ära, und in allernächster Zeit kann auch Eesti mit seinem Brennschiefer hier eine entscheidende Rolle spielen.

Observer.

Die kooperative Bewegung in Eesti.

Um sich einen Einblick in die gegenwärtige Lage des estnischen wirtschaftlichen Lebens zu verschaffen, muss man sich orientieren können in der kooperativen Bewegung Eestis, aus der das heutige Eesti mit seiner Industrie und seinem Handel gewissermassen herausgewachsen ist.

Das nationale Selbstbewusstsein eines jeden Volkes nimmt zu mit dem Wachstum der materiellen Güter, die das Volk sein eigen nennen darf. Darum ist es verständlich, warum es unter Kämpfern für kulturelles Selbstsein auch Kämpfer für materielles Fortkommen des estnischen Volkes gegeben hat.

Als die ersten estnischen kooperativen Genossenschaften das Licht der Welt erblickten, konnte wohl niemand siegesicher behaupten, dass sie später einen so wichtigen Machtfaktor darstellen würden, wie wir es eben sehen, zumal es auf diesem Gebiet so traurige Erfahrungen gegeben hat, wie der Bankrott der Schiffahrtsgesellschaft „Linda“, zu der das Volk hellerweise das Geld zusammengetragen hatte.

Ich kann nicht umhin, ich muss einige Daten über die ersten estnischen Genossenschaften anführen: Im Jahre 1898 wird der erste Molkerei-Verein in Restu gegründet, im Jahre 1902 die erste Spar- und Vorschussgesellschaft in Dorpat und der erste Konsumverein in Anzen, 1908 — die erste ökonomische Vereinigung in Dorpat, 1905 — die erste Gesellschaft gegenseitigen Kredits, 1907 — die erste Molkereigenossenschaft zu Imafer, 1911 — der Zentralverband aller Molkereigenossenschaften „Estonia“ in Reval, 1917 — der Zentralverband aller Konsumvereine in Reval, 1917 — der Zentralverband aller Spar- und Vorschussgesellschaften, 1919 — der Estnische Kooperative Verband, 1920 — die „Volksbank“, als Zentralbank aller kooperativen Genossenschaften.

Das Jahrbuch der Kooperative „Ühistegewuse kalender“ führt in seinem IX. Jahrgang (1920) interessante Daten an, die ich hiermit, obgleich verkürzt — auch dem deutschen lesenden Publikum zur Verfügung stelle.

An erster Stelle im Jahrbuche stehen die Spar- und Vorschussgenossenschaften. Am zahlreichsten ist diese Kategorie der Kooperative im Dorpater Kreise vertreten (18); darauf folgen in Pernau (14), Wierland (12), Harrien (10), Wiek (8), Fellin (7), Werro (7), Jerwen (6), Ösel (2), — also im Ganzen: 84. Von diesen Genossenschaften gehörten im Jahre 1919 zum „Kooperativen Verband Eestis“ bloss 9. Diese Zahl ist begreiflich, wenn man die Gründungszeit des Verbandes in Betracht zieht.

Eestimaa Tööstuse ja Kaubanduse Pank A.-S.

TALLINNAS.

Äriseis 31. Juulil 1921.

AKTIWA.

	Emk.	p.
Kassa ja jooksw. arwed pankades	17.281.363	54
Laenud	65.249.292	87
Wäärtpaberid	13.415.040	23
Kupoonid ja väljamaa rahad.	15.766.323	90
Korrespondendid:		
„Loro“	76.110.486	55
„Nostro“	23.488.363	62
Jaoskonnad	1.572.062	23
Kulud	2.678.676	03
Liikuv warandus	725.512	56
Mitmesugused arwed	23.972.148	70
	<u>240.259.270</u>	<u>32</u>

PASSIWA.

	Emk.	p.
Aktiikapitaal	25.000.000	—
Tagawarakapitaal	10.800.000	—
Hoiusummad.	77.806.887	40
Korrespondendid:		
„Loro“	83.261.546	12
„Nostro“	18.009.421	92
Jaoskonnad	3.072.329	47
Saadud $\frac{1}{10}\%$ ja komisjon	9.305.298	61
Wäljamaksetawad $\frac{1}{10}\%$ hoiusummade pealt.	1.365.839	71
Wäljawõtmatu osakasu	1.347.475	—
Riigimaksud	96.798	32
Endiste aastate kasude ja kahjude arwe.	490.644	20
Mitmesugused arwed.	9.703.029	57
	<u>240.259.270</u>	<u>32</u>

Vabrik „RAUANIIT“

Tallinnas Tallinnas

Troonipärija puiestee 7^a

Soovitab

Saapanööre

Kingapaelu

Pesupaelu ja

Trakse,

mis ei anna väljamaa kaupadele järele, ja kõige odavamate hindadega.

Tubakavabrik A. REIER & Ko. Tallinnas

soovitab

Kaukaasia-, Türgi- ja
Lõuna-Venemaa
tubakat

rahuaegses headuses
võistluseta hindadega

Vabrik ja kontor:

S. Pääsukese tänav № 4.

Telefon 17-12.

Tarwitajasühinguid oli a. 1919 Eestis suur õitseng. Harjumaal oli neid 37, seega seisis ta kõigi maakondade eesotsas. Järgnevad Wirumaa (35), Saaremaa (18), Pärnumaa (17), Wiljandi (13), Tartu (12), Järvamaa (11), Läänemaa (11), Võru (9). Wastawa keskühisuse liikmed ei olnud neist 41; 10 seewastu olid aga ka ühtlasi Eesti ühistegewuse liidu liikmed.

16 majandusühingust olid tarwitajasühingute keskühisuse liikmed kõik, peale ühe: s. o. Tartu käsitööliste tarwitajasühingu. Kolm neist oli: Eesti Ühistegelise Liidu liikmed.

Kaunis suur oli põllumeeste seltside kaubandusosakondade arv, nende osakondade töö oli pea samane kui majandusühisustelgi. Sääraseid osakondi on 16, sellest arwust on 11 tarwitajasühingute kesühisuse liikmed ja üks Eesti ühistegelise Liidu liige.

Piimatalitusühingud on: Tartumaal 32, edasi: Wiljandis (24), Järvamaal (19), Pärnus (17), Wirumaa (14), Võrus (11), Harjumaal (9), Läänemaal (3); „Estonia“ liikmeid oli: 38; Ühistegelise Liidu liikmeid: 1.

See wiiks kaugele, kui ma siin täpipealsete andmetega hakkaksin esinema iga aasta ja asutuse kohta. On ehk küllalt, kui ma siin mõnda wiimasest ajast wõrdlen esimese algusega.

a. 1902 oli olemas ainult üks laenu- ja hoiuühisus 85 liikmega, kogulaenu summa oli 14.800 rbl. ja puhtkasu aastas 70 rbl; 1916 oli 92 laenu- ja hoiuühingut 42.039 liikmega, laenu kogusumma oli juba 12.553.500 rbl. suur; puhtkasu oli tõusnud 188.470 rbl. peale.

On tähelepanuwäär, et Eesti ühistegelised asutused oma puhtkasu tihti kultuuriliste ettewõtete heaks on ohwerdanud. Ka wõõrad lugijad mäletawad sõja algusest, kus Tartu Laenu ja Hoiu Ühisus oma puhtkasu 70.000 rbl. ohwerdas kodumaa kultuuri ja sanitaarasutuste heaks. Seda sammu tuletati ka Saksa ajakirjanduses meele.

Kogu maa krediitinstiitutsioonid kokku olid 1. jaanuariks 1917: 48.322.400 — lise bilansi saawutanud. Puhtkasu oli: 343.870 rbl. Selleks ajaks oli olemas 110 krediitastutust, millest 8 aruandega pole esinenud; seega on selles katkes awaldust leidnud andmed puudulikud.

Kõigil Eesti 385 ühingul kokku oli 1. jaanuariks 1917 65,917 liiget.

Kuidas ühingute arw on paisunud, sellest kõnelewad järgmised andmed, mille püüdeks on uusasutuste arwu iga aasta fikseerida:

1898—1; 1902—1; 1903—6; edasi 1904—1917: 6, 6, 7, 4, 10, 26, 34, 63, 74, 65, 7, 2, 5, 16.

Kuid jätame arwud ning asume liitude seemise organiseerimistöö waatlemisele. Olen ülewal loetelnud üksikute liitude nimed ja maininud nende asutamisaasta. See oli tähtis, kuna teadwus töö kestusest wõimaldab tarbekorral tehtud töö objektiivsena arwutamise.

Organiseerimistöö eesotsas sammub Eesti Ühistegelise Liit. Põhikirja järgi on selle liidu ülesandeks ühistegeliste põhilauseste loomine ja lewitamine, ühistegeliste asutuste hüvide kaitse ja nende ideeline juhimine. Et hakkama saada selle ülesandega, on liit a) Tallinnas awanud büroo, mis igal ajal teenistuswalmis on teadete, andmete, nõu ja juriidilise abiga; b) riigiwalitsuse ees ühistegewuse edustaja, ajakirja „Ühistegewuse Leht“ ja „Ühistegewuse kalendri“ väljaandja; näituste korraldaja, koolide, kursuste awaja jne.

Von den 15 Gesellschaften gegenseitigen Kredits im J. 1919 befanden sich 11 in estnischen Städten, 4 in Hakelwerken; von denen gehörten vier dem „Kooperativen Verbände Eestis“ an.

Inzwischen ist eine grosse Veränderung vor sich gegangen; viele Sparkassen haben durch Erweiterung ihres Statuts die Vollmachten einer Kreditgesellschaft erlangt; aus vielen Gesellschaften gegenseitigen Kredits aber sind Aktienbanken herausgewachsen, so die Kreditbank und die Diskonto-Bank in Reval, die Handelsbank in Dorpat, die Viru-Bank in Wesenberg, die Bank der Kaufleute Revals u. s. w.

Die Konsumvereine Eestis standen im Jahre 1919 in hoher Blüte, Harrien hatte deren 37 und stand somit an der Spitze aller estnischen Kreise. Es folgten Wierland (37), Ösel (18), Pernau (17), Fellin (13), Dorpat (12), Jerwen (11), Werro (9). Von allen diesen Konsumvereinen waren bloss 41 nicht Mitglieder des entsprechenden Zentralverbandes; 10 dagegen waren zugleich auch Mitglieder des neugegründeten „Kooperativen Verbandes Eestis.“

Von den 16 ökonomischen Genossenschaften gehörten zum Zentralverbande der Konsumvereine alle bis auf eine, die Genossenschaft der Dorpater Handwerker. Drei von diesen Genossenschaften waren zugleich Mitglieder des Kooperativen Verbandes Eestis.

Ziemlich gross war die Anzahl der Handelssektionen der landwirtschaftlichen Vereine in Eesti, die beinahe die gleichen Funktionen ausüben, wie sie die ökonomischen Genossenschaften innehaben. Solcher Sektionen gibt es 16, darunter 11 Mitglieder des Zentralverbandes der Konsumvereine und 1 Mitglied des Kooperativen Verbandes.

Molkereigenossenschaften gibt es: im Dorpater Kreise 32; ferner: Fellin (24), Jerwen (19), Pernau (17), Wierland (14), Werro (11), Harrien (9), die Wiek (3), der „Estonia“ gehören an 38; dem Kooperativen Verbände Eestis: 1 Genossenschaft.

Es würde zu weit führen, wollte ich hier genaue Daten für jedes Jahr und jede einzelne Genossenschaft anführen. Es wird genügend sein, wenn ich hier bloss einiges aus der letzten Zeit mit den ersten Anfängen vergleiche.

Im Jahre 1902 gab es eine einzige Spar- und Vorschussgenossenschaft mit 85 Mitgliedern, die Summe des gesamten Darlehens betrug 14.800 Rbl., der Reingewinn fürs Jahr 70 Rbl; 1916 gab es 92 Spar- und Vorschussgenossenschaften mit 42.039 Mitgliedern; die Summe des Darlehens beträgt schon 12,553,500 Rbl.; der Reingewinn hat aber die Höhe von 188,470 Rbl. erzielt.

Es ist erwähnenswert, dass die estnischen Genossenschaften ihre Reingewinne den kulturellen Institutionen zukommen liessen. Auch die deutschen Leser werden sich erinnern, wie zu Kriegsanfang die Dorpater Spar- und Vorschussgenossenschaft ihren Reingewinn im Betrage von 70.000 Rbl. den kulturellen und Sanitarinstitutionen der Heimat zukommen liess. Diese Tat wurde auch in den deutschen Zeitungen vielfach erörtert.

Sämtliche Kreditinstitutionen des Landes konnten sich am 1. Januar 1917 einer Bilanz von 48.322.400 Rbl. erfreuen. Der Reingewinn betrug 343.870 Rbl. Es gab zu diesem Termin 110 Kreditinstitutionen, von denen 8 keinen Bericht erstattet haben; somit sind die in diesem Abschnitt erwähnten Daten als lückenhaft zu bezeichnen.

RUD. KOLL

Tallinn, Wene tän. nr. 8, omas majas.

Telefon nr. 12-21, 8-27 ja 11-00.

Kõige kasulikum ostukoht kaupmeestele. Nõudke hinnakirjad.

Kõige kasulikum ostukoht kaupmeestele. Nõudke hinnakirjad.

Kõige kasulikum ostukoht kaupmeestele. Nõudke hinnakirjad.

Importkauba osakond:

Müüb ladust: Igasugust rauda, naelu, plekki, rauast tööriistu, tarbeid j. n. e.

Maalriwäriwid kõiksugused.

Tooresained

soebiwabrikutele, küünlatehastele, klaasiwabrikutele ja kõigile teistele tehastele.

Põllutööriistad ja masinad

Elekter-walgustuse ja tööstuse tarbed, mootorid j. n. e.

Eksport:

Metsamaterjalid ja ka teised kaubad.

Tehnika osakond

Bergmanni Elektri Tehaste ja mitme teiste väljamaa suurtööstuse ainu-
esitaja Eestis.

Transpordi osakond

toimetab kaubawedu linnas ja piirkonnas oma weoautodel.

RUD. KOLL

Berlin W. 15 Joachimsthaler Str. 27.

Telephon-Amt Steinplatz No 4433.

Oleme avanud mehaanilise saapa- ja nahatööstuse,

warustatud kõige moodsamate masinatega, kus wilunud tööjõududega parandatakse wanu saapaid mõnekümne minuti jooksul ja tehakse uusi tellimise peale. Töö kiire, moodne, korralik ja tugew. Hinnad odawad. Proowige ja teie olete täiesti rahul.

Saapa- ja nahatööstus „Pidaw“.

Tallinn, Müüriwahe tän. nr. 20 (S. ja W. Karja tän. wahel). — Kõnetraat nr. 609.

Tarwitajasühingute keskühisus ühendab äriliselt ja aateliselt kõik Eestis asuvad sellelaadilised ühingud. Sekretariaadis on praegu järgmised jaoskonnad: organisatsioon, rewisioon, statistika, kirjastus, korrespondents, registratuur, arhiiv kontroll. Kaubandusosakonnas näeme järgmisi sektiioone: elatustarbed, manufaktuurkaup, põllutöömasinad ja seemned eksport, tellimused, ekspeditsioon. Kolmandal osakonnal on kaks jaoskonda: raamatupidamine ja rahandus.

Keskühisus paneb wiimasel ajal suurt rõhku esmaväärse tähtsusega ainete tootmise peale. Asutatakse isegi wabrikud. Liidul on 5 suuremat ladu Tallinnas.

Selle ühistegelise liidu eesotsas seisawad teineteiga kroonitud isikud, nagu J. Kukk, A. Teetsow, A. Uibopuu, Ed. Aule, J. Nichtig, H. Namsing, R. Paabo ja teised.

Neil meestel ei puudunud iialgi julgust töötamiseks, et aga isamaa õitseks kultuurile wastu. Seda enam peame meie nende teenet hindama, mida enam meie arusaamisele jõuame, et wiimase aastakümne kultuuriline õitseng baseerib täielikult rahwa kultuurasutuste ainelise jõukuse alusel; et säärane alus võimalikuks on saanud, selle eest on hoolt kannud need herrad, kes praegu liikumise eesotsas seisawad, kui ka need, kes talle, võimalik, wiimasel ajal nii lähedal pole seisnud, kelle nime ma senni pole nimetanud, kuid kellele Eesti rahwas nii mõneski teises suhtes palju tänu wõlgneb; ma mõtlen mehi nagu Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson.

Sellest pinnast on tärnanud praegu seiseseiswuse ajajärgu aktsiaühingud.

Ühes järgmistest „Hermesi“ numbrites antakse ülewaade ühistegelise liikumise kohta. 1920. ja 1921. aastal

A m a n .

H. Weidebaum & K^o

TALLINN,

Wana Posti tänav nr. 7.

Müüb ladust

suurel arwul mitmetsorti

**RIISI ja
KOHVI.**

Alle 385 kooperativen Genossenschaften Eestis hatten am 1. Januar 1917 zusammengefasst 65,917 Mitglieder.

Wie die Zahl der Genossenschaften zugenommen hat, illustrieren die folgenden Daten, die die Neugründungen in jedem Jahr fixieren wollen:

1898 — 1; 1902 — 1; 1903 — 6; weiter 1904 — 1917: 6, 6, 7, 4, 10, 26, 34, 63, 74, 65, 25, 7, 2, 5, 16.

Doch verlassen wir die Zahlen und wenden wir uns an die innere Organisationsarbeit der Verbände. Ich habe oben die Namen der verschiedenen Verbände erwähnt und die Gründungszeit angeführt. Das war von Wichtigkeit, denn das Bewusstsein von der Dauer der Arbeit ermöglicht nötigenfalls eine objektivere Beurteilung der getanen Arbeit.

An der Spitzen der Organisationsarbeit steht der Kooperative Verband Eestis. Dem Statut gemäss ist die Aufgabe dieses Verbandes die Ausarbeitung und Verbreitung der kooperativen Grundsätze, die Wahrnehmung der Interessen aller kooperativen Genossenschaften und deren ideelle Leitung. Um dieser Aufgabe gerecht zu werden, hat der Verband a) in Reval ein Büro eröffnet, das zu jeder Zeit mit Mitteilungen, Daten, Rat und juridischem Beistand zu Diensten steht; b) der Verband vertritt die Kooperative in Regierungskreisen, ediert das Journal „Ühistegevuse Leht“, den „Ühistegevuse Kalender,“ veranstaltet Ausstellungen, eröffnet Schulen, Kurse u. s. w.

Der Zentralverband der Konsumvereine verbindet geschäftlich und ideell alle in Eesti sesshaften diesbezüglichen Genossenschaften. Im Sekretariat gibt es zurzeit folgende Unterabteilungen Organisation, Revision, Statistik, Verlag, Korrespondenz, Registratur, Archiv, Kontrolle. In der Handelsabteilung sehen wir folgende Sektionen: Lebensmittel, Manufakturwaren, landwirtschaftliche Maschinen und Samen, Export, Bestellungen, Expedition. Eine dritte Abteilung hat zwei Unterabteilungen: Buchführung und Geldwirtschaft.

Der Zentralverband legt in letzter Zeit besonderes Gewicht auf die Produktion von Bedarfsartikeln erster Notwendigkeit. Es werden sogar eigene Fabriken eingerichtet. Der Verband besitzt in Reval fünf grössere Niederlagen.

An der Spitze dieser kooperativen Bewegung stehen hochverdiente Männer, wie A. Teetsow, A. Uibopuu, Ed. Aule, J. Nichtig, H. Namsing, R. Paabo, und andere mehr.

Diesen Männern hat es nie an Mut gefehlt, wo es galt zu arbeiten, damit das Vaterland der Kultur entgegenblühe. Um so höher müssen wir ihr Verdienst bewerten, je mehr wir einsehen lernen, daß die kulturelle Blütezeit des letzten Jahrzehnts voll und ganz auf der Grundlage des materiellen Wohlstandes der kulturellen Institutionen des Volkes basiert; dass eine solche Grundlage möglich geworden ist, dafür haben zu rechter Zeit Sorge getragen diese Herren, die zurzeit an der Spitze dieser Bewegung stehen, sowie auch die, die ihr vielleicht in letzter Zeit nicht mehr so nah gestanden, deren Namen ich bis jetzt nicht genannt habe, doch denen das estnische Volk in so mancher anderen Hinsicht vieles schuldig ist; ich meine Männer wie Konstantin Päts und Jaan Tõnisson.

Aus diesem Boden sind emporgeschossen die Aktiengesellschaften der Selbständigkeitsperiode.

In einer der nächsten Nummern werde ich eine Übersicht der kooperativen Bewegung Eestis in den Jahren 1920—1921 veröffentlichen.

Aman.

PUU VÄLJAVEDU E HITUSTÖÖD
ELEKTERJAAMADE E HITAMINE

TALLINN

Telegr. address: ZIZIKOFF — TALLINN.
Narva maantee 13. Telefon 14-70.

Puu väljavedu.

Pakub: mitmesuguseid masinaid, tööpinke ja materjaali mitmesugusteks tööstusotstarveteks. Rauda: latt-, vinkel-, katla-, doppel - T - rauda, raudplekki. Raudtee materjaali. Bolte, mutrid, sheibe ja kruvisid. Torusid rauast ja malmist, ja fittingid nende juure. Armatuure auru, gaasi ja vee tarvis. Vaske ja valget vaske, vaskplekki, vasktraati ja lattvaske. Terast, riistaterast, puuterast, hammasterast ja vedruterast. Shmirgelscheibe ja shmirgelit. Köisi: terastraadist, manillast ja kanepist. Rihme: naha- ja kanepirihme. Rauamanufaktuuri. Haamid, kirveid, kõple, labidaid. Puusepa- ja sepa tööriistu, alasi jne. Saeraame, tööpinke puu- ja metallitöö jaoks. Kuivi ja hõõrutud maalrivärve ja keemia saadusi.

Holz-Export,

Liefert: Diverse Maschinen, Werkbänke u. Material für verschiedene Industriezwecke. Eisen: Stab-, Winkel-, Kessel-, Doppel - T - Eisen, Eisenbleche. Eisenbahnmaterialen. Bolzen, Mutter, Scheiben. u. Schrauben. Röhren, eiserne und gusseiserne u. Fittings hierzu. Armaturen für Dampf, Gas- u. Wasser. Kupfer u. Messing, Kupferblech, Kupferdraht u. Stabkupfer. Stahl: Instrumentenstahl, Bohrstahl, Meisselstahl u. Federstahl. Schmirgelscheiben u. Schmirgel, Seile: Stahldrahtseile, Manila u. Hanfseile. Riemen: Leder- u. Hanfriemen. Eisenmanufaktur. Hammer, Äxte, Hacken, Spaten. Tischler- u. Schmiede-Werkzeuge, Ambosse usw. Sägerahmen, Werkbänke für Holz- u. Metallbearbeitung usw. Trockene und geriebene Malerfarben und chemische Produkte.

Narvsche Strasse 13. Telefon 14-70.
Telegramm - Adresse: ZIZIKOFF — REVAL.

REVAL.

**HOLZ-EXPORT BAUUNTERNEHMUNGEN
BAU VON ELEKTRIZITÄTSANLAGEN.**

E. Cederhilm

Tehniline ja kaubandusbüroo

omanik **R. KRAUT**

Tel. 7-35. Pikk tän. 30. Telegr. „Cederhilm“.

Elektersisseseadete materjaalid.

Armatuurid, mootorid, düna-
mood. Igasugused elekterlambid.

Suur ladu, hinnad mõõdukad.

Äril on alaline ning otsekohene ühen-
dus kõigi väljamaa kaubaturgudega.

Uudis!

Tähtis ärimeestele

Uudis!

Reklaamplakaate, paspartuusid ja igasu-
guseid karpe valmistatakse ruttu ja
maitsekalt spetsiaaltöokojas.

Tallinn, Müürivahe tänav nr. 42

M. Dresselt & A. Krik

Wer mit den Handels- u. Industrie-Unternehmen Lettlands

in geschäftliche Beziehungen treten will, inseriere im

„Latwijas Tirgotajs“

6. Jahrgang.

(Lettlands Kaufmann).

6. Jahrgang.

ORGAN DES VERBANDES LETTL. KAUFLEUTE.

Die Verbreitung dieser Zeitschrift
erstreckt sich nicht nur auf seinen
Abonnentenkreis, sondern sie
wird auch abwechselnd allen
grösseren Firmen der Randstaaten
zugesandt, daher haben

Ausland-Inserate dauernden Erfolg.

Inseraten-Annahme

für das gesamte Ausland durch

Petzholz Annoncenbüro

RIGA, Scheunen-Str. 16,

REVAL, Kullasepa t. 8.

im Auslande — durch alle grö-
sseren Annoncen-Expeditionen.

Redaktion und Administration:

Riga, Aspasia-Boul. 10.

Tel. 7-63.

Esimene Eestimaa mehaaniline saapawabrik

Telegr. aadr.: EMS — Tallinn. Tallinnas, Suurel Tartu maanteel nr. 61. Kõnetraat nr. 13-06.

walmistab suuremal määral wõrdlemata headuses, wõistle-
mata odawate hindadega igaseltsi meeste, naiste ning laste

 jalanõusid

Wabriku juures olewast ladust müüakse praegu suuremal arwul

kroomnahast meesterahwa nöörsaapaid.

Üksikute paaride wiisi on saapad müügil paremates saapakauplustes ja tarwitajate
ühisustes, niihästi pealinnas kui ka prowintsis.

K/m. Anton Heilmann

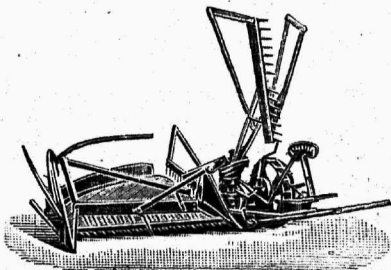
Tallinnas, S. Karja t. 6. Kõnetr. 7-40.

Osakonnad: Tartus ja Viljandis.

Müüb ladust ja võtab tellimusi vastu soodsatel tingimustel

Tehnika alalt: **põllutööriistu:**

rehepeksugarnituure auru- ja hobusevärgiga
parematest vabrikutest, **hekslimasinaid**, **vilja-**
veskid, **sahku**, **äkkeid** Heiligenbeili vabrikust,
Koorelahutajaid, vikatid, luiske, sirpe.

Seemned parematest sise- ja väljamaa kasvatustest.
Masinaid ja **tööriistu** puu- ja metallitööstuse jaoks.
Saevabriku Lidköpingi Saogbladsfabrik **Viking** saagede:
wuks, band, kreis, gatter, metall pealadu Eestis. **Ehitus-**
materjale ja pool-tooresained. **Plekki** kõik-
sugust. Keemia alalt: kõikisugu tööstuse aineid ja rohte.
Tuntud headuse poolest **Jacobus riidevärvide**
pealadu Eestis.

Eelarved ja teated igal ajal.
Oma sisseostu kontor Berliinis.

— Jällemüüjatele kõrged protsendid. —

Kaupmeestele!

Kõige kasulikum sisseostukoht.

Pudu-, parfumerie-, toilette-kaupa.
Kooli tarbeasju, nagu: tinti, plii-
atsid, kaustikuid (heftid) j.n.e.

J. WEINBERGI LADU

Tallinnas, W. Karja t. 10.

Tera- ja külmade sõjariistade töökoda

omanik

inseneer A. BERGMANN

S. Tartu m. 16.

Walmistab laua-, tasku-, Soome-
nuge,

mõõke, kortikuid, rapiire, jne.

Tellimused täidetakse ruttu, korralikult ja odawalt.

Kaubamaja „EXPROMPT“

Tallinn, Viru tän. 7 (oma maja). Kõnetr. 15-20.

soovitab oma ladust en gros

JAHU
RIISI

MANNAT

SUHKRUT

KAKAOD
TEED

KOHVI

kõiksuguseid sorte heeringaid ja teisi koloniaalkaupe.

Telegrammaadress: **Exprompt** — Tallinn

Kõnetraat 15-20

Tallinna tuletiku vabrik

(end. HINDREUS)

Omanik: **E. TIMPS**

S. Pärnu maantee 16.

Telefon 904.

Soovitab omast ladust, kõigile nõuetele vastavaid
Häid tuletikke.

Philipp Schaefer

Kirjutus- ja joonistusmaterjaali kauplus

Harju tän. 21, kõnetr. 12-12.

Soovitab kirjutusmasinaid, kirjutusmasina linte, sõepaberit, pauspaberit, joonistusmaterjali, millimeeterpaberit, kontoriraamatuid, kaustikuid, joonistusvihke, joonistusblokk, sirkelkaste, taskunuge, käärisid, tshekiraamatuid, kwiitungi- raamatuid, krepp-paberit, numeraatorid, krihvleid, tahvleid, penaale, sulepäid, tinti, koolikriiti, tindipotte, nahast kirjataskuid, mängukaarte jne.

Nõudke tinti, tempelvärvi
ja kontoriliimi ainult

1-st Eestimaa tindivabrikust

See on käesoleva aja kõige parem kaup.

Saada kõikidest kirjutusmaterjaali-
— ja raamatukauplustest Eestis. =

Suur walik walmis naisterahwa ja
meesterahwa pealisriietest.

Naisterahwastele:

Mantood, palitud, kimonod, kostüümid,
kuued, kleidid, bluusid, kapood jne.

Meesterahwastele:

Sügispalitud, kostüümid, püksid jne.

Tellimusi wõetakse ka wastu ja walmistatakse
riideid parajate hindadega.

S. Schwarz — Tallinnas.

Pikal tänawal nr. 3, enne Harju tän. 29.

Kaalude vabrik „VEGA“

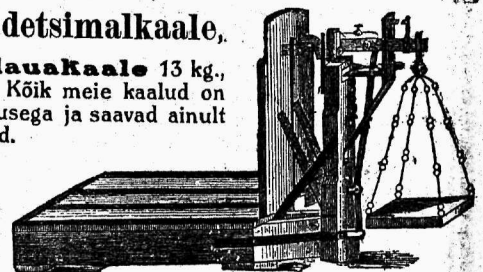
müüb omas ladus, Jaani tän. nr. 6, äri 7.

tempeldatud detsimalkaale,

$\frac{1}{40}$ kaale 30 pud., **lauakaale** 13 kg.,
vihid ja solotnikud. Kõik meie kaalud on
esimese järgu headusega ja saavad ainult
tempeldatult müüda.

Pika ajatarwitusel
tulevad meie kaalud
odavamad kui teised
kergelt ehitatud oda-
vad kaalud, sest et
tempeldamata kaa-
lude ümberehitamine tuleb tihti niisama palju maksma, kui meie
kaalud.

E. V. Seaduse põhjal nõutakse ka maal tempeldatud kaale.
Vabrik võtab oma peale freesimise, hõõveldamise ja trelali tööd.

JOH. BERNER'I klaas- ja kivinõude kauplus

Soovitab suures valikus.

En gros ja En détail.

Telef. 188. Tallinnas, Väike Karja t. 15. Telef. 188.

Klaas-, kivi- ja porselaan taldrekuid, tasse, kausse, kannusid, pesu- ja söögi-serviisid, tee-, joogi- ja viina-klaasisid, karaffe, kruuse.

Emaleeritud ämbrid, kausse, veekannusid, tee- ja kohvikatlaid ja kannusid, keedupotte, kastrulisi, kulpisid, taldrekuid.

Alumiinium keedupotte ja kastrulisi, lusikaid, kulpisid.

Maja ja köögi tarberiistu nii kui nuge, kahvlid, sõelasid, riivisid, marjapressisid, vahulöö- jaid, hakknoa puhastamise-, jäätise-, või- ja riivimi- semasinaid, Graets'i priimuseid, Graets'i petroo- leumi keetjaid.

Lampisid igasuguseid, nendele klaasisid ja tahtisid.

Heinr. Lagus.

Tallinn, (Reval) Eesti, Niguliste tänav 16.

Telegr. adrs.: „Lagus-Tallinn“

Telefon 12-53.

Õlid, ehitusmaterjaalid ja keemikaaliad. Petroo- leum, nafta, bensiin, masina-, tsilinder-, mootorõli, vankrimääre' värnits, katusetõrv, aknaklaas, nae- lad, raud j. n. e.

Öl, Baumaterial und Chemikalien, Petroleum, Naphta, Benzin, Maschinen-, Zylinder- und Motoröl, Wagenschmiere, Firnis, Teer, Fensterglas, Nägel, Eisen u. s. w.

Esimese järgu vabrik Eestis

A.-S. „ODOR“ Tallinnas.

Juhatus ja tellimise vastuvõtmine:
Jaani tän. 6, k. 11. Kõnetraat 14-25.

Põhikapital 5.000.000 — Mk.

Valmistab:

1) Majapidamises tarvilisi aineid

nagu: äädika-essents, puuvilja siirupid, saapa- kreemid, jahvatatud pipar, „Lutika surm“, „Prussaka surm“, küpsetamise pulber, hamba pulber, metalli puhastamise salv ja vedelik, õmblusmasina ja koorelahutaja õli j. n. e.

2) Kõiki essentse kompeki- ja kondiitri vabrikutele.

3) Kontori materjaale

nagu: värvilised tindid, alisariin-tint, kopeer-tint, hektograaf-tindid, tempelvärv, kontoriliim.

4) Kosmeetika aineid

nagu: lõhnaveed, glütseriin-veluur, hamba- eliksiir, hambapasta, küüntepasta, näopuudrid, mitmesugused kreemid, ajakohase välimusega peened lõhnaõlid.

CARL LASSEN

Asutatud
1871

Ekspeditsiooni ja laevaäri

Asutatud
1871

Hamburg I, Mönckebergstrasse 7
Bremen, Bornstrasse 17
Lübeck, Gr. Alte Fährde 20/2
Stettin, Gr. Lastadie 92
Danzig, Stadtgraben 5
Emden, Schweckendiecksplatz 5
Flensburg, Rathausstrasse 8
Berlin, N. W. 52 Pöulstrasse 33/4
Leipzig, Grimm. Steinweg 2, II.
Dresden-A., Schlosstrasse 6, II.
Chemnitz, Königstrasse 36
Breslau, Viktoriastrasse 118/20
Prostken, Hauptstrasse
Köln a. Rh., Gereonshaus
Aachen, Turmstrasse 180
Frankfurt a. M., Kaiserstrasse 73
Mannheim, Rheinstrasse 9
Kaiserslautern, Mainzerstrasse 48
Ludwigshafen a. Rh. Friesenheimer
St. 47
Worms, Hafenstrasse 28

Heilbronn a. N. Klarastrasse 2
Karlsruhe, Kaiserstrasse 73
Pforzheim, Bahnhofplatz 4
Offenburg, (Baden) Am Güterbahnhof
Freiburg i. Br., Bismarckstrasse 16
Schramberg, Hebelstrasse 1
Schwenningen a. N., Am Güterbahnhof
Stuttgart, Friedrichstrasse 32
Nürnberg, Eilgutstrasse 5
Regensburg, Neuhausstrasse
Ulm a. D., Hirschstrasse 11
Passau, Theresienstrasse 26
Wien I, Schottenring 32
Salzburg, Guiglerstrasse 57
Rotterdam, Westerkade 24
Stockholm, Slussplan 63 a
Gothenburg, Kungsgadan 4
Christiania, Raadhusgaden 5b
Copenhagen, Amaliegade 37
Esbjerg, Fiskerihavn
Lissabon, Rua dos Correeiros 92

TALLINNAS

Ekspeditsioon- ja transport-ühing

CARL LASSEN

W. Sadama tän. 11.

Kõnetraat 7-59 ja 15-37.

Tolliklareerimine. Ekspeditsioon. Inkasso. Laduruumid.

Aidad linnas ja sadama piirkonnas ühes raudteeharu sissekäiguga.

Telegrammi aadress kõigis paikades: „CARLASSEN“. Lissaboni osakonnale: „GAQUINO“.

Piirituslaki ja polituuri tööstus

„FORTUNA“

Tallinnas, S. Tartu tänav 47-a

soovitab kaupmeestele ja tööstustele was-
tawas headuses omas tehases valmistatud

lakki ja polituuri

Awatud suurem aiaäri

Tallinn, Kirikutaia t. 10, Wene surnuaja wärawas.

Alati kõige suurem wäljawalik

kõiksugu lilledest.

Hinnad mõõdukad.

Lähemal ajal awatakse

lille kauplus

Tallinnas, Raatuse tänav linna majas nr. 12.

Esimene Majanduse Parlament.

Sarnane parlament on juba Saksamaal 1. juulist 1920 saadik olemas. Ta käib koos wanas Preisi Herrenhausis Berliinis, ja praegu on ta tegewuses — kui esialgne rahwuslik majandusnõukogu. Ta liigeteks on järgmised saadikud wõi esitajad:

Tööstuse esitajad	68
Kaubanduse, rahanduse kinnitusseltside jne. esitajad	44
Põllutöö esitajad	68
Transpordi ja teede esitajad	34
Käsitöö-klassi esitajad	36
Ametnikkude esitajad	16
Tarwitajate esitajad	30

Tööstuse, kaubanduse, rahanduse jne. kinnitusseltside esitajate seas on esitatud ühewõrra peremeeste ja tööliste häälled. Parlamendil on praegu ainult õigus asju arutada ja eelnõusid wälja töötada. Ta ei wõi seadusi läbi wiia ja otsustada, ega pole tal õigust konstitutsiooni wahale segada, mis poliitilise riigipäewa ainuõiguseks edasi jääb. Siiski loodawad paljud majandusparlamendist tulewiku Reichsrati wälja kujunewat, ja isegi Prantsusmaal peetakse praegu nõu, ka sarnast asutust elule kutsuda. (Econ Rev.)

Kaupa ostes ja tellides tuletage meele ajakirja

„HERMES“

Bei Bestellungen und die Einkäufen bitte Zeitschrift

„HERMES“ zu erwähnen.

Skandinaawia riikide majanduskriis.

Skandinaawia riikide majanduselu, mis alles hiljuti weel lahendamata oli, hakkab juba wähe paranema, Daani, kui põllutööriik on neist kõige paremal järjel ja wiimase kahe kuu jooksul — esimest korda üle kaua aja, — on ta suutnud oma kaubandusbilansi kokkukõlla wiia. Eritist tähelepanu wäärt edusamme on teinud põllutöösaadused, nagu liha, suitsusingid ja wõi jne. Hiljuti on Ameerika ärimehed arwamist awaldanud, et sünnis oleks Kopenhaageni keskpunktiks teha Wenemaa transiitkaubale, kuid see projekt on weel wäljatöötamata.

Asjaolud Norras pole nii wäga head. Norra põeb alles hiljutise üldise streigi tagajärgi, ja arwatakse, et weel palju aega ära kulub kunni Norras elu jälle normaal kaju on wõtnud.

Rootsis on majanduskriis praegu kõige tõsisem. Tööstuskriis ja wabrikute seismajäämised on põhjuseks, miks wekslikursid raskesti kannatada on saanud. Iseäranis tööstuse aktsiad on rängalt langenud.

Rootsi peamine eksport-tööstuse haru on mets, mille seisukord praegu kõige tõsisem. Tähtsamad wõistlejad sel alal Rootsile on: Soome, Eesti, Läti, Saksa ja Tsheho-Slowakkia. Puuhindade üle on hiljuti kokkulepe saawutatud Soome ja Rootsi wahel, ja arwata on, et sellest Rootsile hästi kasu on turgude leidmisel. Rootsi üksikutest tööstusharudest, mis maailma-turul omale kohale on jäänud, oleks nimetada telefoni ja tuletiku tööstused, need on praegu rahwuswahelise turu monopooli jälle tagasi wõitnud.

Lootus, Wene turgusid omale wõita — pole Rootsil weel täide läinud, kuid siiski on kauplemine nende kahe maa wahel kaunis elaw. Esimese kont-

Das erste Wirtschaftsparlament.

Ein solches Parlament existiert in Deutschland schon seit dem 1 Juli 1920. Die Sitzungen dieses Parlaments finden im alten preussischen Herrenhause statt (in Berlin); seine Tätigkeit ist bisher die eines nationalen Wirtschaftsrates.

Zu seinen Mitgliedern gehören folgende Vertreter:

Vertreter industrieller Unternehmen	68
Vertreter der Handels- und Finanzwelt und der Versicherungsaustalten	44
Vertreter der Landwirtschaft	68
Transport und Wege	34
Die Handwerkerklasse	36
Die Beamten	16
Vertreter der Konsumenten	30

Unter den Vertretern von Handel, Industrie, Landwirtschaft und Versicherung sind Arbeitgeber und Arbeitnehmer zur Hälfte vertreten. Das Parlament hat bis heute bloss das Recht, verschiedene Fragen zu erörtern und Projekte auszuarbeiten. In seine Kompetenz gehören aber nicht die Ausarbeitung der Gesetze und die Einmischung in die Angelegenheiten der Konstitution; die letztgenannten Rechte stehen dem politischen Reichsrat anheim. Dennoch glauben viele, dass aus diesem Wirtschaftsparlament der Reichsrat der Zukunft herauswachsen wird, und selbst in französischen Kreisen erörtert man zurzeit die Frage, auch in Frankreich etwas ähnliches zu schaffen. „Econ - Rev.“

Die Wirtschaftskrise der skandinavischen Staaten.

Die Wirtschaftskrise Skandinaviens, die noch vor einiger Zeit nicht gelöst war — ist auf dem Wege zur Besserung.

Dänemark, als Agrarstaat — ist unter den skandinavischen Staaten in der besten Lage, und zum ersten Mal nach langer Zeit hat es in den letzten zwei Monaten seine Handelsbilanz in Einklang bringen können. Besonders beachtenswert sind die Fortschritte im Export der landwirtschaftlichen Produkte, wie, z. B. Fleisch (Schinken) und Butter usw. Vor einiger Zeit erörterten amerikanische Kaufleute die Frage, ob es nicht ratsam wäre, in Kopenhagen eine Zentrale für den Transithandel mit Russland zu errichten, doch ein diesbezügliches Projekt ist noch nicht ausgearbeitet worden.

Die Lage in Norwegen ist nicht so gut. In Norwegen spürt man noch die Folgen des kürzlich veranstalteten Streiks, und man ist der Meinung, dass es noch lange dauern dürfte, ehe in Norwegen das normale Leben seinen Einzug hält.

In Schweden ist die Wirtschaftskrise die ernsteste. Die Industriekrise und die Arbeitseinstellung in den Fabriken haben dem Fallen der Wechselkurse den Anlass gegeben. Und die Folge ist; dass man dadurch schon 16³/₄ Millionen Kronen Schaden gehabt hat. Besonders tief sanken die Aktien der Industrie-Unternehmen.

Der wichtigste Zweig der schwedischen Export-Industrie ist der Wald, dessen heutiger Zustand zu den schlechtesten Hoffnungen Anlass geben dürfte. Die wichtigsten Konkurrenten Schwedens auf diesem Gebiet sind: Finnland, Esti, Lettland, Deutschland und die

Prov. Rich. Scheibe Tallinn.

Suur Tartu maantee № 14. Telef. 4—93

Soovitab :

Seltersi
Limoaadi
Kvassi
Weine, alkohoolita
Siirupit
Kunstlikke terwiswesi

Fadingen
Karlsbader-Mühlbrunn
Emser-Krähndchen
Kissingen-Rakoczy
Vichy Celestine
Wildungen Heelenengen.
jne.

K. Peterson'i

Esimene pildi- ja
tapeedi liistude töökoda.

Raami- ja peeglitööstus

Suur Tartu maantee nr. 17, Tallinnas.

Esimene Tallinna Vilditööstus

Heeringa tän. nr. 4.

Valmistab tellimise peale suuremal ja vähemal arvul: viltsaa-
paid, talvekalosse (botikuid), toakinge ja vilt-
kübaraid (kaape).

Tellijatel võib materjaal omalt poolt olla. Ostetakse lambavillu.
Valmis kaup alati saadaaval suures väljavalikus.

Tarwitage ainult kakao

Ostame keemikaaliad ja
arstirohu tooresaineid

O./ü. Keemia labor: toorium

REMEDIA.

TALLINN.

S. Brokusmägi 7. Kõnetr. 569.

Telegr. aadr.: Remedja-Tallinn.

Jooksev arve Laenu Pank A.-S.

Valmistame
farmatsöidilis-kosmeetilisi
preparaate.

Kaufen Chemikaalien
und Drogen

Chem. Pharm. Laboratorium

REMEDIA.

REVAL.

Gr. Brokusberg 7. Fernspr. 569.

Telegr.-Adr.: Remedja-Reval.

Bank-Konto Laenu Bank A.-G.

Produzieren
pharmazeutische & kos-
metische Präparate.

ELEKTRO-MEHAANIKA JA
KUNSTKEHALIIGETE TÖÖSTUS

F. HANSEN

TALLINNAS, KINGA TÄNAW NR. 4.

Kolm korda maitsvam,
kuus korda toitvam
ja odavam kohvist.

Nõudke igal pool!

Esitaja Eestis:

Ludvig Odenberg

Tallinnas, Rüütli tän. 6
Kõnetraat nr. 15—48.

Mineraaljookide tehas „Eestimaa“

Tallinnas, Klasingi tän. nr. 11. Kõnetr. 6-51.

Soovitab kõige maitsewamaid karrasjooke:

Limonaadi mitmet seltsi,

Kwassi,

Kuremariini,

Seltersi

rahuaja headuses.

Terwisele täiesti kasulik. Töö eriteadlase prowiisori juhatusel. Nõudke ainult „Eestimaa“ jooke, sest nad ei sisalda eneses mingisuguseid kahjulikke ollusi.

Mineraaljookide tehas „EESTIMAA.“

Tallinnas, Klasingi tän. nr. 11. Kõnetr. 6-51.

J. S. Glaudan

Esimene Eesti mehaaniline paberossihülside ja kartonnaashide vabrik — firma all: „GEORGI“, asutatud a. 1897

Tallinnas, Vaksali puiestee nr. 3.
Telegramm aadress: Glaudan—Tallinn.

Peale hülside, mis on omandanud teenitud kuulsuse oma kõrge väärtuse tõttu, valmistab vabrik kartoonist kastikesi postsaadete jaoks; teekartoone riiete tarvis; papptahvid, õllealuseid; apteegi, kompveki, kondiitri, sigari, paberossi, ja igasugu muu kauba jaoks karbikesi.

J. S. Glaudan

Erste in Eesti etablierte mechanische Fabrik zur Anfertigung von Papirohülse und Kartonwaren, unter der Firma „GEORGI“, gegr. im J. 1897

Reval, Bahnhofsboulevard Nr. 3.
Telegramm-Adresse: Glaudan—Reval.

Ausser den durch ihre Güte bekanntgewordenen Papirohülse, verfertigt die Fabrik aus Karton Kästchen für Postsendungen; Reisekartons für Kleider; Papptafeln, Bier-Unterlagen; Apotheker-, Konfekt-, Konditor-, Zigarren- und alle möglichen anderen Arten von Kästchen.

Ainuesitus Eestis!

Lahkeks tähelepanemi-
seks mootorrataste tar-
vitajatele Tallinnas ja
— — väljaspool. — —

Teatan, et olen saanud ilmakeelse mootorrataste firma

„Harley Davidson“i

ainuesituse Eestis.

Võtan oma peale kõik-
sugü tellimusi nimetatud
firmalt, tervelt kui ka
osade kaupa. Proovid
näha alati Tallinnas,
Niguliste tänav nr. 11.
Kõnetraat 15—30.

Mehaanika töökoda.

Aupaklikult

JOH. FREYBACH.

Fabrique Nationale AINUESITUS EESTIS.

Olen saanud Belgia
Fabrique Nationale
ainuesituse Eestis
ja soovitan F. N.
browningid, jahi-
püsse, mootorrat-
taid ja automobii-
lisid ja nende üksi-
kuid osasid. Proo-
vid jõuavad siia ja
on näha Mehanika
töökojas Niguliste
t. 11, kõnetr. 15-30.

Võetakse tellimusi vastu ja antakse ligemaid teateid.

Wooluarwestajad,
Transformaatorid,
Volt- ja ampeer-
meetrid.

Elekterlambid metall- ja söeniit

65—220 Volti

5 kuni 100 küünla valguseni.

Mootorid,
Düünamod,
Telefonid,
Ventilaatorid.

Armatuurid,
laudlambid,
klaaskuplid ja
tulbid.

**KAUBANDUS-ÜHISUS
„MARS“**

Elektrotehnika büroo ja elektertarbeasjade kauplus.
En gros. En détail.

Tallinnas.

Harju tän. 23.

Telef. 8-53.

Telegrammid: **Mars — Tallinn.**

Wask kaabel- ja
elektrinöör,
pigitraat,
Bergmanni toru,
woolukatkestajad,
pesad,
kaitseelemendid
ja korgid.

Elekter kellad,
patareid,
elemendid j. n. e.

Soendusapparaadid,
Keedunõud ja
elekterpliidid.
220 ja 110 volti,
triikraud.

Elekter walgustuse sisseseaded.

Jõujaamade ehitused.

Eelarwed mõõdukad.

Nõrga woolu
materjaal
Akkumulaatorid.

Elekterlambid
„Osram-Mars“
alati ladus.

METZELER & Co. — München :

Auto- ja jalgratta-gummid, tehnil.
ja hirurg. gummikaubad.

METZELER ASBESTWERKE — Teltow

b|Berlin :

asbestpapp, klengeriitpapp, asbest ja
muud tihendused.

Dr. PAUL MEYER — A|G. — Berlin :

elektri-woolumöötljad jne.

RÜTGERSWERKE A|G. — Berlin :

katusetõrw, naftaliin, kreosool, kar-
bolineum, kiwisöe-õli jne.

LOUIS LINDENBERG — Stettin :

katuse-tõrwapapp (kaltsupapp).

MARS-WERKE A|G. — Nürnberg-Doos :

mootorrattad „MARS“ ühes külje-
korwiga.

Ainuesitajad Eestis

Import & Export Co.

Tallinnas, Narwa maanteel 4.

Kõnetraat: 1201.

Telegrammid: „Imex“

Eesolewal Üleriiklisel wäljanäitusel Tallinnas
tähendatud tehaste saadused wälja pandud.

Pilling & Wolff

Telefon 487

Tallinn
Reval

Telegramm address:
Telegrammadresse:
„ESTINGOLF“

Harju tän. 29. — Schmiedestrasse 29.

Elatustarwete osakond

Alaline ladu:

jahu
suhkrut
riisi
mannat
ja muud kaup

Lebensmittel - Abteilung

Ständiges Lager in:

Mehl
Zucker
Reis
Manna
und anderen Waren.

Soome riidekauplus

№ 13 Estonia teatri all № 13

Soovitab omast ladust meeste- ja naisterahva villast ülikonna- ja kostüümiriiet, villast kleidiriiet, flanelletti, pikee bluusiriiet, satääni teki tarvis, lastingi voodriks, kõiksugust seifiiri, madepolaami, valget ja poolkollast pesuriiet, vatti mitmetseltsi, löimi, suuri rätikuid, villaseid ja vateeritud tekke jne. **Hinnad odavad!**

Austusega **GEORG PISAREW**

№ 13 Estonia teatri all № 13

Kuulsam Eesti shokolaad

Wabriku kontor ja ladu

Tallinn, Uus t. 13 ehk Müüriwahe tän. 62
kõnetraat 11—38

Kõige odavamad

Rehepeksu mootorgarnituurid

Tsheho-Slowakkia tööstusest on müüa
Kaubamajal „Maamees“

Suur Kloostri tän. nr. 18 hoovis.

Sealsamas:

Hobuse rehepeksu masinad weowärkidega.
Tuulamise ja sorteerimise masinad.
Jahuveskid koorimisega ja sõelumisega.
Loomajahu veskid serwi-kiwidega.
Rohu- ja wiljaniitjad.
Ölelõikajad (Hekslimasinad).
Sahad, kultivaatorid, äkked jne.

Elektro-mehaanika büroo

E. TOMBERG

Hobusepea tän. 10 Tallinnas.

Müüb kõiksugu elektri materjaali paraja hinnaga.

Tallinna laki- ja polituurivabrik

H. GRAF ja E. JÜRGENS.

Tallinnas, Narva m. 31.

Soovitab:

piiritust, lakke ja polituure

rahuaja headuses ja väljavalikus.

Elektrotehnika kontor

E. T. K.

Tallinnas — Reval

Pikk tän. 51. Tel. 629.
Langstrasse Nr. 51.

Kõnetr.
14-75.

„Koidula“

Kõnetr.
14-75.

Tallinn. Wene turg nr. 5. Tallinn.

Soovitab ladust wabriku hindadega:

Naha osakonnast:

Talla-, pinsoli-, pasta-, kroom-, shawree-, juhtnaha ja kõiksugu muud saapakraami.

Koloniaal osak.:

Söögi ja pesusoodat, seabikiwi, seepi, küünlaid, sahariini, paberosse, hülse, tuletikke, värwe, suhkrut, riisi, jahu ja teisi koloniaalk.

Ostab: looma-, wasika-, lamba- ja kõiksugu nahku.

Pudu ja moodi kaupade ladu

F. Braschinsky

Viruwärava puiestee nr. 11.

Soovitab võistluseta hindadega kõiksugu
Pudu- ja moodi kaupsid

oma ja väljamaa vabrikutest.

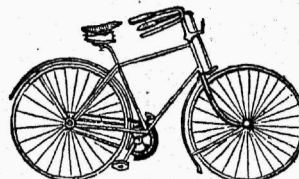
Suures valikus. — Müük en-gros.

LUKKSEPPE ja MEHAANIKA TÖÖKODA

Joh. Tenneberg

TALLINNAS, VANA VIRU TÄN. 5, HOOVIS.

Võtab vastu igasugu lukksepa- ja mehaanika töid, igasugu vargakindlate lukkude parandamist ja uute võtmete tegemist, jalgrataste parandust ja nende osade muretsemist jne. 25 aastane praktika, töö headuse eest täielik vastutus.

— — Hinnad mõõdukad. — —

sessiooni Wenemaal on omandanud Rootsi 40 aasta peale, ja läbirääkimised on praegu käimas Rootsi tikude monopooli asutamise üle Nõukogude Wenemaal. Rootsi ühingud püüavad tingimustes Wene tiku-wabrikuid üle võtta ja neid täiendada, et omale seega monopooli võimaldada. (Econ. Rev.)

Sehr geehrte Vertreter der Handels- und Industrielwelt!

Unterzeichneter Verlag erlaubt sich hiermit, Ihnen höflichst zur Kenntnis zu bringen, dass er in allernächster Zeit den allgemeinen estnischen Zolltarif, zusammengestellt auf Grund offizieller Verordnungen — in deutscher Sprache herausgibt. Das Werk wird etwa 200 Seiten umfassen und ausser dem Tarif eine Reihe Artikel informatorischen Inhalts über Zoll-, Börsen-, Industrie- und Hafengewesen Estis enthalten und somit einem in der Geschäftswelt längst empfundenen Bedürfnis entgegenkommen. Der voraussichtliche Preis dürfte sich auf etwa 300 Eesti-Mark (für's Ausland ca. 150 Reichsmark) beschränken. Da das Werk das erste und einzige dieser Art sein wird, dürften und Sie daran Interesse haben, Ihre Firma darin in Form von Anzeigen erwähnt zu finden.

Ihrer baldigen dahingehenden Mitteilung gern entgegensehend, zeichnen wir hochachtungsvoll und ergebenst

Hermes-Verlag, Tallinn (Reval), Eesti:

Vana Posti tän. nr. 7.

Direktor: Joh. W. Abrelthal.

Immajandus.

Saksa ärid saadavad kaupe Lõuna - Aafrika, nukudest peale kunni traktoriteni 100% odavamini, kui seda on Lõuna - Aafrika omad hinnad kohal.

Tänawaastane Poola wiljasaak arwatakse nii hea olewat, et sissewedu tarwis ei ole.

Transvaal on minewal aastal kulla ja briljantide kaewandustest 17,764,253 naelsterlingi puhast teeninud.

Hamburi linn hääletas 54,000,000 Rmk. sadama laiendamiseks.

Jaapani tsementproduktsoon sel aastal arwatakse 11 miljoni tünni olewat, minewaaastase 7,850,000 tünni asemel.

Esimese weerandaasta jooksul 1921 toodi Mehikost 28 1/2 miljoni aami petrooleumi Ameerika Ühisriikidesse laewateesid kaudu.

Aasta algusest kunni 15. juulini s. a. oli Daani wõi eksport 48,100 tonni, millest Inglismaa 33,000 ja Ameerika 3400 tonni wõttis; 18 miljoni scori (20) mune eksporteeriti, millest Inglismaale läks 15 1/2 miljoni; ja pea kõik 42000 tonnist suitsulihast läks Inglismaale.

Puuwilla-saak Lõuna-Aafrikas on loodetawasti wäga hea, kuid maksuwusel - olewat hinnad ei anna lootust selleks, et kaswatajad üle kulude palju teeniks.

Kolumbia puuwilla - saak on sel aastal suurem, kui kunagi endistel aastatel.

Saksa tsinkpleki sündikaat on müügihindasid tõstnud 815 Rmk. pääle 100 kilo eest ja waskpleki sündikaat hindasid 120—2640 Rmk. 100 kilo päält tõstnud.

Hollandi kohtutes registreeriti 1. jaanuarist kunni 15 juunini s. a. 902 äri pankrottijäämist, kuna 1920 a. samal ajal 617 juhtumist oli.

Argentiinas oli maikuu 2,802,843 meetertonni jahu ja nisu, 641.356 tonni lina seemet ja 403,907 tonni kaeru eksporteerimiseks tagawaral.

Hollandi saadab puhtwerd Hollandi tõugu kari-loomi Poolamaale põllusaaduste wastu (mõlema riigi wähelise kaubalepingu põhjal).

Tschecho-Slowakei. Kürzlich hat man zwischen Finnland und Schweden einen Handelsvertrag bezüglich der Holzpreise abgeschlossen, der Schweden sehr zugute kommen dürfte. Von den einzelnen schwedischen Industriezweigen, die in der Welt ihre ehemalige Stellung innehalten — wären nennenswert — die Telefon- und Streichholz-Industrie; diese Industrien stehen noch eben an der Spitze der ganzen Welt.

Die Hoffnung, dass Schweden den russischen Markt erobern wird — hat sich noch nicht verwirklichen können, aber dennoch ist der Handel zwischen diesen beiden Staaten ziemlich lebhaft. Die erste schwedische Konzession in Russland lautet auf 40 Jahre, und es werden kurzezeit Verhandlungen geführt, denen zufolge Schweden das Streichholz-Monopol in Russland erringen wird. Die schwedischen Vereinigungen wollen in den Bedingungen die russischen Fabriken in ihren Betrieb nehmen und vervollständigen, um sich so das Monopol zu ermöglichen.

„Econ-Rev.“

Weltwirtschaft.

Deutsche Firmen schicken Waren nach Südafrika — mit Puppen beginnend bis zu den Traktoren aller neuesten Systems, und 100% billiger, als die Preise der südafrikanischen Industrie selbst.

Die diesjährige Ernte in Polen soll so ergiebig ausfallen, dass der Import wegfallen dürfte.

Transvaal hat im vorigen Jahr aus seinen Gold- und Brillanten-Bergwerken 17.764.253 Pf. Sterling Reingewinn erzielt.

Die Stadtverwaltung von Hamburg stimmte für die Hafenerweiterung 54 Millionen Reichsmark.

Die diesjährige japanische Zementproduktion soll 11 Millionen Fass betragen, im Vorjahr produzierte man 7.850.000 Fass Zement.

Im ersten Vierteljahr 1921 brachte man auf dem Seewege aus Mexiko in die Union 28 1/2 Millionen Fass Petroleum.

Vom 1 Jan. — 15 Juli 1921 war der dänische Butterexport 48.000 Tonnen, wovon auf England 33.000 und Amerika 3400 Tonnen fiel. 18 Millionen Scori (20 Stück). Eier wurden ins Ausland exportiert, wovon nach England: 15 1/2 Millionen. Fast der ganze Export von geräuchertem Fleisch (42.000 Tonnen) ging an England.

Die Baumwollernte in Süd-Afrika wird hoffentlich recht gut ausfallen, aber die heutigen Preise versprechen dem Bebauer keinen Gewinn.

Die Baumwollernte Kolumbiens ist in diesem Jahre grösser, wie je zuvor.

Das deutsche Zinkblech-Syndikat hat die Preise pro 100 kg auf 815 Rmk. gesteigert; das Kupferblech-Syndikat von 120 — auf 2,640 Rmk. pro 100 kg.

In holländischen Gerichten registrierte man vom 1 Jan. — 15 Juni 1921 — 902 Bankerotte; im Vorjahr in derselben Periode bloss 617.

Argentinien hatte im Mai fertig zum Export: 2.802.843 Metertonnen Mehl und Weizen, 641.356 Tonnen Leinsaat und 403.907 Tonnen Hafer.

Holland tauscht Vollblut-Hornvieh gegen polnische landwirtschaftliche Produkte. (Laut dem Handelsvertrage beider Staaten).

Likööri ja napsi vabrik

O./Ü. „**VERITAS**”

TALLINN,
Dunkri tän. nr. 4.
Kõnetraat 13 - 17.

The Liquor and Spirit Factory

Joint Stock
Co „**VERITAS**”

TALLINN, (Reval) Eesti
Dunkri tän. nr. 4.
Phone: 13 - 17.

Liköörid ja napsid

Võistlemata kõrges headuses.

Oma destillatuur.

Exporters of Estonian

Liquors and Spirits.

Export to all Countries in any quantity.

Delivered at the lowest possible prices.

PEREKONNALEHT

„**KODU**”

ilmub Graafilise ühingu „KIRI” kirjastusel ja toob oma veergudel esimeses järjekorras hulga pilte päevasündmustest kodu ja võõrsil, nii päevapilti ülesvõtteid kui joonistusi. Sellepolest „Kodu”

ON AINUKE

sellelaadiline ajakiri Eestis. — Peale päevasündmuste tuuakse pilte kunstiteostest, kodumaa tähtsamatest ja ilusamatest kohtadest, samuti seltskonna tegelastest. Ei saa unustatud „Kodu” veergudel ka piltidega kaunistatud nali, mis

KOHANE

lugemiseks igalpool ja igaühele. — Suurt rõhku paneb „Kodu” kodumaa tundmaõppimise peale, tuues selleks rikkalikult illustreeritud kirjatükke. Jutustusi, novelle, romaane ja luuletusi toob

AJAKIRI

parematelt kodu- ja väljamaa kirjanikkudelt. — Teater ja muusika, tervishoid ja sport, seltskonna elu, tähtsamad tehnilised uudised jne., mis huvitavad

IGAÜHELE,

tahab „Kodu” pakkuda oma lugejatele, ja sellepärast ei tohiks ta puududa üheski majas.

Tellimise hind veerandaastas Mk. 100.—, (6 nrt.)
üksik nr. Mk. 20.—

Tellimusl võtavad vastu kõik kodumaa postiasutused.
Üksikud numbrid müügil raamatukauplustes ja ajalehemüüjatel.

Talitus: Tallinnas, Lai tän. 38.

Kirjastusühisus

„**Rahvaülikool**”

Tallinn, Suur Karja tän. 23, kõnetraat 666

soovitab:

kaupmeestele ja kontoristidele

Saatelehe raamatuid

Tsheki ja kassakontrollraamatuid

Kontoraamatuid

Kantseleitarbeid jne.

AUGUST HENDRIKSON

Tallinna äri

Wene turg nr. 1.

Põllutööriistad ja masinad, teras-, raud-, ja alumiiniumasjad, kööginõud, pudukaubad.

Telegrammid:
Ahenrev Tallinn.

Kõnetraat nr. 888.
Postkast 31.

Rotterdamis sadamas käis laewasid aasta alustusest kuni juunikuu keskpaigani ligi 5 miljoni netto-tonni, wõrreldes 2,400,000 samal perioodil minewal aastal.

Wene kaubandusmissioon sõidab Praagasse raudteeroobaste tellimusi kindlaks tegema. Olgugi, et Tsheho-Slowakkia hinnad Saksa omadest 35% kallimad, leiab Wenemaa siiski sealse ostu kasulikuma olewat, kuna Saksast kätte toimetamine kallimaks läheb.

Tsheho-Slowakkia kunstlik siiditööstus edeneb jõudsasti; juba töötawad neli wabrikut, põhikapitaaliga 130 miljoni krooni.

Itaalia püüab Lätis turgusid wõita, saates sinna puuwilla, linast riidet, gummil, põllutöömehinaid ja riistu kui ka keemia-aineid.

Ameerika eksporteeris minewal aastal 1711 lokomotiiwi.

Jaapan eksporteeris minewal aastal 3,300,000 tonni kiwisütt wäljamaale.

Saksa ja Inglis agendid pakuwad oma kaupasad Mehikos odavamini, kui Ameerika. Ka komisjonile 9% ja kuni 9-12 kuu pääle pakkudes.

Saksa walitsus on otsustanud, mitu ülikooli sulguda raha kitsikuse tagajärjel.

Ametlikult teada antud üldine Amerika Ühendatud Riikide sõjakulu on: 13,730,395,576 dollari.

Prantsuse Üldine Töölise Ühisus kawatseb oma pankas asutada 23 miljoni frangi kapitaaliga.

Austrias trükitakse mitte wähem kui 29 miljoni eest ühekroonilist paberraha päewas, s. o. üle ühe miljoni tunnis.

Saksamaal oli kawatus portselaanist rahasid walmistama hakata, kuid nüüd on see mõte heaks kiitmata jäänud, sest nende wastupidawuse eest ei wõida keegi wastutada.

Et Reims'i kuulsat sõjaajal häwitatud kirikut jälle uuesti üles ehitada läheb elarwe järele 120 miljoni franki tarwis ja töö kestaks 10 aastat.

Aastal 1911 oli Saskatshewaanis maakonnas Kandas 531 automobiili, nüüd aga 59 tuhat ehk üks iga 14 inimese kohta.

Praegu ehitatakse Havre'ist kuni Pariisini 168 wersta pikuselt maaalust tunneli, mille kaudu petrooleumi sadama-linnast otsekohe Prantsuse pealinna võib juhtida.

Elteadete järele walmistab Kanaada sel aastal 70 tuhat tonni ajalehe-paberit; see oleks kaugelt enam kui Norra, Rootsi ja Soome walmistus kokku.

Kuulsa Berliini hotelli: „Edeni“ peremees mõisteti hiljuti seaduswastase toidu müügi eest 9 kuuks wangi ja 200,000 Rmk. trahwi maksma.

Prantsuse tööminister teatas hiljuti, et Prantsusemaa kiwisöe saak on nüüd nii suur, et hindu raudteedele ja kompaniidele wõiks alandada: 9 naelsterlingi pealt tonnist 4 1/2 n. sterl. peale tonni eest.

In den Hafen von Rotterdam liefen bis Mitte Juni ein 5 Millionen Netto-Reg.-Tonnen; im Vorjahr während derselben Periode bloss 2.400 000 Netto-Reg.-Tonnen.

Die russische Handelsdelegation fährt nach Prag, um die Bestellung von Eisenbahngeleise zu regeln. Obgleich die tschechischen Preise höher sind, als die deutschen — kauft Russland aus der Tschecho-Slowackei, da die Transportkosten dort weniger betragen.

Die Produktion der künstlichen Seide in Tschechien gedeiht zusehends; es arbeiten schon 4 Fabriken; das Grundkapital beträgt 130 Millionen Kronen.

Italien versucht in Lettland einen Markt zu gewinnen; Italien schickt nach Lettland: Baumwolle, Leinwandstoffe, Gummi, landwirtschaftliche Maschinen, aber auch Chemikalien.

Aus Amerika wurden im Vorjahr 1711 Lokomotiven exportiert.

Japan exportierte im Vorjahr ins Ausland: 3.300.000 Tonnen Steinkohle.

Deutsche und englische Firmen verkaufen ihre Waren in Mexiko billiger, als die amerikanischen Konkurrenten. Sie bieten sogar Waren auf Kommission mit 9% an und zwar bis 9-12 Monate.

Die deutsche Regierung hat beschlossen, verschiedene Hochschulen einzustellen, da die materiellen Schwierigkeiten zu grosse sind.

Die gesamten Kriegskosten der Vereinigten Staaten belaufen, sich den amtlichen Nachrichten zufolge auf: 13,730,395,576 Dollar.

Der Allgemeine Arbeiter-Verband Frankreichs beabsichtigt eine eigene Bank ins Leben zu rufen; das Aktienkapital würde 23 Millionen Francs betragen.

In Österreich druckt man täglich für mehr als 29 Millionen Kronen 1-Kronenscheine, d. h. mehr als für 1 Million Kronen in jeder Stunde.

In Deutschland beabsichtigte man Porzellan-Scheidemünzen zu emittieren; doch hat man jetzt diese Absicht fallen lassen, da niemand die Verantwortung für die Dauerhaftigkeit von Porzellangeld auf sich nehmen will.

Um die während dem Kriege zerstörte Kathedrale von Reims von neuem aufzubauen, braucht man 120 Millionen Francs; die Arbeit würde zehn Jahre in Anspruch nehmen.

Im J. 1911 hatte man in der Landschaft Saskatshewan in Kanda 531 Automobile, zurzeit aber hat man da 59.000, d. h. auf alle 14 Personen 1 Automobil.

Aus Havre nach Paris wird eben eine unterirdische Röhre angelegt, die eine Länge von 168 Werst hat; durch Vermittelung dieser Röhre wird die französische Hauptstadt von der Hafenstadt Havre aus mit Öl versorgt werden.

Laut Projekt produziert Kanada in diesem Jahr 70.000 Tonnen Zeitungspapier; das wäre viel mehr als die Gesamtproduktion Finnlands, Schwedens und Norwegens zusammengefasst.

Der Inhaber des bekannten Berliner Hotells „Eden“ wurde kürzlich zu 9 Monaten Haft und 200.000 Rmk. Strafe verurteilt, da er gesetzwidrige Speisen verarbeitete.

Der französische Arbeitsminister hat kürzlich mitgeteilt dass die Kohlenproduktion schon so gross sei dass man den Eisenbahnen und Gesellschaften billiger Kohlen liefern kann; anstatt 9 Pf. St pro Tonne: 4 1/2 Pf. St. pro Tonne.

Kuhu ruttab rahwas?

Tallinnas, Vana Posti tänav nr. 7.

Kas teie ei tea,

Wohin eilen alle?

et Tallinnas, Vana Posti tän. nr. 7 asub täielik laenuraamatukogu Eesti-Vene-Saksa-Ingelse kirjandusega, kus igaüks leiab oma huvide kohase raamatu. Ainult üks käik Joh. W. Abrelthali laenuraamatukogusse, kus Teie tutvunete kataloogidega — teeb Teile selgeks, et rahval õigus on sinna käia, liiati, et seal raamatuid igal ajal võimalik on ümber vahetada.

Ist es Ihnen denn nicht bekannt, dass in der Alten Poststrasse nr. 7 sich eine vollständige deutsch-estnisch-russisch-englische Leihbibliothek befindet. Bloss ein Besuch bei J. W. Abrelthal, wo Sie die Kataloge besehen können — wird Sie überzeugen, dass alle Besucher das volle Recht haben — immer und allein gerade diese Leihbibliothek zu besuchen. Die Bücher können zu jeder Zeit gegen neue eingetauscht werden.

ERITEOSED tehnika, kaubanduse, meditsiini, agronoomia jne. valdkondadest, eriti sarnased, mis mujal kusagil saadaval pole — heas valikus ja kõrgis keeltes.

J. W. Abrelthal, Vana Posti tän. 7.

Wissenschaft, Kunst, Belletristik.

Bücher aus allen Gebieten des Wissens in estnisch-deutsch-russisch-englisch-französischer Sprache stets auf Lager zu billigen Preisen in der

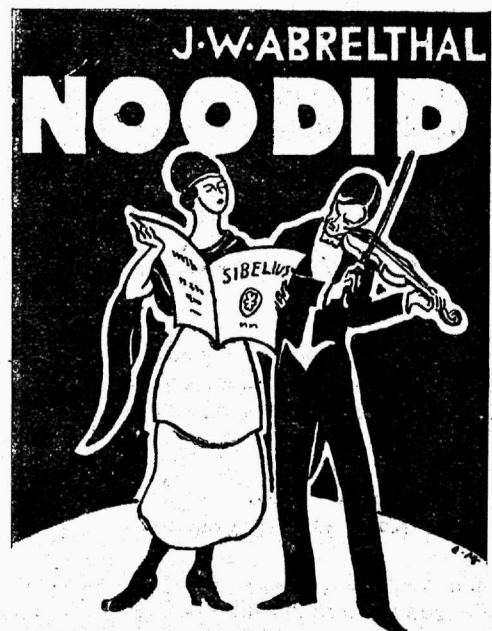
Buchhandlung J. W. Abrelthal, V. Posti tän. 7.

Kõige odavam ostukoht

Alg- ja keskkoolidele.

Õpperaamatud kõrgis ainetes Eesti-Saksa-Vene keeles.
Koolitarbed: joonestuslauad, liinealid, kaustikud, vihud, päevaraamatud, pliatsid, süled, sullepead, gummid jne.

Notenhandlung

Tallinnas, V. Posti tän. 7.

Ameerikas suitsetatakse 40 miljardi sigaretti aastas. 25 aastat tagasi oli see summa kõigest 3 miljardi.

Aastal 1913 kirjastati Prantsusmaal 11,460 raamatut; aastal 1919 ilmus kõigest 5361. Saksamaal kirjastati 1913 a. 35,000 raamatut ja 1919 a. 26,200. Inglismaal 1913 a. 12,400 raamatut, ja 8600 ilmus 1919 aastal.

Kortrikriis on Praagas nii suur, et 300 üliõpilast kulutavad 3—4 tundi päewas enestele baraki ehitamise peale. Walitsus on annud selleks platsi ja 4 miljoni krooni.

Kõige nobedamalt wõetud päewapilt on walmistatud mingi turbiini ratta kohta, mis maruda kiirusega ümber käis. Päewapilt eksponeeriti ühe miljondik minuti jooksul.

Pariisi ülikoolis õppis 1913 a.: 13,000 üliõpilast; minewal aastal oli see arw kõigest 7600.

Hollandi walitsus on seaduse projekti wälja tõotanud, mille põhjal kogu rahwa noorsugu 16—19 aastani sunduslikkudest wõimlemisharjutustest osa peab wõtma.

Puuwilla-hindade langemise tagajärjel on paljud Ameerika puuwilla-kaswatajad kannatada saanud, eriti Oklahamas, kus isegi otsuseks on tehtud, et tulewa aasta produktiooni weerand ehk poole wõrra wähendada, et sellega hindade tõusu algatada.

Hoolimata määral wasikate tapmiste tagajärjel Inglismaal, on seal nüüd see aasta 650 tuhat sarwloomade wähem, kui minewal aastal. Sarwloomade puudus on Inglismaal nii suur, et neid Kanaadast kawatsetud on sisse wedama hakata.

Tseiloni müügile saadetud Saksa puuwilla-riide proowid on Briti, Ameerika ja India kaubaga wõrreldes alawäärtuslikud.

Olemasolewa Berliini ja Königsbergi wahelise õhuposti liin pikendati Kaunas'ini, nii et Leedul olemas on igapäewane õhuposti ühendus Saksamaaga.

Saksamaa eksport-kaubast läheb 82% Euroopa riikidesse, 8% Ameerika Ühend. riikidesse ja 10% mujale maailma.

Rahwuswaheline automobiilide, lennumasinade ja mootorrataste wõistlus peetakse ära Milaanos 4—11 sept. s. a.

Latwia kogu-ekspordist minewal aastal läks 67% Inglismaale, kuna sissewedu jagunes järgmiselt: 21% Daanist, 20% Suur-Britanniast ja 18% Saksamaalt.

Anglo-Latvian Company esitajad on luba küsinud Riias kudumiswabriku asutamiseks. Selleks on juba ühing endise Niedke wabriku omandanud.

Soome eksport-ühisus on Soome tööstuse tutwustamiseks wäljamaal käsiraamatu wälja annud, walgustades tähtsamaid tööstussaadusi eksporteerimiseks; raamat sisaldab suuremate äride nimestiku.

Soome wedas enne sõda sisse umbes 90 tuhat tonni õlikooke aastas. Aastal 1919: 34 tuhat tonni ja minewal aastal 13,500 tonni. Tulewaks talweks weab Soome kahtlemata jälle suuremal määral sisse, kuna heinasaak sel suwel palju soowida on jätnud.

In Amerika raucht man 40 Milliarden Zigaretten jährlich. Vor 25 Jahren war die Zahl bloss: 3 Milliarden.

Im Jahr 1913 wurden in Frankreich 11.460 Bücher herausgegeben: J. 1919 erschienen bloss 5361. In Deutschland: 1913 — 35.000 Bücher, 1919 — 26.200 In England: 1913 — 12.400 Bücher, 1919 — 8600.

Die Wohnungsnot in Prag ist so gross, dass 300 Studenten sich täglich 3—4 Stunden mit dem Bau einer Baracke beschäftigen, in dem sie später Unterkunft finden wollen. Die Regierung schenkte zu diesem Zweck den Platz und gibt eine Unterstützung von 4 Millionen Kronen.

Die schnellste Photographie der Welt ist wohl eine Aufnahme eines Turbinenrades, die sich blitzschnell dreht. Die Photographie wurde während $\frac{1}{1.000.000}$ Minute exponiert.

Auf der Pariser Universität studierten im J. 1913 13.000 Studenten, im vorigen Jahr: 7600.

Die holländische Regierung hat ein Gesetzprojekt zusammengestellt, laut dem die gesamte Jugend im 16—19 Lebensjahr sich an sportlichen Kursen beteiligen muss.

Das Sinken der Baumwollpreise hat verschiedenen Produzenten Verluste zugeführt; insbesondere in Oclahama; da hat man den Beschluss gefasst, die Produktion im nächsten Jahr um ein Viertel oder die Hälfte zu vermindern, um dem Sinken der Preise ein Ende zu machen.

Da man in England in letzter Zeit gewissenlos Kälber geschlachtet hat, besitzt England heute 650,000 Kälber weniger als im Vorjahr. Hornvieh besitzt England heute so wenig, dass man schon an eine Einfuhr aus Kanada denken muss.

Die nach Ceylon entsandten deutschen Baumwollstoffe sollen im Verhältniss zu amerikanischen, englischen und indischen Stoffen minderwertig sein.

Die Linie der Luftpost zwischen Berlin und Königsberg ist bis nach Kowno verlängert worden; somit hat die litauische Hauptstadt eine direkte Luftpost-Verbindung mit Deutschland.

Von den deutschen Exportwaren gehen 82% in die Staaten Europas, 8% in die Vereinigten Staaten von Amerika und 10% in die weitere Welt.

Eine internationale Automobil-, Flugwerk- und Motorrad-Konkurrenz wird in Mailand vom 4—11. Sept. d. J. veranstaltet werden.

Vom Gesamtexport Lettlands gingen 67% nach England, während die Einfuhr sich wie folgt zusammensetzt: 20% aus Gross-Britannien, 18% aus Deutschland und 21% aus Dänemark.

Die Anglo-lettische Compagnie in Lettland hat um die Erlaubnis gebeten, in Riga eine Spinnerei einrichten zu dürfen. Zu diesem Zweck hat die Compagnie die Niedkesche Fabrik erworben.

Der Finnische Export-Verein hat ein Handbuch über die finnischen Exportwaren herausgegeben, in welchem alle wichtigeren Exportartikel Beachtung finden; das Buch enthält unter anderem auch ein Verzeichnis grösserer Handelshäuser.

Finnland importierte vor dem Kriege 90.000 Tonnen Ölkuchen i. J., 1919: 34.000 Tonnen und 1920: 13-500 Tonnen. Für den nächsten Winter wird man wohl mehr einkaufen müssen, da die Heuernte in diesem Jahr vieles zu wünschen lässt.

J. ZIMMERMANN, Tallinnas.

Lähemal ajal viiakse Harju tänavalt nr. 30 üle: Lühike jalg nr. 4.

Raamatu- ja aksidents - trükikoda.

Kirjaümbrikude ja apteegi kotikeste tehas.

Saavad valmistatud kõiksugused trükitööd: hinnakirjad, blanketid, arved, volituskirjad, kviitungid, piletid, kihla- ja nimekaartid, müürilehed, plakatid jne.

Gummitemplite ja raamatuköitmise töökoda.

A. Tombak'i maalri äri

Ta linnas, Uuel tän. nr. 23,

(Äri on asutatud 1879. aastal).

Wõtab vastu igasugu maalritöösse puutuvaid tellimusi ja töid.

Tallinna Eesti Majandusühisus

Suurem ühistegeline asutus põllumajanduse alal

Tallinn, Wiruäärava puiestee 21, kõntr. 85.

Eesti Puutööstuse Osühisus „Kungla”

Tallinnas, Uus tänav 7.

saapaliistude, saapakotsade, pesupulkade ja muude puutööde valmistamise töökoda.

Tellimused täidetakse ruttu ja korralikult.

Töö tehakse vilunud tööjõududega ja asjatundlikul juhatusel. Hinnad rahuloldavad.

R. Reichmann'i kaubamaja

Tallinnas, Pikk tän. 25. Tel. 16-17.

Soovitab:

Ihukatteid, pesu ja jalanõusid mees- ja naisterahwastele ning lastele.

Riide ja pudukauba ladu

ostuks suurel ja väikesel määral, hinnad mõõdukad.

Kaubandusühisus „Argos”

Walli tänav nr. 10.

Müüb ja muretseb ettetellimuste peale

**Koloniaal-Kaupe,
ehitusmaterjaale**

(rauda, plekki, raudnaelu, katusepappi jne.)

Tellimuste wastuwõtmine põllutööriistade peale.

G. Herrmann

Hamburg Stettin Lübeck
Brauerst. 27/28 Bollwerk 1, Fischergrube 76.

SPEDITION-SCHIFFFAHRT

Spezial-Verkehr nach Estland, Lettland,
Litauen etc.

Frachtauskünfte nach allen Richtungen.

„Kaja“ Suur poliitiline, majandus-
line ja kirjandusline ajaleht
Ilmub kodanlikes waimus igapäew peale esmaspäewade.

„Kaja“ on oma toimetusesse suutnud koguda hulk paremaid ajakirjanikke, kes lehe sisu wärskuse ja sõnumite rohkuse eest tarwiliselt suudawad hoolitseda. Rida silmapaistwamaid poliitika ja seltskonna tegelasi ning teadusmehi awaldawad igapäew „Kaja“ juhtkirjades arwamisi põlewamate päewaküsimuste kohta. Omad kirjasaatjad kodu- ja wäljamaal kindlustawad seda, et „Kaja“ kõigi sündmuste kohta kiirelt, erapoolelt ja asjalikult informeeritud oleks.

„Kaja“ toob pilte tähtsamatest kodu- ja wäljamaa tegelastest ning sündmustest. Mitmed paremad kunstnikud awaldawad „Kaja“s pilkepiltisid wäärnähtuste kohta riigi elus.

Nähes põllumehe kandwamat jõudu iseseiswa Eesti riigi olemasolemise wõitluses, peab

„Kaja“ eriti põllumeeste eluolu ja põllumajandust nii meil kui wäljamaal silmas. Põllumeeste huwide kaitseks on

„Kaja“ alati tarwilise järjekindlusega wälja astunud ja on omad weerud nende röömudele ja kurjustele alati lahti hoidnud. Ainult „Kaja“ lugedes saadakse selge ülewaade põllumeeste liikumisest nii kodu- kui wäljamaal.

Kuna „Kaja“ üle terve kodumaa loetakse ja iga „Kaja“ lugeja suur kaubatarwitaja on, siis omawad kuulutused „Kaja“s kõige suurema mõju, mille üle äriühingondadest mitmel puhul tõendus oleme saanud.

„Kaja“ saab tellida abitalitustest maakonna linnades, oma tellimuste wastuwõtjate juures ja **kõigis Wabariigi postkontorites.**

„Kaja“ tellimise hind on postiga koju kätte saates:
1 kuu peale 75 marka
3 „ „ 225 „
6 „ „ 450 „

„Kaja“ kuulutuste hind on: 1 millimeeter ühel weerul
tekstis 6 marka
I. leheküljel 5 „
Kuulutuste küljel . 3 „

Lugege „KAJA“! Kuulutage „KAJA“S“!

Jul. Stephan'i

aurujõul töötav riidevärvimise tööstus.

Paides (omas majas).

Teatan oma austatud töötarvitajatele, et ma omas töökojas riideid värvin endises headuses ja kõiksugustes värvides.

Näitu tel üksteistkümmend I. auhinda saanud. Tööde eest füüelik vastutus.

Tehnilis-kaubandusline kontor Tööstus

Tallinnas, Meripuiestee 12. —
Tel. 1340. Telegr. adr.: Tööstus, Tallinn.

Müüb ladust:

Raud-kaupa:

Sindlinaelu,
Papinaelu,
Ehitusnaelu,
Hobusenaelu,
Kruvisid,
Plekki,
Vormrauda,

Elektrimaterjaalisid:

Pirne,
Voolumöötid,
Mootorid,
Trääti,
Installatsioonmaterjaali,
Amper- ja voltmeetrid,
Lambi-armatuure jne.

Katusepappi omaast vabrikust.

Seatakse igasugu projekte kokku.

Antakse tehnilist nõu.

Esitajad suuremates wäljamaa riikides.

Masinavabrik „G. KOPPEL & Ko“

Paides.

Valmistab: saeraame, kreis- ja sindlisaage, aurukatlaid.

Parandab: kõiksugu põllutöömasinaid, viinavabrikute sisseseadeid, pumpe j. n. e.

Hinnad mõõdukad ja töö soliid.

Kreenholmi Puuwilla Manufaktuuri Osäühisus

— A A D R E S S I D : —

Wabrik
Kreenholmis
Narwa lähedal.

Walitsus
ja engros müük
Tallinnas, Pikk tän. nr. 68.

Ladu
tükiwiisi müügi jaoks
Tallinnas, Pikk tän. nr. 15.

Kõik loewad „WABA MAAD“,

sest „Waba Maa“ toob **kõige wärs-
kemmaid teateid.**

Kõik kuulutawad „WABA MAAS“,

sest „Waba Maa“ on **kõige loeta-
wam leht**, tema kuulutustel on **kõige
suurem mõju.**

„Waba Maa“ ilmub Tallinnas iga päew.

Kuulutuste ja tellimuste wastuwõtmine, üksiknumbri müük üle riigi.

Merikaubanduse kontor „ESTONAVAL“.

Tallinn, Pikk tän. 6.

EKSPORT & IMPORT

Telefon 16-43.

Importeerib ja müüb oma ladust en gros:

Suhkrut
Jahu
Riisi
Mannat
Kliisid

Kaeru
Petrooleumi
Naftat
Bensiini
Masina õlisid jne.

Eksporteerib:

Laudu ja teisi
metsasaadusi
Kartulid

Kartulijahu
Sigurid
Telliskive

Põllutorusid jne.

Rud. Stengel

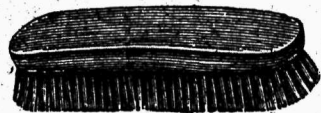
Reval, Wiru t. № 16 w. 2.
Tel.: 13-58, 14-06.

Auf Lager: sämtliche Sorten Oberleder,
Seife, Kondensierte Milch.

Import-Export-Agentur

Soovitan austatud kaubarvitajatele oma töötoas valmistatud, rahuaja headuses: pea-, riide-, tasku- kübara-, kaela-, laua-, saapa-, põranda- ja käs-

harjasid

Peale selle kõiksugu juurtest ja rohtudest küüne-, pesu-, meierei-, tõrva-, laevateki-, viinavabriku-, tärklisevabriku- rehepeksu ja igat seltsi teisi

harjasid ja pinslid.

Harja- ja pinslitööstus.

Jällemüüjatele protsendid!

Tallinn, Kauplus-Kullasepa t. 7 Arn. Weldermann.

A.-S. „Kütteveo“ peab järjekorralisi laevasõidu ühendusi oma laevadel Emajõel, Peipsil ja Virtsjärvel.

Käesoleval navigatsiooni ajal sõidab:

a.-l. „Taara“

Tartust—Vasknarva:

igal teisipäeval ja laupäeval kell 8 hom.

Vasknarvast—Tartu:

igal kolmapäeval ja pühapäeval kell 6 h.

a.-l. „Taara“

Tartust — Võõbsu:

igal neljapäeval kell 10 hom.

Võõbsust—Tartu:

kell 10 hom. igal reedel.

a.-l. „Warrak“

Tartust—Liivaninale:

iga päev kell 3 p. l.

Liivaninalt—Tartu kell 5 hom.

a.-l. „Linda“

Tartust — Oiule (Virtsjärvel):

igal esmapäeval, kolmapäeval ja reedel kell 10 hom.

Oiult — Tartu:

iga teisip., neljap. ja laupäev kell 6 h.

Laevad peatavad igas tähtsamas rannaäärses kohas.

Reisijate ja kaubavedu odavate hindadega.

A.-S. „Kütteveo“ ostab metsa, valmistab ja müüb küttepuid, eksportmaterjaale: liiprid, laudu ja planke.

A.-S. „Kütteveo“ Juhatuse.

Kompweki tööstus
F. Hmelewski
Tallinnas, Liiwalaia tän. 31.

Soowitab oma tööstuse kompwekke paraja hinnaga ja wastawas headuses.

A. Pessa

Auto tarbeasjade ja vasesepa töökoda.

Tallinnas Narwa m. ja Jõe t. nurgal nr. 4
walmistab alati korralikult autotiibu, radiaatorid, laternaid, j. n. e.

Vask-puhkpillide parandamine
ja igasugu vasesepa-tööd.

MINERAALVEE-TÖÖSTUS
FIRMA HERMAN TÜRNBaum.

Limonaad

Valitseja

Proviisor: J. Gerban.

TALLINNAs, TõNISMÄGI 18.
TELEFON 804.

Samuel Besproswanie

Riide ja pudukauba ladu
Suure Karja tänav 12. Tallinnas.

Soowitab suures walikus igasugu riidekaupe, pudukaupu, sukke jne. parematest wabrikutest, wõistlemata odawate hindadega.

Müük suurel ja wäikesel mõõdul.

Kaubamaja

TALLINN,
Lai tänav, 34.
Telefon 10-24.

„Esto-Muusika“

TALLINN,
Lai tänav, 34.
Telefon 10-24.

Esimene muusika eri-äri Eestis.

Soovitab omast rikkalikust ladust:

Noot

väiksematest muusikateostest alates kunni kõige suuremate helitööde partituurideni.

Kuulsamate väljamaa vabrikute tiivklaverid ja pianiinosid.

Keel- ja puhkpille üksikult ja tervete orkestrite varustamiseks.

Harmoonikaid.

Muusikariistade üksikuid osasid ja

Keeli.

Toimetab klaverite hääle seadmist ja kõigi muusikariistade parandusi.

Kontsert-büroo

korraldab kontserte kõigis linnades Eestis.

Kirjastab muusikateoseid.

TALLINN,
Lai tänav 34.
Telefon 10-24.

Kaubamaja

„Esto-Muusika“

TALLINN,
Lai tänav 34.
Telefon 10-24.

Aksia Selts „MURAVEI“ — Tallinn, Väike Brookusmägi 10.

Kõnetraat 16-57.

Postkast 261.

Import. Eksport. Agentuur. Komisjon. Alaline kaubareisijate staap.

Ja oskonnad ja asemikud kõigis riikides ja paikades Eestis — talitab võrdlemata odavamalt ja kiirelt.

KÕIK MIS ÜLEÜLDSE TARVITATAKSE.
ALLES WAS BENÖTIGT WIRD

vermittelt billigst und schnellstens. Filialen in allen Ländern und Ortschaften Eestis.

die Akt.-Ges. „MURAWEI“ — Tallinn (Reval), V. Brookusmägi 10.

Tel. 16-57.

Postfach 261.

Import. Export. Agentur. Kommission. Beständiger Stab von Reisenden.

Ostan ja müün

briljante, kuld-, hõbe- ja kõiksugu antiikasju, riideid, waipe ja igasugu majapidamise tarwitusi kõige parematel tingimustel.

Sealsamas wõetakse korseti fõõde peale tellimusi wastu

Kauplus K. PIIP.

Wana Posti t. 3, Tallinnas.

Jakob D. Berkowitsch,

Tallinn, Vene tänav nr. 20.

Tekstil-, saapa-, naha-kaupade osakonnad.

Kõiksugu kingsepa tarbeained ja riistad.

Kõige suurem sellekohaste kaupadega äri Eestis.

Kõige kasulikum ostukoht

kaupmeestele ja jällemüüjatele!

Tellimuste vastuvõtmine väljamaa kaupade peale. Kaupade proovid alati näha kontoris. Võtan selleaastasest näitusest osa.

Jacob D. Berkowitsch,

Reval, Vene tän. nr. 20.

Fernsprecher 15-06, 2-67.

Telegr. address: „BERKOWITSCH.“

Einfuhr — En gros — Kommission,

Textilwaren. — Schuhwaren. — Lederwaren.

Schuhbedarfsartikel & Schuhmacherwerkzeuge.

Vertreter für Estland der Firma Valentin & Frey. Hamburg.

Kaubandus-tööstuse ühing
Tallinn, Uus Kaarli kiriku puistee nr. 7
Telef. 13-57. Telegramm-aadress: „Revbim“

B.I.M.

Gesellschaft für Handel und Industrie
Reval, Neue Karlskirchen Prom. 7.
Tel. 13-57. Telegrammadresse: „Revbim“

Eksport:

liiprid, puukaubad, põllutöösaadused toiduained jne.

Import:

masinad ja tehnika tarberiiistad.

Export:

von Sleepers, Holzwaren, Landwirtschaftlichen Erzeugnissen, Esswaren, usw.

Import:

von Maschinen; und technischen Werkzeugen.

PILLING & WOLFF

Tallinnas, Harju tän. 29.

Telefon 4-87

Telegrammaadress: Estingolf.

Tehniline osakond.

Võtan oma peale täielikkude vabrikute sisse-
seadete valmistamise.

Ahjud vedelate põletisainete jaoks, nagu:
masuut ja põlevkivi-õli.

Ahjud alaväärsete põletisainete jaoks, nagu:
puud, turvas, kännud, laastud ja leek.

Kunstlikud tõmbesiseadad —
korstna-ümberehituste asemel.

Tööteemasinad:

treipingid, puurmasinad ja lihvimismasinad.

Metsandusmasinad: kännumurdjad, puhmaraiujad
ja puulõhkesiseadad.

Puutööstusmasinad.

Linapuhastusmasinad.

Armaturid igaks otstarbeks.

Pakkimissiseadad asbestist ja gummist.

Masinarihmad nahast, balatast ja kaamelikarvast.

Õli igaks otstarbeks, nagu kuumauru- ja täisauru
tsilinderõli, masinaõli, hüübemääre.

Petrooleum, bensiin, bensool.

Reval, Schmiedestrasse 29.

Telefon 4 87.

Telegrammadresse: Estingolf.

Technische Abteilung.

Übernahme vollständiger Fabrikseinrichtungen.
Feuerungen für flüssige Brennstoffe, wie Masut
und Brennschieferöl.

Feuerungen für minderwertige Brennstoffe
wie Holz, Torf, Stubben, Sägespäne und Lohe.

Kunstzulanlagen anstelle kostspieliger Schorn-
steinumbauten.

Werkzeugmaschinen: Drehbänke, Bohrmaschinen
Schleifmaschinen.

Maschinen für Forstwirtschaft: Stubbenzieher,
Buschhacker, Holzhackmaschinen.

Holzbearbeitungsmaschinen.

Flachsreinigungsmaschinen.

Armaturen: für jeden Zweck.

Packungen: aller Art aus Asbest und Gummi.

Treibriemen: in Leder, Balata und Kamelhaar.

Öle: für jeden Zweck wie Heissdampf- und
Sattdampfzylinderöle, Maschinenöle, Starr-
schmiere.

Petroleum, Benzin, Benzol.

Põllumajandusline Keskühisus „ESTONIA”

Tallinnas, Jaani t. 6. Tel. 855, 845.

Ostab põllumeestelt ja kaubawalmistajatelt ühisustelt põllu- ja karjasaadusi.

Oma meierei avatakse Tallinnas, Wladimiri tänav 4. 15. septembril.

Oma liha ja worstitööstus avatakse 1. okt. s. a. TALLINNAS, Wladimiri tän. 4.

Wõi, juustu, munade, liha eksport.

Teleg. adr.: „ZENTRESTONIA”.

Paberosside tööstus W. Kinkar

Tallinn, Baltiski maantee nr. 1.

Soovitab võistlemata
headuses paberosse

„VERGINIA”

sort „A” 10 tükki 20 marka ja
sort „B” 10 tükki 10 marka.

Jällemüüjatele ennekuulmata kõrged % %

Shokolaadi, kompveki, kondiitri ja pagaritööstus G. Heinmann, A. Kausmann & Ko.

Narva tän. 32.

Soovitame kõiksugu meie töökodades valmistatud shokolaadi, nagu tahvlites, vanille, dessert, piima, mignon, mokka, pähkli jne.

Konditoreidele ümber töötamiseks blokkides: **kuvertüür**, **mignon** ja kakao.

Kondiitri osakonnast kõiksugu küpsiseid, kooke, torte alati valmis müügil ning tellimuse peale tunni aja jooksul.

Suures väljavalikus shokolaadi kompvekke täitmata, ning täidetud maitsevate kreemidega ja likööridega. Peale selle shokolaadiga ületõmmatud martsipaan, praliné, koore ja fontaan kompvekid.

Igaseltsi liht ja magusaid saiu, kollaseid stritsleid, kaneel kooke, tsitroni, mooni ja pähkli saia.

Kõik ained valmistatakse elektrijõuliste masinate abil, kõiki puhtuse nõudeid tähepannes.

Elektrotehnika tööstus „ENERGIA“, Tallinnas.

Suur Karja tänav nr. 11, kõnetraat 709.

Walmistab elektrimootorid, õhupuhastajaid (ventilaatorid) vaheldava ja alalise woolu tarwis, ja on Eestis ainukene ettevõtte sellel alal. Töö tehakse asjatundjate poolt wastutawalt.

Elektrotechnisches Büro „Energia“ Reval.

S. Karja t. 11. Tel. 7-09.

Verfertigt Elektromotoren, Ventilatoren für wechselnden sowie auch beständigen Strom. Alleiniges Unternehmen in Eesti in dieser Branche. — Für die Arbeit übernehme Garantie.

Electrotechnical Works „Energia“, Reval.

Karja t. 11. Tel. 7-09.

Manufacturing Electro-motors, Ventilators, both, alternating and constant currents. Only establishment of its kind in Estonia. Workmanship guaranteed.

„REVALER BOTE“

Wichtiges Informations- und Insertionsorgan.
Einzige grosse deutsche Zeitung in Estland.

Eigene Korrespondenten in Dorpat, Narva, Pernau, Hapsal, Wesenberg u. a. Ortschaften Estlands. Eigene Korrespondenten im Auslande.

Regelmässige **Bearbeitung der Presse Ssowjetrusslands.**

Informationsorgan aller in Estland einreisenden **Ausländer**, die Verbindung mit Russland suchen.

Bezugspreis: im Inlande monatlich 83 EMk.,

im Auslande: monatlich 20 Reichsmark bei 3-mal wöchentlicher Versendung, monatlich 26 Reichsmark bei täglicher Versendung.

Ausländische Zahlstelle: Disconto-Gesellschaft, Berlin.

Anzeigenaufträge empfangen: die Geschäftsstelle des „Rev. Boten“ (Reval, Langstr. 2, Postfach 51).
im Auslande: alle grösseren **Annoncen-Expeditionen.**

METALLITOOSIUS

UNDAW
TALLINN
 VIRUVARAVA PUIESTEE 13.

Võtab vastu kõiksugu masina ja mootori parandusi, niisama ka treimise, freesimise, lukusepa ja plekktoid.

Töö vastutav ja korralik, hinnad mõõdukad.

EXPORT — IMPORT

Kaubanduse-Tööstuse Aktsiaselts „PROMIT“

(INDUSTRIAL AND TRADING Co „PROMIT“ LTD)

TELEGR. ADR.

New-York
Tallinn
Helsingi
Warsawi
Kowno
Chassel-Michigan-Wardbros
Copenhagen-Giebelhausen

„PROMIT“

Tallinn, Meripuiestee 15 T. 4-99,
803, 631, 756. 382.

EXPORTERS & IMPORTERS

New-York Chassel Michigan
U. S. A., Tallinn, Helsingi, Wars-
sawi, Kowno, Copenhagen.

GIRO-CONTO:

Eesti Pank
Bankhaus Scheel & Co
Lloyds Bank London
Lazard. Brothers, London
National City Bank, New-York
Hannover National Bank
New-York.

„Tallinna Teataja“

Ainuke pealinna õhtuleht.

Sisaldab eneses ilmumise oäewa sündmusi ja sõnumid, mida lugijad hommikulehtedes alles järgmisel hommikul leiavad.

„Tallinna Teataja“ on kindla rahvuspoliitilise sihiga avalik häälekandja.

„Tallinna Teataja“ on sisu poolest rikkalik, värske, sest temas kirjutavad paremad Eesti õpetlased, kirjanikud, poliitika- ja seltskonnategelased.

„Tallinna Teataja“ ilmub õhtul enne postirongide väljasõitu — seega on ta ka maarahvale kõige värskem leht

Kõik, kes Tallinnas õhtupoolikul lehe ostavad, — ostavad omale „Tallinna Teataja“, sest ainult selles leiavad nad viimaseid uudisi!

Kõik, kes posti kaudu lehe saavad, — tellivad „Tallinna Teataja“, sest see sisaldab eneses sõnumid sündmuste kohta, mis lühikest aega enne lehe ilmumist ja postile andmist — aset on leidnud

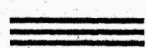
Tellimise adr. — Tallinn, „Tallinna Teataja“.

Kaubandusühisus „Garantia“

Tallinn, V. Karja tän. nr. 8, telefon 7—91.

Kiire ja korralik kaupade muretsemine välisriikidest

Oma esitused väljamaal.

Kodumaa saaduste ekspordeerimine.

AUG. KIKAS'E maalriäri

teatab oma austatud tarvitajatele, et mõõdukate hindadega tehakse igal ajal kõiksugu sisemisi kui ka välimisi remonte, peale selle ärisildid, sõiduriistad, mööblid jne. jne.

(endine Asperi töökoda)
Tallinn,
Niguliste tänav 8
Aupaklikult

Aug. Kikas.

Malergeschäft AUG. KIKAS

(vorm. Werkstatt Asper)

Reval, Nikolaistrasse № 8

teilt seinen geehrten Kunden mit, dass es zu mässigen Preisen innere sowie äussere Reparaturen übernimmt. Ausserdem verfertigt es Schilder, färbt und lackiert Möbel, Wagen, Schlitten etc., etc., etc.

TALLINNA KÖIEWABRIK

„JOHN CARR'I PÄRIJAD“

Kopli tän. nr. 19.

Telef. 12--79.

Ainuke mehaaniline köietööstus Eestis.

Suurema ajakohase sisseseadega ja asjatundjate juhatusel walmistab kõiksugu

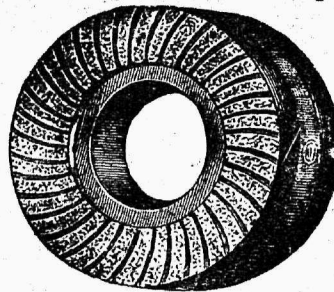
köisi, nõõre ja trosse.

Hinnad wõistlemata odawad.

Kunstveskikive

La Ferte kvartsist ja Noksosshmigelist.

Materjaali kivide pealevalamiseks.

Veskid ja veskivärke, tangu- ja jahusõelu. Saev- veskid ja kõiki tarvisminevaid masinaid.

Turbiinid väljamaa vabrikust.

Puupapi vabrikud

F. H. Maultزش

Tallinnas, Pagari tän. nr. 4.

Exchange Export Corporation
OF AMERICA
NEW-YORK, 610-614 BROADWAY

Soovitab odawate hindadega häid Ameerika saapaid, trikoopesu, rullniiti ja pesusepi.

Tallinna osakond

Wiru tänav nr. 3. Telef. 15-04
Telegr. adr. „Benfried“.

Naisterahwa endine keisrikoja rätsepp

J. Posti

Kuninga tän. nr. 2.

Sissesõitnud Petrogradist.

Wõtan tellimusi vastu naisterahwa kostüümide, palitute ja igasuguste nahatööde peale. — Teen uuema moodi järele. Töö on korralik.

Damenschneider (vormals Schneider des Kaiserhofs)

J. Posti

Kuninga tän. nr. 2.

Angekommen aus Petrograd.

Übernehme Bestellungen auf Damen- kostüme, Paletots und aller Art Fell- arbeit. Arbeite nach der neuesten Mode prompt und solide.

Odav! — Kahjutu! — Mõnus! Tähelepanu! Odav! — Kahjutu! — Mõnus!

Paremad paberossid Tallinnas valmistatakse paberossitehases

„UUDIS“

Tallinnas, Suur Tartu maantee nr. 3.

Parem sort: „Zephir“ nr. 500 — 10 tükki 20 Emk.

Teine sort: „Sõber“ — 10 tükki 15 Emk. 50 penni.

Kolmas sort: „Odav“ — 10 tükki 8 Emk.

Tubak valmistatakse eritellimusel nimelt meie tehase jaoks; tubakas ei sisalda mingi kahjulikke ollusi.

Tiku- ja laualõikuse vabrik „Baltika“

Paides.

Valmistab võistlemata headuses I. sorti tuletikke ja täidab tellimusi ajakohase hinnaga korralikult ja ruttu.

Ladus on alati saada: ehituspalk, talasid, laudu, planke mitmesuguses paksuses ja laiuses, saetud latte, ning valmis voodri- ja laelaudu, akna- ja uksekleidungid, mitmesuguseid liiste j. n. e.

„Eestimaa“ Nahavabrik

Asutatud 1918 a.

Tallinnas,

Kõnetraat nr. 3-75.

Baltiski maantee ja Vittenhofi tän. nurgal 49.

Vabriku ladu Suure Karja t. 15. Telef. 15-27.

Töötab:

ajakohase suure sisseseadega ja asjatundjate juhatusel

kõrges headuses talla-, pinsoli-, pastla-, ja juhtnahka.

Masina rihmasid

Kroomnahka — musta ja värvilist,
Shevretti,

igas suuruses.

Lambanahku — voodriks ja kasukateks

Vabrik võtab tooreid nahku parkimiseks, vahetab valmisnahkade vastu, ja ostab kõiksuguseid tooresnahku.

Hans Kõwa Nahawabrik

Paides, Parkali tänaw nr. 14.

Asutatud 1840 a.

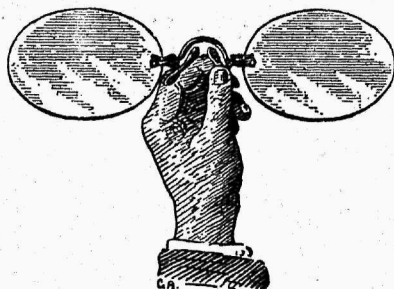
Töötab ajakohase sisseseadega — koorepargiga
kõrges headuses

talla
pinsoli
pastla
ja juht

nahka

peale selle **seremet** ja muud nahka.

Wabrik wõtab tooreid nahku parkimiseks, wahetab walmisnahkade wastu,
ja ostab kõiksugu tooresnahku.

**Noored! hoidke silmi!
Wanad! parandage silmi!**

Kõige paremad **prillid** saavad
lühi- kui kaugenägilad arsti retsepti järgi mõne tunniga

August Amos'e

optika ja prilliklaaside **lihwimistööstusest.**

Tallinn, Jaani tän. 11.

Rakweres, Pikk tän. 26.

Narwas, Joala tän. 151.

L. S. Brenjew'i nahakauplus.

Wana Wiru tän. 3.

Kõnetraat 12-83.

Suur walik kohalikku ja Ameerika talla- ja pinsolinahka. Peale selle wäljamaa kroom-, shewroo-, seemis-, mööbli- ja automobiilinahku. Muste ja wärwilisi kroom ja shewroo lakknahku.

Hinnad wäljaspool wõistlust. Palun waadata ja otsustada.

Kaubanduse ja tööstuse Aktsia Selts W. Schneider & Ko.

Tallinnas, Wiruwärawa puiestee 19, kõnetraat 401.

Raua, terase, käsitööriistade, põllutööriistade, masinate ja ehitusmaterjaali ladu.

— Järgmiste wabrikute esitaja: —

R. Wolf, Magdeburg: Aururehepeksumasina ja lokomobiilid.

R. Felde, Remscheid: Puutööstuse saed.

Teichert & Poeg, Liegnitz: Puutööstuse masinad.

Conrad Scholtz A./S., Hamburg: Masina rihmad.

Brown, Boveri & Ko. A./S., Berlin: Elektermootorid.

Scharrer & Gross, Nürnberg: Naftamootorid.

D. W. F., Berlin: Kuulilaagrid.

Masinate parandamise töökoda.

Alaline põllutööriistade ja masinate näitus meie ladus Telliskiwi tän. 33.

Kaubanduse ja tööstuse A/S. „Progress“

Tallinnas, Vana Posti tän. nr. 6,

Telefon 4—70. Postkast 42,

Telegrammid: „Progress“ Tallinn.

Kaubandusosakond: sool, suhkur, riis, jahu, raud jne.
tellimuste vastuvõtmine. Ost ja müük.

Tööstusosakond: Ligemal ajal täielisema tehnilise siseseadega ja suurema ja laialdasema praktilise vilumusega jõudude juhtimisel.

Likööri, napsi ja punshi tehase avamine.

Jälgige reklaami ajakirjes.

Lehe sisu:

- 1) Eesti üleriiklise tööstuse ja põllutöö näituse puhul.
- 2) Maailma õlitööstus ja põlevkivi.
- 3) Ühistegelise liikumise Eestis.
- 4) Esmene majandusparlament.
- 5) Skandinaavia riikide majanduskriis.
- 6) Iimmajandus
- 7) Kuulutused.

Inhalt:

- 1) Zur allestnischen Industrie- und Landwirtschafts-Ausstellung.
- 2) Die Ölindustrie der Welt und der Brennschiefer.
- 3) Die koöperative Bewegung in Eestli.
- 4) Das erste Wirtschaftsparlament.
- 5) Die Wirtschaftskrise der skandinavischen Staaten.
- 6) Weltwirtschaft.
- 7) Anzeigen.

Ärimehed!

Eesti kaubanduse ja kuulutuste leht „Hermes“ pakub Teile võimalusi astuda ühendusse omavahel ja teateid saada üleüldisest äritegevusest. Leht ilmub suurel arvul ja teda toetavad äriilma kõige laialdasemad kihid. Toimetuse ja talituse aadress on: Tallinn, Wana Posti tänav № 7, korter 10.

J. W. Abrelthal.

The Estonian Commercial and Advertisement Periodical „Hermes“ facilitates your entering into trade connections with the transit countries of the future: Estonia, Finland, Latvia, Lithuania and Poland. The paper appears in a very large edition and counts among its subscribers all the larger local and foreign firms. The office of the paper „Hermes“ is located at: Tallinn (Estonia), Wana Posti tänav 7-10.

J. W. Abrelthal.

Call the paper to the attention of your friends!

Das estnische Handels- und Anzeigenblatt „Hermes“ erleichtert Ihnen Handelsbeziehungen anzuknüpfen mit den Transitländern der Zukunft: Eesti, Finnland, Lettland, Litauen und Polen. Die Zeitschrift erscheint in einer sehr grossen Auflage und zählt zu ihren Abonnenten alle grösseren Firmen des In- und Auslandes. Die Geschäftsstelle der Zeitschrift „Hermes“ befindet sich in: Reval, Eesti, Wana Posti tänav № 7, W. 10.

Die verehrten Leser werden gebeten, bei Anfragen sich auf die Zeitschrift „Hermes“ berufen zu wollen.

J. & A. PAALMANN

TRÜKI- JA KÖITEKODA

VALMISTAB KÕIKI ALASSE PUUTUVAID TÖID
MAITSERIKKALT JA HÄSTI. TÖÖKODA TÄIEN-
DATUD MOODSATE KIRJADEGA JA SPETSIAL
MASINATEGA. ERITÖÖSTUS VÄRVITRÜKK

VÄLJANÄITUSTELI: 1 KULD JA 3 HÖBE AURAHA

TALLINN, V. KARJA T. 12. KÕNETR. 8-86

Tallinnas, Narva maanteel 26.

K. Dutschinsky

soovitab omast ärist suures valikus
alkohoolilisi ja ilma alkohoolita
**likööre, weine, napse,
punshe, Saku õlut.**

Igasuguseid weini ja likööride eks-
trakte ja marjakeediseid.

Kasulik ostukoht jällemüjatele.

Reval, Narsvche Strasse 26.

K. Dutschinsky

rekommandiert aus seinem Lager in
grosser Auswahl verschiedene Sorten
von alkoholhaltigem u. alkoholfreiem

Likör, Wein, Schnaps, Punsch
und **Sack'er Bier (Pilsener)**; Ver-
schiedene Wein- u. Likör-Extrakte u. Obstsäfte.

Günstige Einkaufsstelle
für Wiederverkäufer. ☺

Koolitarbe- ja Mänguasjade
tööstus.

„Kool ja Mäng“

Töökoda: Põhja t. 6-e. Kauplus:
V. Posti tän. 2, tel. 15-25, 16-56.

Koolidele

joonestus- ja joonlaudu, tsirklid,
kirjapresse jne.

Lastele ja vanadele

kaunid ilu- ja mänguasju.

Jahimeestele ning loodus- loo kabinetidele

täistopitud linde ning loomi.

Spordimeestele

süste, skoudi keppe.

Hiljutisel Rakvere näitusel suur kuldauraha.

Endine tuntud Ruhja Balti

Kompweki- ja shokolaadi-wabrik „Effekt”

Wabrik: Soo tän. nr. 18.
Telefon 15—46.

Tallinnas.

Kontor: Wene tän. nr. 11.
telefon 12—26.

Walmistab rahuaegses headuses kõiksugu

peasjalikult tuntud

KOMPWEKKE, Koorekompwekke, IRIS'

Schon von ehemals bekannte Rujen Baltische

Konfekt- und Schokoladenfabrik „EFFEKT”

Fabrik: Soo tänaw 18.
Telefon 15—46.

Reval.

Stadtkontor: Wene tän. 11.
Telefon 12—26.

Liefert in friedenszeitiger Qualität diverse

hauptsächlich bewertete

KONFEKTE, Schmandkonfekte, IRIS'

Mayer'i wabriku juures olew Esimene Eesti Chromnaha wabrik

Tallinnas, Falkspargi tän. nr. 26. Kõnetr. 15—68.

1 auhind-Kuldauraha Eesti Põllumeeste Seltsi näitusel 1920 a.

Pargib kõrges headuses wasika- ja lamba nahku üksikult ja hulga wiisi kroomiks.

Müüb

suuremal hulgal ja tarwitajatele paki wiisi kroomiks pargitud wasika ja lambanahku saapapealsete ja woodri jaoks.

Ostab wasika ja lambanahku üksikult ja suuremal arwul.

Wastuwõtmine ja wäljaandmine äripäewadel kell 9—2 p. l.

Peale wabriku on wastuwõtmise kohad:

Rakweres: hra J. Kohin'a kauplus, Pikk tän. nr. 16.

Tapal: hra E. Pohlmann'i kaupluses.

Türi-Allikul: Tarwitajate Ühisuse kaupluses.

Kilingi-Nõmmel: hra A. Olsar'i kaupluses.

Elwas: hra M. Margus'e kaupluses.

Pärnus: Raist ja Ko. kaupluses.

Walgas: P. Mäeritz'i kaupluses.

Wõrus: Kolbergi kaupluses.

Lallis: Lalli Tarwitajate Ühisuse kaupluses.

Wiljandis: A. Rikkart, Lossi tän. nr. 9, kaupluses.

Tartus: Luhti kaupluses, Raatuse plats.

Haapsalus: E. Ewart, Karja tän. 10.